

**IZVJEŠĆE
O PROVEDBI PROJEKTA
VANJSKOGA VRJEDNOVANJA
OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA
UČENIKA 4. I 8. RAZREDA
OSNOVNE ŠKOLE
U REPUBLICI HRVATSKOJ
U ŠKOLSKOJ GODINI 2007./2008.**

NAKLADNIK

*Nacionalni centar za
vanjsko vrednovanje obrazovanja*

ZA NAKLADNIKA

Goran Sirovatka,
*ravnatelj Nacionalnoga centra za
vanjsko vrednovanje obrazovanja*

ISBN 978-953-7556-08-2

tisak (logo i ostalo=!!!!

Sadržaj

1. UVOD	3
2. USTROJ PROJEKTA I PROJEKTNIH TIMOVA.....	5
3. STRATEGIJE ZA IZRADBU ISPITNIH ZADATAKA.....	6
3.1. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća u 4. razredu osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.	10
3.1.1.Uvod	10
3.1.2.Načela	11
3.2. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz Biologije, Kemije, Fizike, Geografije i Povijesti u 8. razredu u školskoj godini 2007./2008.	12
3.2.1.Uvod	12
3.2.2.Posebnosti Biologije, Kemije i Fizike	13
3.2.3.Posebnosti Geografije i Povijesti	14
3.2.4.Ciljevi	14
3.2.5.Zajednička načela	14
3.2.6.Načela za Biologiju, Kemiju i Fiziku	15
3.2.7.Načela za Povijest i Geografiju	15
3.2.8.Napomene.....	16
3.3. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz prvoga stranoga jezika u 8. razredu osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.	17
3.3.1.Uvod	17
3.3.2.Načela	18
3.4. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz Hrvatskoga jezika u 8. razredu osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.	19
3.4.1.Uvod	19
3.4.2.Načela	19
4. PROJEKTNI ZADATAK	21
4.1. Uvod.....	21
4.2. Ciljevi projekta.....	24
4.3. Zadatci	25
4.4. Metodologija	26
4.5. Suglasnost za provođenje projekata vanjskoga vrjednovanja i samovrjednovanja u 4. i 8. razredima osnovne škole u šk. god. 2007./2008. i šk. god. 2008./2009.	27

5. UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRZOZNIM POTREBAMA.....	28
5.1. Prava učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u obrazovnom sustavu – neki od obvezujućih dokumenata.....	29
MEĐUNARODNI DOKUMENTI.....	29
HRVATSKI DOKUMENTI	29
5.2. Ciljevi vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno--obrazovnim potrebama.....	30
5.3. Aktivnosti koje je proveo Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja	31
5.4. Metodologija prilagodbe ispitne tehnologije	33
1. Za učenike koji se školuju po redovnom programu, odnosno redovnom programu uz individualizirani pristup.....	33
2. Za učenike koji se školuju po prilagođenom programu	34
5.5. Način određivanja prilagodbe ispitne tehnologije	36
5.6. Pokazatelji broja, vrste i načina prilagodbe ispita u odnosu na posebne odgojno-obrazovne potrebe učenika*.....	39
5.6.1. 4. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE.....	39
5.6.2. 8. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE	47
5.6.3. USPOREDBA UČENIKA 4. I 8 RAZREDA.....	50
6. UČENICI PRIPADNICI NACIONALNIH MANJINA.....	59
7. IZBOR ČLANOVA STRUČNIH RADNIH SKUPINA.....	59
8. SEMINARI ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠKOLA	67
9. PRIKUPLJANJE PODATAKA O UČENICIMA	72
9.1. Varijable za bazu podataka učenika 4. i 8. razreda osnovne škole u šk. god. 2007./2008.	72
10. PROBNO ISPITIVANJE U RAZREDNOJ I PREDMETNOJ NASTAVI	80
11. PSIHOMETRIJSKA ANALIZA PROBNIH ISPITA RAZREDNE I PREDMETNE NASTAVE	87
11.1. Prijedlozi za preradbu ispita razredne nastave.....	87
Hrvatski jezik, 1. dio – A inačica	87
Hrvatski jezik, 2. dio – A inačica	87
Hrvatski jezik, 1. dio – B inačica	88
Hrvatski jezik, 2. dio – B inačica	88
Matematika i Priroda i društvo – A inačica	88
Matematika i Priroda i društvo – B inačica	89

Engleski jezik – A inačica	89
Engleski jezik – B inačica	89
Njemački jezik – A inačica	90
Njemački – B inačica	90
Francuski jezik – A inačica	90
Francuski jezik – B inačica	90
Talijanski jezik – A inačica	90
Talijanski jezik – B inačica	90
11.2. Prijedlozi za prerađbu ispita predmetne nastave	91
Hrvatski jezik	91
Engleski jezik	92
Njemački jezik	93
Francuski jezik	93
Kemija, Fizika, Biologija	93
Kemija	93
Fizika	94
Biologija	94
Integracija nastavnih sadržaja Kemije, Fizike i Biologije	94
Geografija	94
Povijest	94
Integracija nastavnih sadržaja Geografije i Povijesti	94
12. PREZENTACIJA PROJEKTA SAVJETNICIMA AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	95
13. IMENOVANJE ČLANOVA STRUČNIH RADNIH SKUPINA ZA IZRADBU ZAVRŠNIH ISPITA RAZREDNE I PREDMETNE NASTAVE	99
14. RECENZIJA ISPITNIH MATERIJALA	103
15. IZBOR OCJENJIVAČA ZA RAZREDNU NASTAVU ..	105
15.1. Ocjenjivanje učeničkoga sastavka u razrednoj nastavi	109
15.2. Vrjednovanje učeničkoga sastavka – provjera kandidata za ocjenjivače ispita razredne nastave	112
15.3. Stručno mišljenje o prijedlogu načina vrjednovanja učeničkih sastavaka u četvrtom razredu osnovne škole	114
15.4. Instrukcijski seminari za ocjenjivače u razrednoj nastavi	115
15.5. Imenovanje ocjenjivača za razrednu nastavu	116
16. ZAVRŠNO ISPITIVANJE U RAZREDNOJ NASTAVI ..	124

17. OCJENJVANJE ISPITA RAZREDNE NASTAVE	127
18. IZBOR OCJENJIVAČA ZA PREDMETNU NASTAVU .	128
18.3. Instrukcijski seminari za ocjenjivače u predmetnoj nastavi .	130
18.3.1. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Hrvatskoga jezika	130
18.3.2. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Engleskoga jezika.....	135
18.3.3.Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Biologije	153
18.3.4.Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Fizike	160
18.3.5. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Kemije.....	165
18.3.6.Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Povijesti.....	170
18.3.7.Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Geografije.....	176
18.3.8.Imenovanje ocjenjivača za predmetnu nastavu.....	184
HRVATSKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI.....	184
ENGLESKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI.....	187
NJEMAČKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI	188
BIOLOGIJA – ODABRANI OCJENJIVAČI	188
FIZIKA – ODABRANI OCJENJIVAČI	189
KEMIJA – ODABRANI OCJENJIVAČI	189
POVIJEST – ODABRANI OCJENJIVAČI	189
GEOGRAFIJA – ODABRANI OCJENJIVAČI.....	190
19. ZAVRŠNO ISPITIVANJE U PREDMETNOJ NASTAVI.....	191
19.1. Provedba završnoga ispitanja u predmetnoj nastavi	193
20. OCJENJVANJE ISPITA PREDMETNE NASTAVE	197
21. MIŠLJENJE RAVNATELJA OSNOVNIH ŠKOLA O PRIPREMI I PROVEDBI PROJEKTA	197
22. ANALIZA I OBJAVA REZULTATA.....	212

1. UVOD

Školske godine 2006./2007. organizirano je i provedeno vrlo uspješno prvo vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika osnovne škole, a vrjednovanjem su bili obuhvaćeni nastavni predmeti Hrvatski jezik i Matematika. Bio je to velik korak prema unaprjeđenju kvalitete hrvatskoga školskoga sustava.

Rezultati prvoga vanjskoga vrjednovanja pokazali su da su škole, učitelji i učenici iznimno dobro prihvatili vanjsko vrjednovanje. Utvrđena je zadovoljavajuća razina znanja iz Hrvatskoga jezika i Matematike na nacionalnoj razini te se pokazalo da školske ocjene učenika slijede uspjeh na ovim ispitima. Ovi rezultati također su nam pokazali da postoje značajne razlike u uspjehu na ispitima ovisno o županiji, o osnivaču škole, o broju stručnih suradnika, kao i o stručnoj spremi učitelja i roditelja te o još nekim pokazateljima.

Na temelju navedenoga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, uz stručnu i znanstvenu podršku Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, te uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa krenuo je školske godine 2007./2008. u još veći projekt vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole.

U projektu je sudjelovalo oko 8000 suradnika *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (ravnatelji osnovnih škola, učitelji i stručni suradnici u školama – članovi školskih ispitnih povjerenstava, članovi stručnih radnih skupina, ocjenjivači i dr.).

Cilj je bio ovim istraživanjem utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i sposobnosti učenika u pojedinim nastavnim predmetima i nastavnim područjima na završetku 4. i 8. razreda osnovnoga školovanja. Također se željelo utvrditi koliko su učenici osposobljeni za samostalno rješavanje problema razmišljanjem i smislenim učenjem.

Važnu su ulogu imali ravnatelji – ispitni koordinatori koji su koordinirali cijelokupnu organizaciju i provedbu ispitivanja u školama i time još jednom dokazali da su ključan čimbenik u promjenama koje se događaju u osnovnim školama.

Članovi školskih ispitnih povjerenstava iz reda učitelja i stručnih suradnika također su profesionalno i odgovorno (prema uputama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*) obavili složenu zadaću provedbe ispita u ispitnim prostorijama.

Ti vrijedni pokazatelji upućuju sve subjekte u odgoju i obrazovanju, poglavito one koji donose važne odluke (Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, osnivači škola i ostali), na konkretno djelovanje s ciljem poboljšanja kvalitete obrazovanja.

Vjerujemo da smo zajedničkim radom, kao i suradnjom sa znanstvenicima Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, uspješno proveli drugo vanjsko vrjednovanje odgojno-obrazovnih postignuća u hrvatskim osnovnim školama i da ćemo tako pridonijeti poboljšanju kvalitete rada naših škola.

ravnatelj
Goran Sirovatka

2. USTROJ PROJEKTA I PROJEKTNIH TIMOVA

Na temelju čl. 4. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine, broj 151/04.) *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: Centar) obavlja poslove vanjskoga vrjednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima. U skladu s tim, tijekom šk. god. 2007./2008. Centar je proveo projekt vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj s ciljem utvrđivanja razine stečenih znanja, vještina i sposobnosti učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja. Osim toga, cilj je ovoga projekta ispitati i sposobljenost učenika za interdisciplinarno povezivanje nastavnih sadržaja.

Projekt je proveo Projektni tim Centra kojega je **01. rujna 2007. g.** imenovao ravnatelj Centra posebnom odlukom (KLASA: 080-01/07-01/37; URBR: 437/1-07-1). Sastav Projektnoga tima:

1. Nenad Marković, prof., voditelj projekta
2. mr. sc. Biljana Vranković
3. mr. sc. Ira Tretinjak
4. Sanja Horvatić, dipl. defektolog
5. Ružica Jemersić, dipl. učiteljica
6. Andja Lovrić, prof.
7. Tonija Vladislavić, prof.
8. Vesna Vuković.

Znanstvenu potporu i recenziju projekta osigurao je Projektni tim *Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar* (u dalnjem tekstu: Institut) u sastavu:

1. doc. dr. sc. Josip Burušić, voditelj projekta
2. dr. sc. Ivana Ferić
3. mr. sc. Toni Babarović
4. Marija Šakić, prof.

3. STRATEGIJE ZA IZRADBU ISPITNIH ZADATAKA

Kako je jedna od djelatnosti Centra i planiranje strategije i metodologije provođenja ispita vanjskoga vrjednovanja u osnovnoškolskom obrazovanju, Centar je već tijekom lipnja i srpnja 2007. g. okupio tim stručnjaka koji su donijeli strategije na kojima će se temeljiti budući ispit.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o Centru, ravnatelj Centra **14. lipnja 2007. g.** donosi *Odluku o imenovanju članova Povjerenstva za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtoga razreda osnovne škole u RH iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te prvi strani jezik* (KLASA: 021-03/07-01/24; URBR: 437/1-07-1). Dana **05. srpnja 2007. g.** donosi i *Odluku o imenovanju članova Povjerenstva za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmoga razreda osnovne škole u RH iz nastavnih predmeta Povijest i Geografija* (KLASA: 080-01/07-01/21; URBR: 437/1-07-1) te *Odluku o imenovanju članova Povjerenstva za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmoga razreda osnovne škole u RH iz nastavnih predmeta Biologija, Kemija, Fizika* (KLASA: 080-01/07-01/22; URBR: 437/1-07-1). Dana **30. kolovoza 2007.** ravnatelj Centra donosi i *Odluku o imenovanju članova Povjerenstva za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmoga razreda osnovne škole u RH iz prvoga stranoga jezika* (KLASA: 021-03/07-01/28; URBR: 437/1-07-1). Slijede izvadci iz tekstova navedenih odluka.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br.151/2004.) ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: *Centar*) donosi

ODLUKU

o imenovanju članova Povjerenstva za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtoga i osmoga razreda osnovne škole u RH iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo i prvi strani jezik u razrednoj nastavi te iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest, Geografija i prvi strani jezik u predmetnoj nastavi.

I.

Osniva se Povjerenstvo za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtoga razreda osnovne škole (u dalnjem tekstu: Povjerenstva) iz nastavnih predmeta Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva i prvoga stranoga jezika u sastavu:

1. Vladimir Paar, akademik HAZU, Zagreb
2. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
3. prof. dr. sc. Sanja Varošanec, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
4. doc. dr. sc. Josip Burušić, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb
5. mr. sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
6. Marija Andraka, prof., Učiteljski fakultet u Zagrebu
7. Ivana Cindrić, prof., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
8. Marina Čubrić, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti u Zagrebu
9. Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica, Osnovna škola dr. Ante Starčevića, Zagreb
10. Zdenka Barović, dipl. učiteljica, ravnateljica Osnovne škole Marjan, Split
11. Vesna Bobinski, dipl. učiteljica, Osnovna škola S. S. Kranjčevića, Zagreb
12. Sanja Župa, dipl. učiteljica, Osnovna škola Spinut, Split
13. Jadranka Salopek, prof., OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb.

II.

Osniva se Povjerenstvo za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmoga razreda osnovne škole (u dalnjem tekstu: Povjerenstva) iz nastavnih predmeta Povijesti i Geografije u sastavu:

1. doc. dr. sc. Zoran Velagić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku,
Odsjek za informacijske znanosti
2. doc. dr. sc. Željka Šiljković, Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru
3. mr. sc. Toni Babarović, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
4. Božidar Nevžala, prof., OŠ Ante Kovačića, Zagreb
5. Lidija Vranar, prof., OŠ „Antun Nemčić Gostovinski“, Koprivnica.

III.

Osniva se Povjerenstvo za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmoga razreda osnovne škole (u dalnjem tekstu: Povjerenstva) iz nastavnih predmeta Biologije, Kemije i Fizike u sastavu:

1. Stanko Popović, akademik HAZU
2. prof. dr. sc. Milan Sikirica
3. doc. dr. sc. Josip Brana, Odjel za fiziku Sveučilišta „J. J. Strossmayer“ u Osijeku
4. doc. dr. sc. Zdravko Dolenc, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Biološki odsjek
5. mr. sc. Toni Babarović, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
6. Marijana Bastić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
7. Zdravko Furlan, prof., OŠ Otok, Zagreb
8. Andjelka Jalušić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
9. Đurđa Kocijan, prof., OŠ Petra Zrinskog, Zagreb
10. Petar Vrkljan, prof.

IV.

Osniva se Povjerenstvo za izradbu prijedloga strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmoga razreda osnovne škole (u dalnjem tekstu: Povjerenstva) iz prvoga stranoga jezika u sastavu:

1. mr. sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
2. Marija Andraka, prof., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
3. Ivana Cindrić, prof., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
4. Mirjana Marković Marinković, prof., OŠ V. Nazora, Zagreb
5. Jadranka Salopek, prof., OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb.

V.

Zadaća je povjerenstava izraditi prijedloge strategije vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća za učenike 4. i 8. razreda osnovne škole iz nastavnih predmeta Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva i prvoga stranoga jezika u 4. razredima te iz Hrvatskoga jezika, stranoga jezika, Kemije, Biologije, Fizike, Povijesti i Geografije u 8. razredima.

Prijedlog strategije mora se temeljiti na *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, kolovoz 2006. godine) i dokumentu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa pod nazivom *Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.* koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila 9. lipnja 2005. godine.

Rok je za izvršenje poslova iz ove točke **1. rujan 2007.**

Usvojene strategije članovi povjerenstava utemeljili su na *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* (MZOŠ, kolovoz 2006.) priređenomu prema HNOS-u, prema *Planu razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.* (MZOŠ, 2005.) te prema *Strategiji za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje* (MZOŠ, 2007.). Dalje donosimo tekst usvojenih strategija za sve nastavne predmete.

3.1. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća u 4. razredu osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.

3.1.1. Uvod

Strategija za izradbu ispita vanjskoga vrjednovanja treba se temeljiti na novom konceptu obrazovnoga sustava koji Hrvatsku vodi prema *društvu znanja* i cilju zacrtanomu u dokumentima Vlade i MZOŠ-a:

- Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.
- Prijedlog strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2007.)
- Nastavni plan i program za osnovnu školu (2006.)
- Hrvatski nacionalni obrazovni standard – HNOS (2006.).

Ispitima *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (NCVVO-a) potrebno je provjeravati trajna temeljna znanja, sposobnosti, vještine i stvaralaštvo, i to rješavanjem problemskih zadataka koji otkrivaju razinu kompetencija u konceptu *učiti kako učiti* s ciljem ovladavanja spomenutim konceptom što je preduvjet cjeloživotnoga učenja.

Promjene odgojno-obrazovne paradigme, koje pretpostavlja HNOS, ugradit će se u sustav i život škole ovisno o razinama znanja koje će se vrjednovati ispitima vanjskoga vrjednovanja.

Prije izradbe ispitnoga materijala potrebno je jasno odrediti ciljeve poučavanja i izlazne kompetencije učenika (ishode) koje se stječu tijekom školovanja u razdoblju za koje se znanje vrjednuje, kako bi ispitna pitanja i zadatci bili posve jasni, utemeljeni na obrazovnom standardu i izvršivi.

Ispite treba u javnosti argumentirano predstaviti kao prirodnu završnicu razdoblja školovanja (u kojoj se saznaju i priopćuju rezultati učenja) te maksimalno izbjegći frustracije učenika i učitelja koje mogu proizaći iz nejasnoća, stručne nevjerodstojnosti, materijalnih pogrešaka i drugih nepravilnosti u testovima.

Pri izradbi strategije vanjskoga vrjednovanja najprije treba definirati metodologiju koja će proizlaziti iz temeljnoga načela nove odgojno-obrazovne paradigme, odnosno korelacijsko-integracijskoga i problemskoga načina poučavanja, što pretpostavlja HNOS.

Predmetno povjerenstvo za izradbu ispita iz razredne nastave treba biti jedinstveno povjerenstvo koje će ispitivanje i vrjednovanje utemeljiti na cjelovitosti poučavanja, proizašloj iz jasnih ciljeva odgoja i obrazovanja prema

HNOS-u, a iz kojih valja izlučiti kompetencije učenika izvedene i usklađene s temeljnim kompetencijama europskoga referentnog okvira (komunikacija na hrvatskom standardnom jeziku, na materinskom i stranim jezicima, matematičke, društvene i prirodoslovne kompetencije).

3.1.2. Načela

Predlažemo oblikovanje nacionalnoga vrjednovanja prema načelu interdisciplinarnosti u utvrđivanju trajnih znanja, sposobnosti i vještina, relevantnih za usvajanje novih, po obrazovnoj vertikali.

Provjera dugoročno stečenoga znanja u razrednoj nastavi obavlja se u četvrtom razredu, na kraju školske godine, jedinstvenim ispitom u kojem se pitanja ne grupiraju po nastavnim predmetima, već izražavaju cjelovitost spoznaje utvrđivanjem relevantnih znanja, sposobnosti i vještina.

Ispit se za područje Hrvatskoga i stranoga jezika temelji na primjerenom književno-umjetničkom ili sličnom tekstu/predlošku (jednom ili više) iz kojega će se provjeravati razumijevanje pročitanoga, primanje informacije, obrada i primjena odgovaranjem na postavljena pitanja te na pisanju vlastitoga teksta s određenim zadatkom. Tekst je polazište za provjeru usvojenosti pravopisnih i jezičnih normi, uočavanja, sistematiziranja, svrstavanja i izlučivanja kao važnih preuvjetova za unaprjeđivanje kompetencije *učiti kako učiti*.

Uz pisani tekst mogu se priložiti fotografija, slika ili drugi umjetnički sadržaj kako bi učenik mogao odgovoriti i na pitanja vezana za područja prirode i društva, napraviti matematičke izračune i komunicirati s predloškom s umjetničkoga gledišta.

Ispitom za prirodoslovno-matematičko područje provjeravat će se temeljna matematička pismenost, sposobnost razumijevanja različitih društveno-povijesnih događaja i prirodo-zemljopisnih obilježja Republike Hrvatske, sposobnost snalaženja u prostoru i vremenu, sposobnost primjene usvojenih procedura te sposobnost matematičkoga modeliranja odgovarajuće problemske sposobnosti.

Sposobnost komunikacije na prvom stranom jeziku treba vrjednovati postavljanjem autentičnih komunikacijskih zadataka kojima će se provjeravati ostvarenje obrazovnih ciljeva prema *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu*: primjena znanja – leksička područja, gramatičke strukture, jezične funkcije, kultura i civilizacija, vještine i sposobnosti (slušanje; govorenje; govorna interakcija i produkcija, izgovor; čitanje; pisanje; interkulturnalne kompetencije; strategije učenja i služenja znanjem), ali i odgojni ciljevi: razvijanje tolerancije i empatije, razumijevanje strane kulture itd.

Pisanje vlastitoga teksta treba otkriti učenikovu sposobnost oblikovanja strukturiranoga teksta te razinu usvojenosti pojedinih jezičnih elemenata i vještina.

Kako bismo novi način ispitivanja približili učiteljima i učenicima, predlažemo da se do početka drugoga polugodišta školske godine 2007./2008. na mrežnim stranicama NCVVO-a objave modeli ispita.

Za učenike s posebnim potrebama izraditi će se posebni modeli ispitivanja prilagođeni njihovim mogućnostima.

3.2. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz Biologije, Kemije, Fizike, Geografije i Povijesti u 8. razredu u školskoj godini 2007./2008.

3.2.1. Uvod

Strategija za izradbu ispita vanjskoga vrjednovanja treba se temeljiti na novom konceptu obrazovnoga sustava koji Hrvatsku vodi prema društvu znanja i cilju zacrtanom u dokumentima Vlade i MZOŠ-a:

- Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.
- Prijedlog strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2007.)
- Nastavni plan i program za osnovnu školu (2006.)
- Hrvatski nacionalni obrazovni standard – HNOS (2006.).

Ispitima vanjskoga vrjednovanja *Nacionalnoga centra za vanjsko vrjednovanje obrazovanja* potrebno je provjeravati obrazovna postignuća misleći pritom:

- na trajna temeljna znanja
- na sposobnosti (razumijevanje, primjena, analiza, evaluacija, sinteza, apstraktno mišljenje, uočavanje promjena, predviđanje promjena u danim okolnostima)
- na sposobnost rješavanja problemskih interdisciplinarnih zadataka
- na kompetencije u učenju istraživanjem i otkrivanjem i u donošenju zaključaka na temelju rezultata istraživanja (vježbanje znanstvene metode rješavanja problema).

Promjene odgojno-obrazovne paradigme, koje pretpostavlja HNOS, ugraditi će se u sustav i život škole ovisno o razinama znanja koje će se vrjednovati

ispitnim zadatcima. Prije izradbe ispitnoga materijala potrebno je **istaknuti** ciljeve poučavanja i izlazne kompetencije učenika koje se stječu tijekom školovanja u razdoblju za koje se znanje vrjednuje, kako bi ispitna pitanja i zadatci bili posve jasni, utemeljeni na obrazovnom standardu i izvršivi.

Ispite treba u javnosti argumentirano predstaviti kao prirodnu završnicu razdoblja školovanja (u kojoj se saznaju i priopćuju rezultati učenja) te nastojati izbjegći frustracije učenika i učitelja koje mogu proizaći iz nejasnoća, stručne nevjerodostojnosti, materijalnih pogrešaka i drugih nepravilnosti u testovima.

Pri izradbi strategije vanjskoga vrjednovanja najprije treba definirati metodologiju koja će proizlaziti iz temeljnoga načela nove odgojno-obrazovne paradigmе, odnosno **koreacijsko-integracijskoga, istraživačkoga i problemskoga načina poučavanja**, što prepostavlja HNOS.

3.2.2. Posebnosti Biologije, Kemije i Fizike

Prirodne znanosti: biologija, fizika, kemija, geologija, geofizika i dr. čine zasebna znanstvena područja, a u skladu s tim i zasebne nastavne predmete. Do spoznaja u prirodnim znanostima dolazi se na temelju rezultata pokusa, a svaka se prirodna znanost odlikuje samo njoj svojstvenom metodologijom i tehnologijom istraživanja. Međutim za tumačenje i razumijevanje rezultata pokusa u bilo kojem znanstvenom području potrebno je kombinirati spoznaje iz više znanstvenih područja. Zato se u svim nastavnim programima prema HNOS-u **uvijek traži korelacija s nastavnim sadržajima drugih nastavnih predmeta: jezika, društvenih i tehničkih znanosti te posebice matematike**. Tako se kod učenika razvija cjelovit pogled na zbivanja u društvu i tehnologiji.

Tehnologija koja je suvremena danas, vrlo brzo zastarijeva, a zanimanja za cijeli život nestaju. Očekuje se da će današnji učenici tijekom svoga radnoga vijeka nekoliko puta promijeniti zanimanje. Nove tehnologije ukidaju stara i stvaraju nova radna mjesta.

Na temelju tih činjenica koncipirani su cilj i načela ovoga istraživanja (ispitivanja) kako bi se uočilo **jesu li** učenici sposobni znanja i sposobnosti stečene u jednom području ili nastavnom predmetu, iskoristiti za rješavanje problema iz drugoga znanstvenoga područja, odnosno nastavnoga predmeta. **Tako će se doznati koliko su učenici osposobljeni za promjenu zanimanja i za cjeloživotno obrazovanje.**

3.2.3. Posebnosti Geografije i Povijesti

Pri izradbi ispitnih materijala iz Povijesti i Geografije posebnu pozornost treba usmjeriti:

- na razvijanje nacionalne svijesti
- na upoznavanje učenika s vlastitom kulturnom i prirodnom baštinom te na naglašavanje potrebe čuvanja baštine
- na razvijanje kritičkoga promišljanja o događajima kojima je uporište u povjesnim procesima
- na razvijanje snošljivosti prema različitim narodima, vjerama, rasama i kulturama
- na poticanje multikulturalizma
- na razvijanje ekološke svijesti.

3.2.4. Ciljevi

- uočavanje i razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u određenom geografskom prostoru i povjesnom razdoblju
- uočavanje i razumijevanje međusobne povezanosti prirodno-geografskih i društveno-socijalnih procesa i pojava
- uočavanje i razumijevanje specifičnosti određenih geografskih regija i njihov povjesni razvoj
- rad s geografskom kartom
- rad s povjesnom kartom i ljestvom vremena
- uočavanje i razumijevanje specifičnosti određenih povjesnih razdoblja
- uočavanje i razumijevanje povezanosti geografskih, socijalnih, gospodarskih, političkih i kulturnih čimbenika
- analiza i interpretacija prošlosti na temelju odabralih te učenicima prilagođenih povjesnih izvora
- prepoznavanje, raščlanjivanje, povezivanje i vrjednovanje različitih povjesnih i geografskih izvora

3.2.5. Zajednička načela

Vrijednovanje obrazovnih postignuća **iz nastavnih predmeta** Biologije, Kemije i Fizike (prvi dio ispita) te Povijesti i Geografije (drugi dio ispita) provodi se jednim zajedničkim ispitom.

Ispit treba koncipirati tako da se njime provjeravaju učeničke mogućnosti uporabe stečenih sposobnosti i znanja za rješavanje problemski postavljenih pitanja ili zadataka, imajući pritom na umu da pitanja ne smiju biti tako koncipirana da potiču reproduciranje napamet naučenih (deblje otisnutih)

definicija i formula ili uvrštavanje podataka u napamet naučenu „formulu“ iz udžbenika.

Pitanja u ispitu trebala bi se odnositi na obrazovna postignuća (ključne pojmove i sposobnosti) prema HNOS-u.

Vanjsko vrjednovanje mora biti u skladu s nastavom prema *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006.) koji je pripredjen prema odrednicama HNOS-a i slijediti ista načela na kojima je HNOS utemeljen jer je u okviru stručnoga usavršavanja učitelja prema HNOS-u već uvedeno vrjednovanje znanja i sposobnosti na temelju Bloomove taksonomije (Anderson i Krathwohl, 2001.).

Vanjsko vrjednovanje mora poštovati činjenicu da se nastava prema HNOS-u temelji na **koreacijsko-integracijskom, istraživačkom i problemskom načinu poučavanja** (učenički istraživački projekti, odnosno učenje otkrivanjem ili istraživanjem).

3.2.6. Načela za Biologiju, Kemiju i Fiziku

Pitanja treba koncipirati tako da se približno po četvrtina pitanja odnosi na Biologiju, četvrtina na Kemiju i četvrtina na Fiziku. Približno četvrtina pitanja treba biti interdisciplinarne prirode imajući pritom na umu da je za ispravan odgovor na postavljeno pitanje potrebno istodobno upotrijebiti sva stečena znanja i sposobnosti iz Biologije, Kemije, Fizike i Matematike, kao i opće sposobnosti i znanja koja nisu nužno obuhvaćena određenim nastavnim predmetom.

Numerički postavljeni problemi trebaju se moći rješiti bez uporabe džepnih računala (time se provjerava učenikova sposobnost procjene valjanosti rezultata).

Radi bržega i jednostavnijega ocjenjivanja učeničkih sposobnosti i znanja (učeničkih rješenja zadataka) predlažu se ispitni koji se temelje na zadatcima objektivnoga tipa.

Bez obzira na oblike vrjednovanja, osim znanja, ispitima se moraju vrjednovati sposobnosti i vještine stečene praktičnim radom. Može se i mora vrjednovati kompetentnost u eksperimentiranju i donošenju zaključaka na temelju rezultata pokusa.

3.2.7. Načela za Povijest i Geografiju

Ispit treba koncipirati tako da se njime provjeravaju učeničke mogućnosti uporabe stečenih sposobnosti i znanja za rješavanje problemski postavljenih

pitanja ili zadataka. Sposobnosti i znanja koja se ispitom trebaju provjeravati odnose se na interpretaciju, primjenu, analizu, sintezu i evaluaciju.

Bodovanje svakoga pitanja mora biti u skladu s važnošću pojedinih, navedenih sposobnosti, i određivanja važnosti pojedinih znanja koja će se provjeriti.

Oko 40% pitanja u ispitu treba se odnositi na ključne pojmove, znanja i sposobnosti iz Geografije, oko 40% pitanja treba biti iz Povijesti i oko 20 % interdisciplinarnih.

Radi kvalitetnijega uvida u znanja i sposobnosti učenika predlaže se nekoliko tipova pitanja uz primjenu kartografskoga materijala, grafikona, dijagrama i vremenskih lenti.

Radi bržega i jednostavnijega ocjenjivanja učeničkih sposobnosti i znanja (učeničkih rješenja testova) predlažu se testovi koji se temelje na zadatcima objektivnoga tipa.

Određeni dio pitanja biti će vezan za geografske i povjesne karte, odnosno snalaženje u određenom geografskom i geografsko-povjesnom prostoru.

Vanjsko vrjednovanje mora poštovati činjenicu da se podučavanje prema HNOS-u odvija kroz integriranu nastavu, odnosno interdisciplinarno.

Prilikom sastavljanja testova vanjskoga vrjednovanja nužno je znati da je geografija kompleksna znanost (poveznica prirodnih i društvenih znanosti) i stoga postoje teme koje se mogu ocjenjivati u dijelu testa vezanom samo za geografiju i povijest ili u dijelu testa koji se odnosi na interdisciplinarno područje.

3.2.8. Napomene

Valjalo bi načiniti analizu rezultata u ovisnosti o opremljenosti škola i stručnoj spremi učitelja.

Na temelju budućih rezultata vanjskoga vrjednovanja svi važni subjekti u odgoju i obrazovanju trebaju razvijati sustav stručnoga usavršavanja, napredovanja i nagrađivanja učitelja.

Kako bismo novi način ispitivanja približili učiteljima i učenicima, predlažemo da se do početka drugoga polugodišta šk. god. 2007./2008. na mrežnim stranicama NCVVO-a objave modeli ispita.

Za učenike s posebnim potrebama izradit će se posebni modeli ispitivanja prilagođeni njihovim mogućnostima.

3.3. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz prvoga stranoga jezika u 8. razredu osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.

3.3.1. Uvod

Cilj je suvremene nastave stranih jezika usmena i pisana komunikacijska sposobnost na stranom jeziku proširena elementima sociokulturalne, interkulturalne, čitalačke i strategijske sposobnosti. Metodama usmjerenima na učenike, u stranom se jeziku naglasak stavlja na razvijanje vještine komuniciranja, timski rad i osposobljavanje učenika za rješavanje problema. To podrazumijeva situacije u kojima učenici mogu primijeniti postojeće znanje. Stoga bi ispiti trebali provjeravati trajna i temeljna znanja, sposobnosti, vještine i stvaralaštvo.

Instrumentarij za vanjsko vrjednovanje temeljiti će se na *Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu i Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* (MZOŠ, 2006.) koji **za kraj osmoga razreda osnovne škole predviđa postignutu razinu A2** prema *Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike* (Vijeće Europe, Školska knjiga, 2005.) i hrvatskoj inačici *Europskoga jezičnog portfolija* za uzrast od 11 do 15 godina. Kao okvir poslužiti će prijedlog *Strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje* (Vijeće za nacionalni kurikulum).

Vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća iz prvoga stranog jezika usmjeriti će se na **ravnomjerno** vrjednovanje ishoda **usmene i pisane** komunikacije.

Obrazovni ciljevi nastave stranoga jezika podrazumijevaju razvijanje sljedećih sposobnosti: slušanje s razumijevanjem, govorna interakcija i produkcija, razumijevanje čitanja i pisanje (pisanje riječi, rečenica i kraćih tekstova uključujući poznavanje pravopisnih pravila stranoga jezika). Učenici će se usmjeriti na razvijanje strategija učenja, posebno onih koje su zajedničke materinskomu i stranomu jeziku, a u svrhu boljega i efikasnijega učenja. Potiče se kognitivno učenje osvješćivanjem uporabe konteksta i postupno uvođenje metajezika. Usvojenost jezičnih vještina provjerava se uspješnim služenjem komunikacijskim strategijama kao što su postavljanje pitanja za objašnjenje i primjena konteksta za razumijevanje nepoznatih riječi, parafraziranje i sl., te zadatcima u kojima će učenici primijeniti postojeće znanje, a koji ih potiču na razmišljanje, logičko zaključivanje i rješavanje problema.

Osnovni okvir za vrjednovanje komunikacijskih sposobnosti učenika trebao bi uključivati tri komunikacijske razine: interpersonalnu (koja podrazumijeva dvosmjernu, interaktivnu komunikaciju), interpretativnu (koja se odnosi na

razumijevanje govorenoga i pisanoga diskursa) i prezentacijsku/produkcijsku (koja se odnosi na usmeno i pisano stvaranje).

3.3.2. Načela

Predlažemo oblikovanje nacionalnoga vrjednovanja prema načelu **interdisciplinarnosti** u utvrđivanju trajnih znanja, sposobnosti i vještina, bitnih za usvajanje novih po obrazovnoj vertikali.

Provjera dugoročno stečenih znanja, sposobnosti i vještina provodi se ispitom u osmom razredu na kraju školske godine.

Komunikacijsku sposobnost treba vrjednovati **vjerodostojnim komunikacijskim zadatcima** koji će provjeravati ostvarenje sljedećih obrazovnih ciljeva prema *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* (PIP-u):

- primjenu znanja – leksička područja, gramatičke strukture, jezične funkcije te kulturu i civilizaciju
- vještine i sposobnosti – slušanje, govorenje: govorna interakcija i produkcija, izgovor, čitanje, pisanje, interkulturne sposobnosti, strategije učenja i služenja znanjem, ali i odgojne ciljeve
- razvijanje tolerancije i empatije te poznavanje i razumijevanje strane kulture u međusobnom odnosu s vlastitom.

Pri izradbi nacionalnih ispita valja voditi računa i o kontekstu koji bi trebao odražavati svakodnevne situacije bitne za dob i interes učenika u kojima bi mogli upotrijebiti strani jezik, a koje su PIP-om predviđene za obradbu. Kako bi se postigla međuvisnost, zadatci će odražavati povezanost s drugim školskim predmetima tamo gdje je to moguće, odnosno gdje postoji poveznica među sadržajima i temama.

Pri izradbi instrumentarija definirat će se sposobnosti te jasni i precizni kriteriji za vrjednovanje postignutih rezultata u ispitima, uzimajući u obzir korisna europska iskustva. Predlažemo sljedeći omjer zastupljenosti jezičnih vještina koje se provjeravaju nacionalnim ispitima:

- čitanje i uporaba jezika – 40%
- slušanje – 30%
- pisanje – 30%.

3.4. Strategija vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz Hrvatskoga jezika u 8. razredu osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.

3.4.1. Uvod

Hrvatski jezik najopsežniji je predmet osnovnoškolskoga odgoja i obrazovanja. Bitan je i u svakom drugom školskom predmetu, u procesu sporazumijevanja i komunikacije. Otuda potreba za osvješćivanjem važnosti znanja hrvatskoga jezika kao općega kulturnoga dobra, u kojemu je vidljivo poštovanje i ljubav prema jeziku hrvatskoga naroda, njegovoj književnosti i kulturi te poštivanje ustavne obveznosti uporabe hrvatskoga kao službenoga jezika u Republici Hrvatskoj. Nastavom Hrvatskoga jezika teži se razvijati svijest o vlastitom zavičaju i domovini, identitetu, jeziku, kulturi, običajima i tradiciji, uključujući i višejezičnu i dijalektну okomicu govornika hrvatskoga jezika.

Tijekom osmogodišnje nastave učenici stječu osnovna znanja o hrvatskom standardnom jeziku, razvijaju sposobnosti i vještine u svim jezičnim djelatnostima (slušanju, govorenju, čitanju i pisanju), i to u svim funkcionalnim stilovima. Nastava Hrvatskoga jezika potiče i učenikovo razvijanje literarnih sposobnosti i vještina, čitateljskih interesa i čitateljske kulture te interese i potrebe za sadržajima medijske kulture. Jezično se obrazovanje odnosi na funkcionalno stjecanje jezičnih znanja, vještina i sposobnosti (slovopis, pravopis, slovnica, rječnik i pravogovor; povijest hrvatskoga jezika). U nastavi *jezičnoga izražavanja* učenici uvježbavaju i razvijaju svoje govorno i pisano izražavanje (pričanje, prepričavanje, izvješćivanje, opisivanje i raspravljanje). *Književno* se obrazovanje odnosi na funkcionalno stjecanje znanja o književnosti (osnovna književnoteorijska znanja te poznavanje najznačajnijih pisaca i njihovih djela, pretežno iz hrvatske književnosti te potom iz svjetske književnosti za djecu i mladež); literarne sposobnosti i vještine u čitanju književnih tekstova; primanje (recepција) književnoga teksta i učenikovo sudjelovanje u različitim susretima s književnim tekstrom. Obrazovanje u *medijskoj kulturi* odnosi se na funkcionalno stjecanje osnovnih znanja o medijima.

3.4.2. Načela

Funkcionalno učenje hrvatskoga jezika ponajprije je vidljivo u uspješnosti usmene i pisane komunikacije, u sastavljanju jasnih, razumljivih, gramatički i pravopisno točnih rečenica kao osnove stvaranja različitih vrsta tekstova. U tome je vidljivo **načelo unutarpredmetne povezanosti** jezičnoga izražavanja, hrvatskoga jezika, književnosti i medijske kulture. Prema **načelu međuovisnosti nastavnih područja** te **načelu razlikovanja i povezivanja jezičnih razina** svi se sadržaji jezika i jezičnoga izražavanja

međusobno isprepleću na vodoravnoj osi (unutar istoga razreda) te slijede jedni druge na okomitoj osi (iz nižega razreda u viši). To je moguće ostvariti u skladu s **načelom primjerenoosti učeniku**. Prema **načelu međupredmetne povezanosti** zapažaju se poveznice i s ostalim nastavnim predmetima. Na predlošcima književnih i drugih tekstova učenici govore i pišu. Osobita se pozornost pridaje učenikovu stvaralačkom izražavanju u hrvatskom književnom jeziku pri čemu učenici razvijaju svoju sposobnost i vještinu izražavanja misli, osjećaja, doživljaja. Vidljiva su dakle **načela sadržajne, tekstovne i stilske raznovrsnosti, međuvisnosti nastavnih područja, odgojnosti i stvaralaštva**. **Načelo znanstvenosti** osigurava čvrstu povezanost nastave Hrvatskoga jezika i znanstveno provjerenih jezičnih sadržaja, kako i sadržaja iz književnosti i medijske kulture. **Načelo opće jezične i književne naobrazbe** upućuje na osnovna znanja o hrvatskom jeziku kao jezikoslovnoj, kulturnoj i nacionalnoj vrijednosti te poznavanje norme hrvatskoga standardnoga jezika.

U ustroju ispita iz Hrvatskoga jezika za učenike 8. razreda osnovne škole u šk. god. 2007./2008. bit će vidljiva funkcionalna povezanost svih područja Hrvatskoga jezika, a ponajprije funkcionalna uporaba stečenih znanja. U vrjednovanju predvladat će razine primjene, raščlambbe i stvaranja.

4. PROJEKTNI ZADATAK

Na temelju usvojenih strategija za izradbu ispita vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole i na temelju metodologije vrjednovanja učeničkih radova, projektni timovi Centra i Instituta izradili su projektni zadatak u kojemu je razrađena metodologija istraživanja, ciljevi i zadatci projekta te način analize rezultata. Slijedi tekst projektnoga zadataka.

4.1. Uvod

Nastavni plan i program za osnovnu školu rezultat je rada na poboljšanju odgojno-obrazovnoga i nastavnog rada u osnovnoj školi. Poboljšanje je usmjereni na rasterećenje gradiva u svim nastavnim predmetima, na osvremenjivanje odgojno-obrazovnih sadržaja, na predmetno i međupredmetno povezivanje sadržaja na horizontalnoj i vertikalnoj razini, na uravnoteženu raspodjelu gradiva po razredima, na preciznije uobičajenje odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća prema razvojnim razinama učenika (prema *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu*, 2006.).

Ciljevi su odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi:

- osigurati sustavan način učenja o svijetu, prirodi, društvu, ljudskim dostignućima, o drugima i sebi
- poticati i kontinuirano unaprjeđivati intelektualni, tjelesni, estetski, društveni, moralni, duhovni razvoj učenika u skladu s njegovim sposobnostima i sklonostima
- stvoriti mogućnosti da svako dijete uči i bude uspješno
- osposobiti učenike za učenje, naučiti ih kako učiti i pomoći im u učenju
- pripremiti učenike za mogućnosti i iskušenja koja ih čekaju u životu
- poučiti učenike vrijednostima dostojnima čovjeka.

Promjene školskoga podučavanja/učenja posebice su usmjerene na uravnoteženo i povezano obrazovno i odgojno djelovanje. U tom smislu učenike valja poučiti i osposobiti za življenje prema zahtjevima promjenjivoga svijeta (prema *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu*, 2006.).

Razvoj društva temeljen na znanju i proces globalizacije stvaraju nove potrebe na razini društvenoga života i života pojedinca te njegova osobnoga razvoja. Obrazovanje koje ima značajnu ulogu u proizvodnji i prijenosu znanja te pripremi pojedinca za rad i život u društvu, u tom je kontekstu dobilo veći značaj te uz znanost postalo jedno od temeljnih pokretača ljudskoga društva.

Razvoj društva i osposobljavanje pojedinca za život i rad u novim uvjetima stvaraju potrebu za novim kompetencijama koje pred odgoj i obrazovanje stavlju nove zahtjeve. Njih nije moguće ostvariti kroz tradicionalni odgojno-obrazovni sustav koji funkcioniра kao sredstvo prenošenja znanja i orijentiran je na činjenično znanje.

Prilagođavanje društveno-kulturnim te drugim promjenama i smjernicama suvremenoga društvenog razvoja pokazuje zahtjeve za promjenama u odgoju i obrazovanju, a prioritetima se pokazuju one koje se odnose na razvoj i stjecanje temeljnih kompetencija. Novi zahtjevi pred odgojem i obrazovanjem nisu usmjereni samo na povećanje školskoga uspjeha nego na potrebu osposobljavanja učenika za svijet promjena i postizanje određenih kompetencija u suvremenim odgojno-obrazovnim područjima prema obrazovnim razinama (*Strategija za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje*, 2007.).

U suvremenoj edukacijskoj psihologiji stavlja se sve veći naglasak na načine na koje djeca uče, stječu znanja, vještine i osobne kompetencije, kao i na načine na koje nastavnici poučavaju djecu u školama te osnovne posljedice, tj. dobitke koje djeca imaju od svojega obrazovanja. Drugim riječima, sve se više intenziviraju istraživanja odnosa učenja i poučavanja. U skladu sa spoznajama suvremene psihologije obrazovanja vjeruje se da je kod svakoga učenika potrebno:

- poticati razvoj metakognitivnih vještina i interes djece za učenje kako bi povećali razumijevanje svijeta oko sebe
- poticati razvoj osnovnih vještina, znanja i kompetencija koje će djeci pomoći u snalaženju u svakodnevnim situacijama
- pomoći djeci da postanu funkcionalni članovi društva i svoje socijalne zajednice
- osposobiti ih za cjeloživotno učenje.

Ovi ciljevi, principi i pristupi koji proizlaze iz razumijevanja djetetova razvoja i područja psihologije učenja, daju nam jasan okvir kojim djeci možemo pomoći da steknu znanja, vještine i kompetencije koje su im potrebne da funkcionalno djeluju kao odrasle osobe, profesionalno, društveno i osobno. Da bismo to postigli, učenici trebaju biti aktivno uključeni u proces učenja, a učitelji im trebaju pomagati da svoja stečena znanja povezuju i razvijaju nova razumijevanja. Učitelji trebaju poticati učenike da smisleno povezuju usvojene informacije, a ne da ih samo memoriraju. Tradicionalna stajališta prema kojima je školski neuspjeh djece i mladih uzrokovani nedovoljnim intelektualnim sposobnostima učenika, samo su djelomično točna.

Učenici u procesu poduke i učenja stječu hijerarhijske facete, tj. varijetete znanja nejednake složenosti. Varijetet najnižeg reda predstavljaju faktografska, tj. činjenična znanja koja se očituju u reprodukciji ili prepoznavanju različitih

pojedinosti, činjenica, podataka, termina, izoliranih informacija i pojedinačnih ili individualnih pojmova. Smisleno usvojena znanja podloga su i nužna pretpostavka stjecanju operativnih znanja. Iz prethodno stečenih znanja, a pod utjecajem kognitivne aktivnosti izbora, prerade i kombiniranja znanja izgrađuju se situaciji prikladni modeli reagiranja. Kada reagiranje na podlozi znanja prelazi okvire poznatih situacija i pri tome se angažiraju složenije intelektualne funkcije, govorimo o ekstrapolativnim znanjima. Ekstrapolaciju redovito nalazimo kod učenika koji se ističu visokim stupnjem razvoja intelektualnih sposobnosti, no i u intelektualno prosječno razvijenih učenika postoje znatne mogućnosti ekstrapolacije, ali uz uvjet da je proces učenja u cijelosti i kako valja koncipiran i realiziran.

U tom bi smislu dobro programirana i metodički valjano realizirana problemska poduka mogla biti ne samo poticajni već i oblikovni čimbenik ekstrapolativnih mogućnosti većine učenika u školama (Grgin, 1997).

Ekstrapolativna znanja vežu se uz pojam kognitivnih strategija. Dok se pojedine informacije mogu naučiti brzo, čak i pukim zapamćivanjem, a intelektualne sposobnosti uvidom i vježbanjem, kognitivne se strategije uče zaključivanjem na temelju iskustava u različitim situacijama učenja, istraživanja i rješavanja problema. Zato se usvajanje kognitivnih strategija drži jednim od najvažnijih ciljeva obrazovanja što se obično formulira sintagmom *naučiti učenika misliti* ili *naučiti učiti* (Pastuović, 1999.).

Doprinos kognitivne psihologije najveći je upravo u objašnjavanju složenoga smislenog učenja, tj. učenja s razumijevanjem, jer je uloga kognicije u njemu najveća. Budući da se učenje u obrazovanju treba temeljiti na višim kognitivnim procesima, tj. mišljenju koje omogućuje dublju obradu informacija kao uvjetom trajnosti i uporabljivosti naučenoga, to je za psihologiju obrazovanja veoma značajno kognitivno objašnjenje smislenoga učenja. Smisleno je učenje:

- aktivno – jer učenik operira informacijama na različite načine kako bi ih usvojio s razumijevanjem
- konstruktivno – jer se znanje ne prenosi neizmijenjeno od učitelja prema učeniku
- kumulativno – jer se nadograđuje na prethodno znanje
- samoregulirajuće – jer učenik motreći proces svog učenja donosi odluke o tijeku učenja i djeluje na njega pomoću svojeg metakognitivnog znanja
- usmjereni k cilju – jer se znanje osmišljava u vidu postizanja određenoga cilja.
(Pastuović, 1999.)

Utjecaj cjelovitoga pristupa obrazovanju, u kojem su učenici aktivno uključeni u integriranost aktivnosti slušanja, govorenja, čitanja i pisanja, potakao je nove

stavove o vrjednovanju koje na osnovi ovako integriranih elemenata pruža precizniji pogled na dijete i odražava stvarna i vrijedna iskustva učenja. Dok su se u tradicionalnoj nastavi cijenila pretežno faktografska znanja, suvremeni pristup nadilazi takva ograničenja i pokušava široki spektar znanja usmjeriti *unutra*, tako da učenik gradivo istražuje, doživljava i odgoneta. Učenik postaje sutvorac gradiva, jer ga više ne prepričava i reproducira, već ga transformira, a učenje zapamćivanjem zamjenjuje se učenjem razmišljanjem.

Cilj suvremene nastave trebao bi stoga biti osposobljavanje učenika za samostalno učenje čime se aktiviraju njihovi intelektualni, fizički i stvaralački potencijali. Zato pitanje kako naučiti učiti zaslužuje posebnu pozornost. O primjeni strategija učenja i vještina koje se koriste pri učenju ovisi uspjeh u formalnom i neformalnom obrazovanju djece, mladih i obraslih. Važno je pritom naglasiti da gotovo svakog može naučiti učiti te da su strategije i vještine učenja primjenjive u školskim i neškolskim uvjetima. Kada bi učenici bili izjednačeni u nekim preduvjetima učenja i školovanja, racionalnost učenja i njegove posljedice ovisile bi upravo o upotrebi metoda ili strategija učenja. Prema tome, poznavanje, ovladavanje i primjena prikladnih metoda u procesu učenja ključan su doseg svakog učenika kako bi svojim radom povećao uspješnost učenja. Iz perspektive strategija učenja jedan je od temeljnih ciljeva obrazovanja naučiti učenike kako učiti, jer želimo li da učenici budu normativno uspješni bez obzira na njihove stvarne kompetencije, zanemarit ćemo samu bit obrazovanja i razvoja.

Ovakav pristup stvara mnoge dileme i naglašava potrebu za stalnim praćenjem i istraživanjima svih kurikulumskih sastavnica, čime bi se postigla dva temeljna cilja: bolje razumijevanje kurikulumskih sastavnica, doprinoseći time znanostima i disciplinama koje se bave obrazovanjem, ali i stvaranje novih uvjeta za učenje/poučavanje, unaprjeđujući time školsku praksu.

4.2. Ciljevi projekta

Cilj je projekta vanjskog vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih i osmih razreda osnovnih škola u šk. godini 2007./2008. bio utvrditi koliko su učenici osposobljeni za primjenu stečenih znanja, vještina i sposobnosti iz pojedinih nastavnih predmeta, odnosno nastavnih područja na završetku pojedinih faza školovanja te koliko su osposobljeni za samostalno rješavanje problema razmišljanjem i strategijskim, odnosno smislenim učenjem.

Višestruki su ciljevi projekta bili upoznavanje škola s postupkom standardiziranoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz nastavnih područja razredne nastave (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te

prvi strani jezik) te iz nastavnih područja predmetne nastave (Hrvatski jezik, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest, Geografija i prvi strani jezik) te prihvaćanje rezultata vrjednovanja kao smjernice u poboljšanju kvalitete nastave.

Budući da se suvremena nastava sve više oslanja na aktivan pristup učenju te da su neki od temeljnih ciljeva obrazovanja stvoriti mogućnosti da svako dijete uči i bude uspješno te osposobiti učenike za učenje, naučiti ih kako učiti i pomoći im u učenju, vrlo je važno utvrditi može li naš današnji odgojno-obrazovni sustav pozitivno odgovoriti na ove postavljene ciljeve, tj. zahtjeve. Potrebno je naglasiti da je pažnja ovdje usmjerena na ispitivanje kompetencija koje je učenik određene starosne dobi (na kraju 4., odnosno 8. razreda) u mogućnosti dostići, prema spoznajama psihologije obrazovanja, prema obrazovnim područjima, a u odnosu na ono što se očekuje aktualnim nastavnim planom i programom.

4.3. Zadataci

Ispitati osnovna znanja, vještine i sposobnosti učenika 8. razreda iz sljedećih nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Fizika, Kemija, Biologija, Povijest, Geografija te prvi strani jezik.

Ispitati osnovna znanja, vještine i sposobnosti učenika 4. razreda osnovnih škola iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te prvi strani jezik.

Jedan je od osnovnih zadataka i utvrditi jesu li učenici 4. i 8. razreda tijekom dosadašnjega školovanja osposobljeni za učenje koristeći više kognitivne procese, tj. strategije koje im omogućuju dublju obradu informacija. Točnije, koriste li se učenici smislenim učenjem koje omogućuje da kompetencije stečene u jednom nastavnom području ili nastavnom predmetu upotrebljavaju za rješavanje problema iz drugoga nastavnog područja, tj. predmeta.

Potrebno je ispitati i postoji li razlika u rezultatima iz prethodnih točaka ovisna o nekim osnovnim svojstvima učenika i škola, temeljena na spoznajama dobivenim u dosadašnjim istraživanjima (v. *Eksperimentalno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika u osnovnim školama šk. god. 2006./2007.*).

Zadatak je i ispitati postoji li povezanost rezultata iz prve dvije točke s rezultatima treće točke. Drugim riječima, želimo ispitati jesu li učenici koji posjeduju osnovna znanja, kompetencije i vještine iz pojedinoga predmeta istovremeno osposobljeni primjenjivati smisleno učenje, povezivati svoja stečena znanja i razvijati nova razumijevanja.

Zadatak nam je i utvrditi u kojoj su mjeri školska postignuća učenika povezana s rezultatima dobivenima u ovome ispitivanju.

4.4. Metodologija

Polovina učenika 4. razreda osnovne škole bit će ispitana jedinstvenim, standardiziranim ispitom koji odražava *cjelovitost spoznaje utvrđivanjem relevantnih znanja, sposobnosti i vještina* (Prema prijedlogu strategije za vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u četvrtom razredu osnovnih škola šk. god. 2007./2008.) iz područja Hrvatskog jezika te prirodoslovno-matematičkog područja. Ispit treba biti koncipiran na način da su u jednakom omjeru zastupljena sva nastavna područja te da su pitanja iz pojedinih nastavnih područja grupirana na način da predstavljaju svojevrsne cjeline, tj. subtestove. Iz toga proizlazi struktura ispita koji obuhvaća po 25% zadataka iz nastavnih područja, tj. predmeta: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te problemskih zadataka koji odražavaju razumijevanje i uporabu viših kognitivnih procesa u rješavanju interdisciplinarnih problema. Ukupan broj zadataka ispita i način rješavanja ovisit će o razvojnim karakteristikama djece te dobi, a o kojima ovisi i vrijeme predviđeno za rješavanje ispita.

Osim ovoga jedinstvenog ispita druga polovina učenika 4. razreda rješavat će ispit iz prvoga stranoga jezika kojim se kroz autentične komunikacijske zadatke provjerava ostvarenje temeljnih obrazovnih ciljeva.

Vrjednovanje obrazovnih postignuća polovine učenika 8. razreda iz nastavnih predmeta Biologije, Fizike, Kemije, Povijesti i Geografije provodit će se jednim zajedničkim ispitom. Ispit će se sastojati od dva dijela. Prvi dio ispitivat će temeljne kompetencije iz predmeta Biologije, Fizike i Kemije i bit će strukturiran na način da će po oko 25% zadataka u ovome dijelu ispita pripadati jednom od navedenih nastavnih područja, dok će također oko 25% zadataka u ispitu obuhvaćati zadatke koji potiču razmišljanje i odražavaju razumijevanje naučenoga sadržaja. Drugi dio ispita ispitivat će temeljne kompetencije iz predmeta Povijesti i Geografije i bit će strukturiran na način da će po otprilike 40% zadataka u ovome dijelu ispita obuhvaćati područje Geografije, tj. područje Povijesti, a oko 20% ovoga dijela ispita obuhvaćat će zadatke koji odražavaju razumijevanje i služenje smislenim učenjem. Ukupan broj zadataka i način rješavanja ovisit će o razvojnim karakteristikama djece te dobi, a o kojima ovisi i vrijeme predviđeno za rješavanje ispita.

Druga polovina učenika osmih razreda osnovnih škola pisat će ispit iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik i prvi strani jezik, a koji će biti zasebni i jedinstveni ispiti iz ta dva nastavna područja.

Svi ispitni koji se budu primjenjivali u vanjskome vrjednovanju obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole u školskoj godini 2007./2008. bit će standardizirani u probnom ispitivanju na slučajno odabranom uzorku. U probnom ispitivanju obrazovnih postignuća bit će korištene po dvije inačice ispita za svaki nastavni predmet, tj. za svako nastavno područje, na temelju kojih će biti konstruiran po jedan ispit za primjenu u glavnom ispitivanju.

4.5. Suglasnost za provođenje projekata vanjskoga vrjednovanja i samovrjednovanja u 4. i 8. razredima osnovne škole u šk. god. 2007./2008. i šk. god. 2008./2009.

Dana **7. studenoga 2007. g.** Centar je dobio i suglasnost *Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa* za provođenje projekta vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda (KLASA: 602-02/07-05/00575; URBR: 533-10-07-0002) čime su škole i formalno dobole obvezu sudjelovanja u njemu. Suglasnost je potpisao državni tajnik za osnovno školstvo dr. sc. Nevio Šetić, a dalje slijedi tekst dopisa.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

KLASA: 602-02/07-05/00575
URBROJ: 533-10-07-0002

Zagreb, 7. studenoga 2007.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje
n/r ravnatelja
Gorana Sirovatke, dipl. ing.
10 000 Zagreb
Trg Marka Marulića 18/III

PREDMET: Suglasnost za provođenje projekata vanjskoga vrjednovanja i samovrjednovanja u IV. i VIII. razredima osnovne škole u šk. god.
2007./2008. i šk. god. 2008./2009.
- daje se

Poštovani,

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa zaprimilo je Vaš dopis od 26. listopada 2007. (KLASA: 023-03/07-01/36, URBROJ: 437/1-07-1) kojim nas obavještavate o odrednicama i planu projekata vanjskoga vrjednovanja i samovrjednovanja za učenike IV. i VIII. razreda u šk. god. 2007./2008. i šk. god. 2008./2009. koje realizirate u skladu s člankom 4. stavkom 2. Zakona o nacionalnom centru za vanjsko vrjednovanje obrazovanja (Narodne novine, broj: 151/2004).

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa **daje suglasnost** na organizaciju i provođenje projekata vanjskoga vrjednovanja obrazovanja u osnovnim školama Republike Hrvatske tijekom šk. god. 2007./2008. i samovrjednovanja u šk. god. 2007./2008. i šk. god. 2008./2009.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja obavezuje se u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa objaviti i prezentirati rezultate projekta vanjskoga vrjednovanja najkasnije do 31. kolovoza 2008. godine, a projekt samovrjednovanja najkasnije do 31. kolovoza 2009. godine.

S poštovanjem,

dr. sc. Nevio Šetić

5. UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA¹

Vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika u osnovnoj školi, s obzirom na obvezatnost osnovnoga školovanja u Republici Hrvatskoj, izuzetno je zahtjevno i specifično kad se radi o učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Osobito pozorno potrebno je utvrditi prilagodbe za učenike razredne nastave kod kojih su još u tijeku intenzivni rehabilitacijski postupci. Oni najčešće još nisu usvojili kompenzacijске tehnike koje im pomažu u prevladavanju posljedica primarnih razvojnih teškoća. Široki spektar oblika i programa školovanja učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama zahtjeva i različitosti u njihovu vrjednovanju, odnosno vrstama i oblicima ispita koji će se postupno uvoditi.

Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u osnovnoj školi često imaju teškoća u pokazivanju svojih postignuća na uobičajeni način, što ih dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na ostale učenike. Tijekom školovanja njihovo napredovanje vrjednuje se primjenom prilagođenih postupaka i uporabom prilagođenih ispitnih materijala i uvjeta ispitivanja, koje je potrebno osigurati i na ispitima vanjskoga vrednovanja. Prilagođeni uvjeti trebaju biti omogućeni učenicima koji tijekom cijelogra školovanja ili dužega razdoblja imaju posebne odgojno-obrazovne potrebe i onima kod kojih je došlo do promjena u zdravstvenome stanju, a koje uvjetuju prilagodbu u polaganju ispita.

Projektom *Vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 2007./2008.* predviđeno je da na prilagodbu ispitne tehnologije (ispitnoga materijala i/ili ispitnoga postupka) imaju pravo svi učenici koji su u potpunoj integraciji u redovnim osnovnim školama (sukladno odredbama članaka 4. i 6. *Pravilnika o osnovnoškolskome odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju*, NN, br. 23/91.) te učenici koji nemaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja, ali je tijekom obrazovanja uočena određena teškoća u razvoju i primjenjivane su prilagodbe u odgojno-obrazovnom radu, prema nalazu i mišljenju odgovarajućih stručnjaka.

¹ Naziv „učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama“ rabili smo do donošenja Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/2008.) te ga rabimo i u ovom izješću, a podrazumijeva naziv „učenici s teškoćama“ u skladu s čl. 65. navedenoga zakona.

Za više informacija o učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u osnovnoj školi vidjeti *Upute za vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u osnovnim školama*, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, studeni 2007.

5.1. Prava učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u obrazovnom sustavu – neki od obvezujućih dokumenata

Strategiju prilagodbe ispita u projektu vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 2007./2008. temeljili smo na nekoliko značajnih hrvatskih i međunarodnih dokumenata te na proučavanju iskustva drugih zemalja.

U odnosu na zemlje članice Europske unije napravili smo i korak više te je na ovaj način prvi put izrađen ispit za ovu populaciju osnovnoškolskih učenika.

Izdvajamo neke od najznačajnijih dokumenata.

MEĐUNARODNI DOKUMENTI

1. Konvencija o pravima djeteta (UN, 1989.)
2. Standardna pravila o izjednačavanju mogućnosti osoba s invaliditetom (UN, 1993.)
3. Lisabonska deklaracija – Obrazovanje i stručno usavršavanje do 2010. godine (EU, 2000.)
4. Akcijski plan Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom 2006. – 2015.
5. Konvencija o pravima osoba s invaliditetom (UN, 2007.)

HRVATSKI DOKUMENTI

1. Zakon o osnovnom školstvu (Narodne novine, broj 69/03. i 76/05.)
2. Pravilnik o upisu djece u osnovnu školu – www.mzos.hr
3. Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Narodne novine, broj 23/91.)
4. Nastavni plan i program za osnovnu školu (MZOŠ, 23. kolovoza 2006.)
5. Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. (MZOŠ, 2005.)
6. Nacionalni plan aktivnosti za dobrobit, prava i interes djece od 2006. do 2012. (Vlada RH, 2006.)
7. Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i fakultativnog protokola uz Konvenciju (Hrvatski sabor, 1. lipnja 2007.)

8. Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine (Vlada RH, 5. lipnja 2007.)
9. Strategija za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje koju je izradilo Vijeće za nacionalni kurikulum (MZOŠ, 2007.)

5.2. Ciljevi vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

Ciljevi su ovoga dijela projekta bili:

- omogućiti svakom učeniku koji nastavu pohađa uz gore navedene uvjete da svoja obrazovna postignuća pokaže u potpunosti kao i ostali učenici
- osigurati učenicima ostvarivanje prava koja mu pripadaju prema važećim propisima
- osigurati ravnopravnost učenika istoga odjela ili škole prihvaćanjem i primjerenim odnosom prema njihovim različitostima
- izbjegći svaku mogućnost narušavanja samopouzdanja i motiviranosti za učenje te obrazovnoga neuspjeha u bilo kojega učenika
- dobiti informaciju kojom ćemo utjecati na unaprjeđivanje odgojno-obrazovnoga rada s učenicima u školi.

5.3. Aktivnosti koje je proveo Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Za ostvarivanje navedenih ciljeva Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja učinio je sljedeće:

- Ravnatelj Centra imenovao je Stručnu radnu skupinu za učenike s posebnim potrebama. Članice su ove skupine:
 1. prof. dr. sc. Draženka Blaži, dekanica Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta
 2. doc. dr. sc. Ljubica Pribanić, prodekanica za nastavu Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta
 3. Kristina Anić-Kuhar, prof. defektolog, stručna suradnica u srednjoj školi
 4. Željka Butorac, prof. defektolog, stručna suradnica u osnovnoj školi
 5. Katarina Cvijanović, dipl. defektolog, stručna suradnica u osnovnoj školi
 6. mr. sc. Mara Kovačić, Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“
 7. mr. sc. Jasna Kudek-Mirošević, stručna suradnica u osnovnoj školi
 8. mr. sc. Maja Ljubić, viša stručna savjetnica u AOO
 9. Dragica Matok, prof., Centar „Vinko Bek“
 10. Mirjana Špoljarec, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava.
- Stručna radna skupina izradila je „Upute za vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u osnovnim školama“, koje je Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja objavio u studenome 2007. godine (ISBN 978-953-7556-03-7, CIP 650405). Upute su dostavljene svim osnovnim školama.
- Također članice stručne skupine izradile su prilagodbu prošlogodišnjih ispita iz Hrvatskoga jezika i Matematike. Na temelju analize tih ispita zaključeno je da su potrebne neke izmjene u samim uputama, tisku, fontu itd., ali da taj dio prilagodbi ne bi bio ometajući čimbenik ni u ispitima za ostale učenike.
- Od škola je zatraženo da Centru dostave prilagođene programe, dakle programe za učenike koji se školuju sukladno članku 4. Pravilnika o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju.

- Svi su programi razvrstani i moguće ih je proučavati prema vrstama teškoćama u razvoju učenika. Neke su škole dostavile inicijalnu procjenu učenika i prilagođeni program koji se izrađuje na početku nastavne godine i usvaja ga učiteljsko vijeće, a neke su dostavile izvedbene prilagođene mjesečne planove i programe koji se izrađuju u skladu s HNOS-om. Uvidom u sadržaje nekih od dostavljenih dokumenata vidljivo je da postoje značajne razlike među školama, ovisno o tome imaju li zaposlenoga defektologa i druge stručne suradnike.
- U sklopu instrukcijskih seminara za ravnatelje održan je niz predavanja u vezi s prilagodbom ispitne tehnologije za učenike s posebnim potrebama, a ravnatelji su imali mogućnost postavljati dodatna pitanja i pokazali su očekivano velik interes. Prezentacija je objavljena na mrežnim stranicama Centra.
- Dobrom suradnjom članova Projektnoga tima za osnovne škole izrađena je Excel-datoteka koja je omogućila prikupljanje nužnih podataka o učenicima.
- Svim osnovnim školama dostavljene su „Upute za vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama“ te obrasci 1 i 2. Obrazac 1 odnosi se na učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u 4. razredima, a Obrazac 2 na učenike u 8. razredima. Obrasci su prilagođeni skupinama predmeta koje će se ispitivati jednim testom.
- Ravnateljicama/ravnateljima škola upućen je dopis i detaljno im je objašnjeno na seminarima da poseban obrazac trebaju ispunjavati defektolozi odnosno drugi stručni suradnici škole, a potpisati ravnatelji i obvezno roditelj, tj. staratelj učenika.
Također u školama je prethodno trebao biti obavljen razgovor s roditeljima, potrebno je bilo detaljno ih upoznati s procedurom vanjskoga vrjednovanja i u suradnji s njima predložiti najpovoljniji način ispitivanja njihova djeteta. Na seminarima je ravnateljima posebno naglašavan značaj dobre suradnje s roditeljima.
- Nacionalni centar za vanjsko vrjednovanje obrazovanja uspoređivao je podatke iz baze učenika sa zaprimljenim obrascima. Zbog nedostavljenih obrazaca ponovni zahtjev upućen je u 322 škole. Ipak, škole i Centar uspješno su odradile pripremni dio projekta jer od 2 884 učenika koliko ih je u Excel-datoteci bilo označeno, za 2 717 učenika 4. razreda postojala je suglasnost roditelja da pristupe

ispitivanju. Također roditelji učenika 8. razreda dali su suglasnost za provedbu ispitivanja za ukupno 2 194 učenika.

- Ocjenjivanje učeničkih uradaka izvršeno je u suradnji defektologa i ocjenjivača pojedinih predmeta u Krapinskim toplicama u skladu s vremenikom obavljanja toga posla za sve ispite.

5.4. Metodologija prilagodbe ispitne tehnologije

Prilagodbe ispita ovise o vrsti ispita te o vrsti i stupnju teškoće u razvoju/mentalnom zdravlju učenika.

Prema „Uputama za vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama“ mogućnosti prilagodbe uključuju:

- prilagođeni ispitni materijal (Brailleovo pismo, uvećani tisk, grafičko preoblikovanje)
- jezično preoblikovanje ispita
- prilagodbu zadataka
- pomagala
- prilagođenu opremu
- uporabu posebne opreme
- izuzeće od ispita ili dijela ispita koji učenik zbog vrste i stupnja teškoće u razvoju ne može polagati
- prostornu prilagodbu
- osobnoga pomagača
- produljeno vrijeme za polaganje ispita (tijekom provedbe ispita moguće je skratiti predloženo produljeno vrijeme ako se procijeni da ono nije potrebno).

U sklopu ovoga projekta, prilagodbe ispitne tehnologije podijelili smo na dvije osnovne skupine:

1. Za učenike koji se školuju po redovnom programu, odnosno redovnom programu uz individualizirani pristup

Sve prilagodbe ispitnih materijala koje ne uključuju izmjene ispitnih zadataka ili njihovo izuzeće smatraju se jednakovrijednim uradcima učenika. Naime ako smo ispit za slijepoga učenika preveli na Brailleovo pismo ili uvećali ispis za slabovidnoga učenika te im zbog brzine pisanja omogućili produljeno vrijeme pisanja ispita ili pomoći osobnoga pomagača (vrijedi i za dio učenika s motoričkim

oštećenjima) koji će zapisivati učenikove odgovore po njegovu diktatu, ni u čemu nismo narušili valjanost ispitanja. U tom slučaju prilagodbe su ovdje metodičke i didaktičke, a nisu snižavanje očekivanih obrazovnih ciljeva, kao u slučaju sniženoga intelektualnoga razvoja.

Primjerice učenik s disleksijom koji nema Rješenje o primjerenom obliku školovanja po prilagođenome programu, što znači da se školuje po redovnom programu uz individualizirani pristup, također može rješavati isti ispit kao i ostali učenici, pod uvjetom da su upute za rješavanje i ispitni zadatci izrađeni tako da su upute napisane jednostavnim rečenicama, da su jasne i da je u jednoj rečenici samo jedna uputa. Također važno je ne rabiti rečenice koje počinju veznicima, prijedlozima i prilozima. U tom slučaju prilagođava se i izgled teksta tako da se, primjerice, izbjegava obostrano poravnanje, tekst se razdijeli u manje cjeline, rečenice se odvajaju dvostrukim razmakom, vrsta slova i font prilagođen je osobama s disleksijom itd.

Sve ove „tehničke“ prilagodbe ne umanjuju postignuća ostalih učenika, a ne stigmatiziraju učenike s „blažim oblicima“ teškoća u razvoju, ne izdvajaju ih iz okoline i ne udaljuju ih od dosadašnjega načina rada. Zbog toga je prijedlog Stručne radne skupine za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama bio da svi ispiti budu oblikovani prikladno učenicima s disleksijom, što bi čitanje nesumnjivo olakšalo svim učenicima. Međutim na taj prijedlog nije dobivena potrebna suglasnost Stručne radne skupine za razrednu nastavu pa su ovako oblikovani ispiti izrađeni samo za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama.

Za učenike 8. razreda dogovoren je da polažu ispite iz Hrvatskoga jezika, Povijesti i Geografije. Stručne radne skupine navedenih predmeta prihvatile su prijedlog da svi ispiti budu izrađeni tako da omogućuju lagano čitanje te nije bilo potrebno posebno tiskati ispite. Prilagodba je izvršena u suradnji s članovima skupina i na obostrano zadovoljstvo izrađeni su ispiti koje su uspješno mogli riješiti i učenici s lakšim oblicima teškoća.

2. Za učenike koji se školuju po prilagođenom programu

U skladu sa zakonom, za učenike koji se školuju po prilagođenome programu izrađuju se prilagođeni pojedinačni nastavni programi. No kada bi se za svakoga pojedinoga učenika izradio prilagođen ispit za provedbu na nacionalnoj razini, ispit ne bi bilo moguće standardizirati i iz takve analize rezultata ne bi se dobili nikakvi valjani podatci. Naravno, u ovom projektu nije ni predviđeno izražavanje pojedinačnih rezultata učenika. To proizlazi i iz općega cilja cijelog projekta. Rezultati postignuća ovih učenika na tim, različitim ispitima, ne će biti dio ukupnih rezultata.

Ispiti koje smo planirali nisu univerzalni, već prilagođeni *Nastavnomu planu i programu za osnovnu školu* (MZOŠ, 2006.) u kojem se pod točkom 12. za svaki nastavni predmet navode nastavni sadržaji za učenike s teškoćama u razvoju.

Također zakonska je i etička obveza ne izdvajati učenike, i u uvjetima kada se ispituje cijela populacija učenika redovnih škola (ne i posebni programi i posebne ustanove), ovim učenicima treba omogućiti sudjelovanje ne postavljajući im neprimjerene zahtjeve koji bi dodatno urušavali njihovo samopouzdanje i motivaciju za učenje.

Poznato nam je bilo da u praksi postoje i slučajevi učenika s Rješenjem o primjerenom obliku školovanja u kojem je određen **poseban program** (npr. čl. 7.) i za koje važeći propisi predviđaju djelomičnu integraciju, a zbog nepovoljnih se uvjeta (npr. škola nema grupu i defektologa) nalaze u redovnom razrednom odjelu. Te smo učenike identificirali. U slučajevima da su roditelji tražili da njihovo dijete sudjeluje u ispitivanju, dobili su ispit pripremljen za učenike koji se školuju po prilagođenom programu, ali njihovi rezultati neće se obradivati. Pristup ispitivanju omogućen im je iz etičkih razloga neizdvajanja od drugih učenika u razredu.

Zadaci ovih prilagođenih ispita nisu probno testirani te ovaj dio projekta predstavlja probno ispitivanje budući da dosada još nikada nije provedeno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama te bi se dobiveni rezultati rabilili kao smjernice u budućim projektima vanjskoga vrjednovanja.

Kao što je već navedeno predviđeno je da se rezultati vrjednovanja obrazovnih postignuća ovih učenika ne će izražavati u ukupnim rezultatima, već kao poseban dio projekta s ciljem provjere prilagodbe ispita, odnosno metrijskih karakteristika testa. Na temelju usporedbe ove populacije i populacije bez teškoća, utvrđivanjem statističke značajnosti razlika u rezultatima treba utvrditi je li ispit bio prilagođen na primjer način. Također korelacijom uspjeha na ispitima s njihovim školskim uspjehom može se ispitati prediktivna valjanost testa.

Analizom distribucije rezultata samo ove populacije možemo utvrditi je li ispit bio dovoljno osjetljiv, odnosno pokriva li dovoljan raspon postignuća učenika.

Faktorskom analizom moguće je utvrditi odgovaraju li sadržajem ispiti za učenike s teškoćama onima učenika bez teškoća. Za svaki zadatak može se izračunati indeks diskriminativnosti i težine i usporediti s ispitom, što nam može pokazati je li ispit dobro prilagođen.

Unutar prve i druge skupine predviđjeli smo **nekoliko različitih kombinacija**, i to:

1. sadržajem i formom isti ispit kao za cijelu populaciju, ali pisanje vremenski produljeno
2. sadržajem ispit isti kao za cijelu populaciju, ali izvršena prilagodba tiska i dijelom prilagodba jezične forme, dok je trajanje ispita jednako kao i kod ostalih učenika
3. sadržajem ispit isti kao za cijelu populaciju, ali izvršena prilagodba tiska i dijelom prilagodba jezične forme uz produljeno trajanje ispita
4. sadržajem isti ispit uvećanoga tiska na formatu A3 uz trajanje ispita kao kod ostalih učenika
5. sadržajem isti ispit uvećanoga tiska na formatu A3 uz produljeno trajanje ispita
6. sadržajem isti ispit na Brailleovu pismu
7. sadržajem isti ispit uz osobnoga pomagača
8. ispit prilagođenoga sadržaja
9. prilagođeni ispit uz pomoć osobnoga pomagača.

5.5. Način određivanja prilagodbe ispitne tehnologije

Na temelju zahtjeva škola i u skladu s dostavljenom dokumentacijom, nakon analize podataka izrađen je prijedlog prilagodbe ispitne tehnologije za svakoga pojedinoga učenika/učenicu. U skladu s takvom preporukom Stručne radne skupine za učenike s posebnim potrebama, odluku o vrsti i načinu prilagodbe donio je ravnatelj Centra.

SADRŽAJNO ISTI ISPITI

Prijedlog prilagodbe sadržajno istih ispita izvršila je stručna skupina u sastavu:

1. prof. dr. sc. Draženka Blaži, dekanica Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta
2. doc. dr. sc. Ljubica Pribanić, prodekanica za nastavu Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta
3. Željka Butorac, prof. defektolog, stručna suradnica u osnovnoj školi
4. mr. sc. Mara Kovačić, Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“
5. mr. sc. Jasna Kudek-Mirošević, stručna suradnica u osnovnoj školi
6. mr. sc. Maja Ljubić, viša stručna savjetnica u AOO
7. Dragica Matok, prof., Centar „Vinko Bek“
8. Mirjana Špoljarec, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava.

U jezičnom preoblikovanju ispita i prilagodbi za učenike sa specifičnim teškoćama učenja, disleksijom i disgrafijom, gore navedeni edukacijsko-rehabilitacijski stručnjaci surađivali su s članicama Stručne radne skupine za izradbu ispita za razrednu nastavu pri čemu su svoj stručan i značajan doprinos pružali i stručnjaci Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar.

Za učenike oštećena sluha prilagođene su sve upute tako da su ih dobili u pisanom obliku. Također, za učenike koji su ispit pisali u produljenom trajanju, upute za voditelje ispitivanja prilagođene su toj dinamici.

PRILAGOĐEN SADRŽAJ ISPITA ZA UČENIKE 4. RAZREDA

Sadržajnu prilagodbu ispita za 4. razrede izvršila je stručna radna skupina koju je imenovao ravnatelj Centra, a u kojoj su u skladu sa Zakonom ispit izradili edukacijsko-rehabilitacijski stručnjaci u suradnji s učiteljicama razredne nastave. Skupina je djelovala u sljedećem sastavu:

1. doc. dr. sc. Ljubica Pribanić, prodekanica za nastavu Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta
2. Željka Butorac, prof. defektolog, stručna suradnica u osnovnoj školi
3. mr. sc. Mara Kovačić, Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak”
4. mr. sc. Jasna Kudek-Mirošević, stručna suradnica u osnovnoj školi
5. mr. sc. Maja Ljubić, viša stručna savjetnica u AOO
6. Dragica Matok, prof., Centar „Vinko Bek”
7. Mirjana Špoljarec, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava
8. Štefica Antolković, nastavnica RN, učiteljica u osnovnoj školi
9. Graciella Prtajin, dipl. učiteljica RN, učiteljica u osnovnoj školi
10. Maja Vučković, nastavnica RN, učiteljica u osnovnoj školi
11. Marica Zovko, nastavnica RN, učiteljica u osnovnoj školi.

Recenziju ovoga ispita izradili su prof. dr. sc. Draženka Blaži, dekanica Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta te stručnjaci Instituta mr. sc. Toni Babarović i Marija Šakić, prof., a stručnim savjetima pomogla je i djelatnica Centra mr. sc. Ira Tretinjak.

Ispit je izrađen tako da je slijedio strukturu i temu ispita za ostale učenike, ali je jezično i sadržajno prilagođen ovoj populaciji učenika.

PRILAGOĐEN SADRŽAJ ISPITA ZA UČENIKE 8. RAZREDA

U skladu s odlukom da učenici koji se školuju po prilagođenom programu pristupe ispitivanju iz Hrvatskoga jezika te Povijesti i Geografije, sadržajnu prilagodbu ispita za 8. razrede izvršile su stručne radne skupine u sljedećem sastavu:

HRVATSKI JEZIK

1. doc. dr. sc. Ljubica Pribanić
2. Željka Butorac, prof.
3. mr. sc. Mara Kovačić
4. mr. sc. Jasna Kudek-Mirošević
5. mr. sc. Maja Ljubić
6. prof. dr. sc. Karol Visinko
7. Mirela Jukić, prof.

Recenziju ispita izradile su prof. dr. sc. Sanda Ham i prof. dr. sc. Draženka Blaži te i stručnjaci Instituta mr. sc. Toni Babarović i Marija Šakić, prof., a stručnim savjetima pomogla je i djelatnica Centra mr. sc. Ira Tretinjak.

POVIJEST I GEOGRAFIJA

1. doc. dr. sc. Ljubica Pribanić,
2. Željka Butorac, prof. defektolog
3. mr. sc. Mara Kovačić
4. mr. sc. Jasna Kudek-Mirošević
5. mr. sc. Maja Ljubić
6. mr. sc. Ružica Vuk
7. mr. sc. Dunja Modrić Blivais

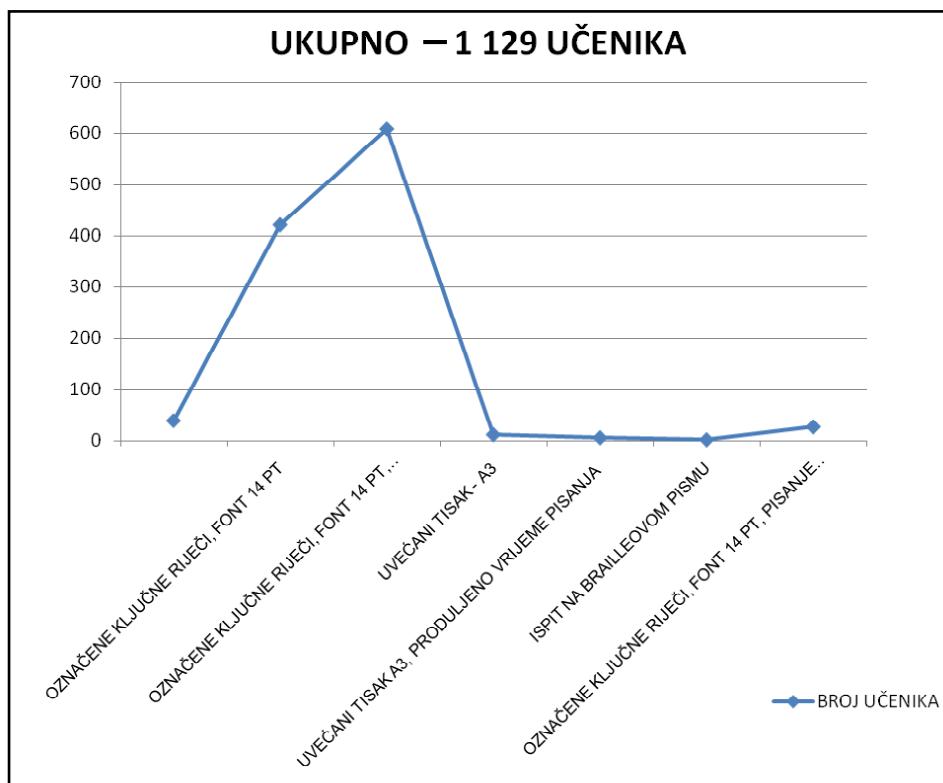
Recenziju ispita izradili su prof. dr. sc. Draženka Blaži, dekanica Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta te stručnjaci Instituta mr. sc. Toni Babarović i Marija Šakić, prof., a stručnim savjetima pomogla je i djelatnica Centra mr. sc. Ira Tretinjak.

5.6. Pokazatelji broja, vrste i načina prilagodbe ispita u odnosu na posebne odgojno-obrazovne potrebe učenika*

5.6.1. 4. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

- UČENICI KOJI SU PISALI SADRŽAJNO ISTI ISPIT, ALI PREMA NEKOME OD OBLIKA PRILAGODBE

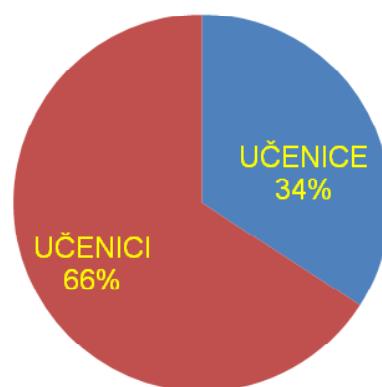
VRSTA PRILAGODBE	BROJ UČENIKA
REDOVAN ISPIT – PRODULJENO TRAJANJE ISPITA	39
OZNAČENE KLJUČNE RIJEČI, FONT 14 PT	421
OZNAČENE KLJUČNE RIJEČI, FONT 14 PT, PRODULJENO VRIJEME PISANJA	608
UVEĆAN TISAK – A3	12
UVEĆAN TISAK – A3, PRODULJENO VRIJEME PISANJA	6
ISPIT NA BRAILLEOVOME PISMU	4
OZNAČENE KLJUČNE RIJEČI, FONT 14 PT, PISANJE UZ OSOBNOGA POMAGAČA	27

DISTRIBUCIJA PO SPOLU

UKUPNO	UČENICE	UČENICI
1 129	386	743

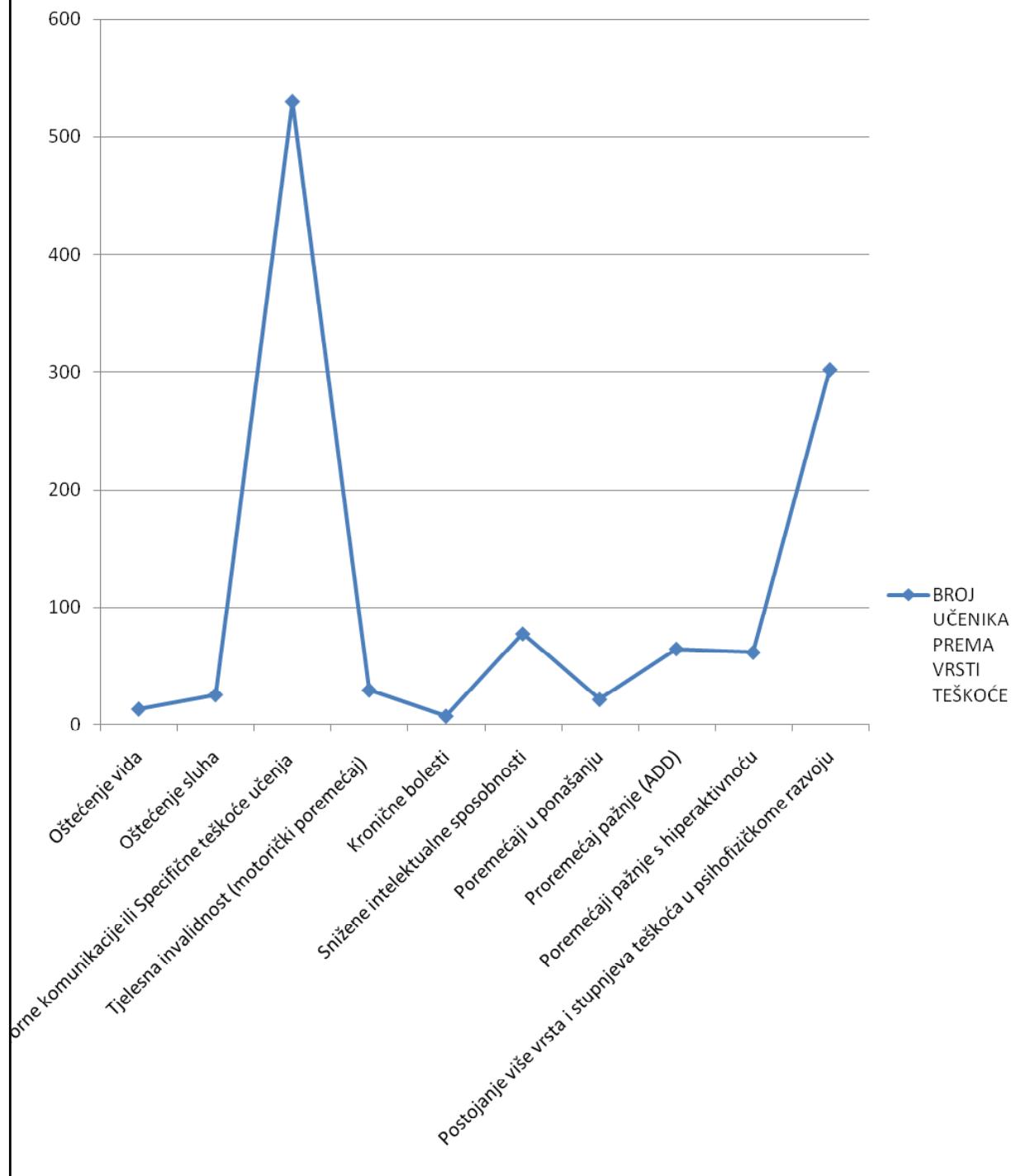
UKUPAN BROJ UČENIKA 1129
- % PO SPOLU

DISTRIBUCIJA PREMA VRSTAMA POSEBNIH POTREBA UČENIKA

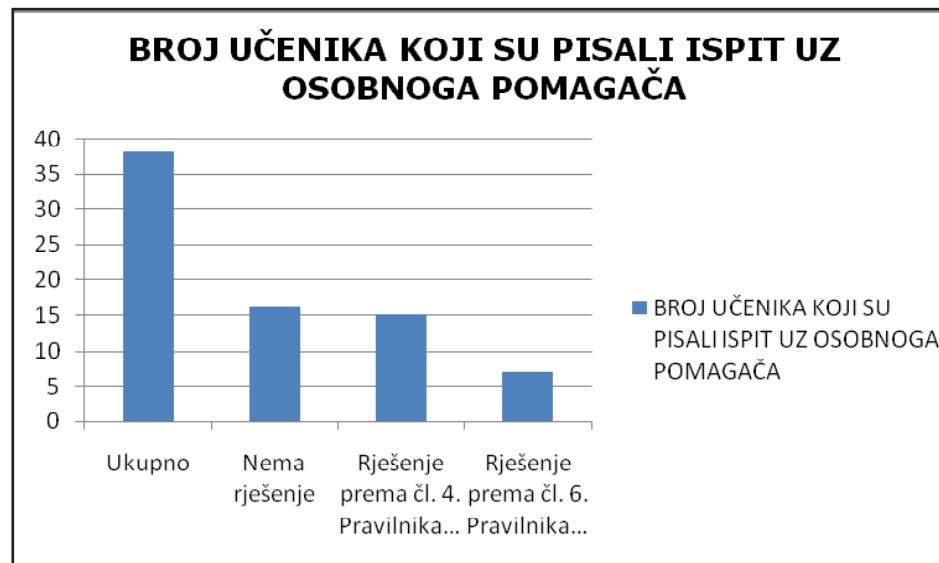
VRSTA TEŠKOĆE	BROJ UČENIKA
Oštećenje vida	18
Oštećenje sluha	25
Poremećaji jezično-govorne komunikacije ili Specifične teškoće učenja	530
Tjelesna invalidnost (motorički poremećaj)	29
Kronične bolesti	7
Snižene intelektualne sposobnosti	77
Poremećaji u ponašanju	21
Poremećaj pažnje (ADD)	64
Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju	302

BROJ UČENIKA PREMA VRSTI TEŠKOĆE

ZNAČAJKE UČENIKA KOJI SU PISALI SADRŽAJNO ISTI ISPIT UZ OSOBNOGA POMAGAČA

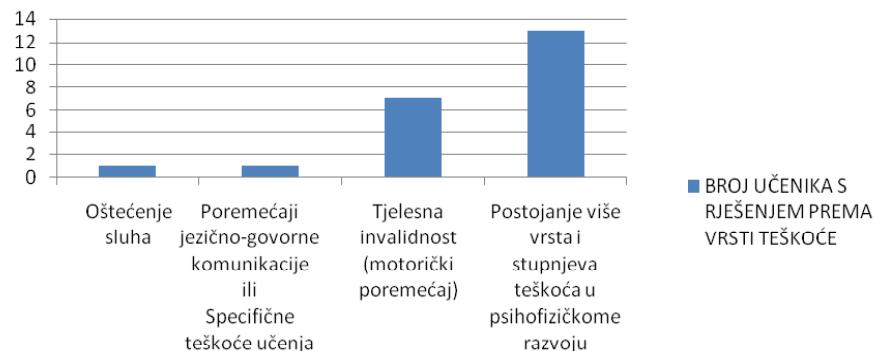
	Ukupno	Nema Rješenje	Rješenje prema čl. 4. Pravilnika...	Rješenje prema čl. 6. Pravilnika...
BROJ UČENIKA	38	16	15	7

UČENICI S RJEŠENJEM (NEPRILAGOĐENI PROGRAM) PREMA VRSTI TEŠKOĆE

	Oštećenje sluha	Poremećaji jezično-govorne komunikacije ili Specifične teškoće učenja	Tjelesna invalidnost (motorički poremećaj)	Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju
BROJ UČENIKA	1	1	7	13

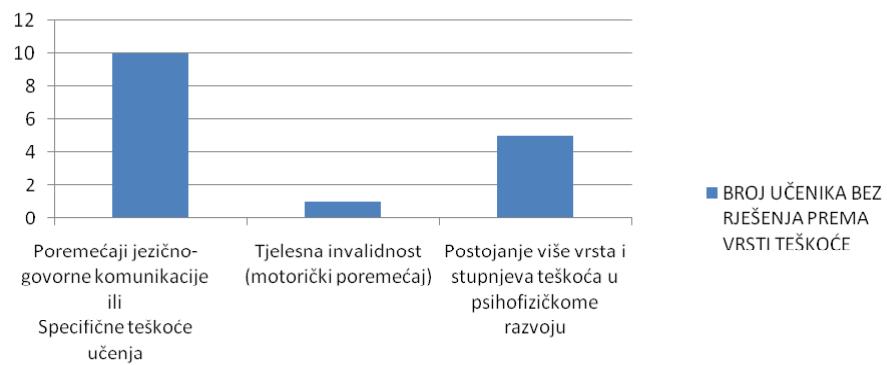
BROJ UČENIKA S RJEŠENJEM PREMA VRSTI TEŠKOĆE

UČENICI BEZ RJEŠENJA PREMA VRSTI TEŠKOĆE

VRSTA TEŠKOĆE	BROJ UČENIKA
Poremećaji jezično-govorne komunikacije ili Specifične teškoće učenja	10
Tjelesna invalidnost (motorički poremećaj)	1
Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju	5

BROJ UČENIKA BEZ RJEŠENJA PREMA VRSTI TEŠKOĆE

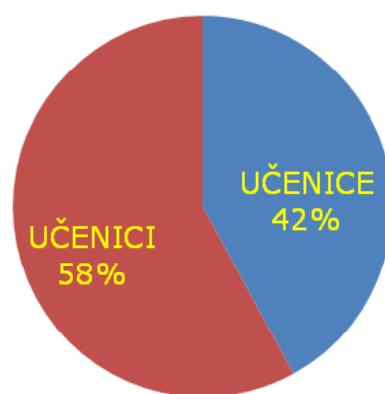

▪ **UČENICI KOJI SU PISALI SADRŽAJNO PRILAGOĐEN ISPIT**

	UKUPNO	UČENICE	UČENICI
BROJ UČENIKA PO PRILAGOĐENOM PROGRAMU	832	350	482

DISTRIBUCIJA PO SPOLU

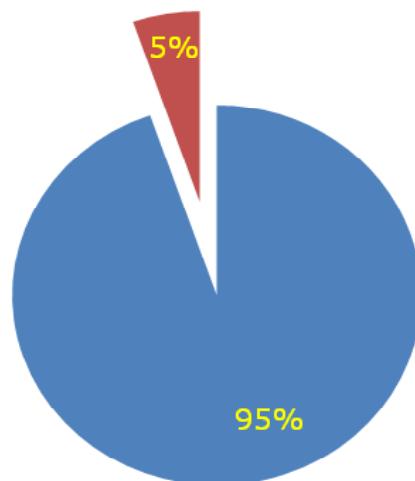
**UKUPNO 832 UČENIKA
- % PO SPOLU**

BROJ UČENIKA KOJI SU PISALI PRILAGOĐENI ISPIT BEZ POMAGAČA I UZ POMOĆ OSOBNOGA POMAGAČA

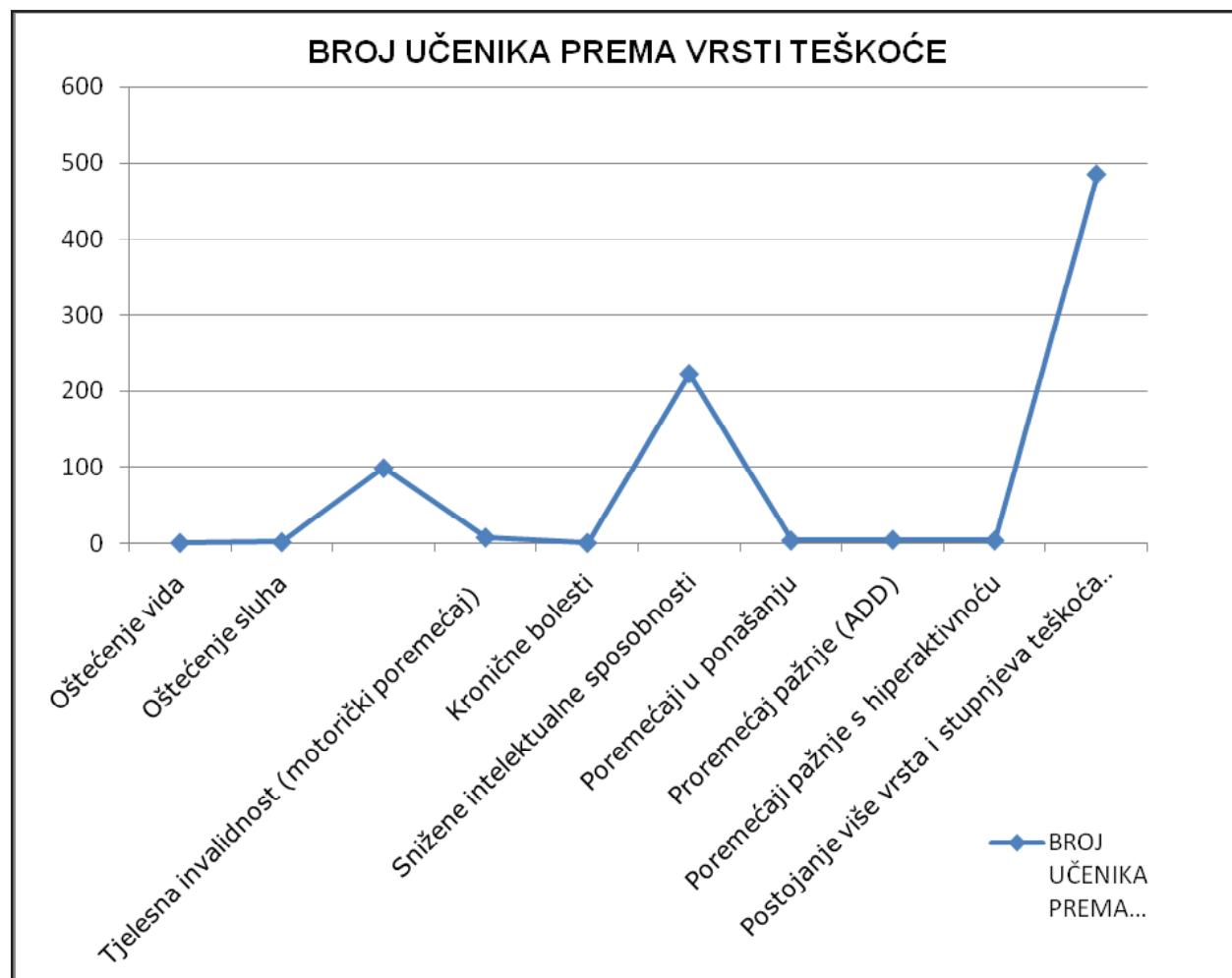
UKUPNO 832 UČENIKA - PRILAGOĐEN ISPIT

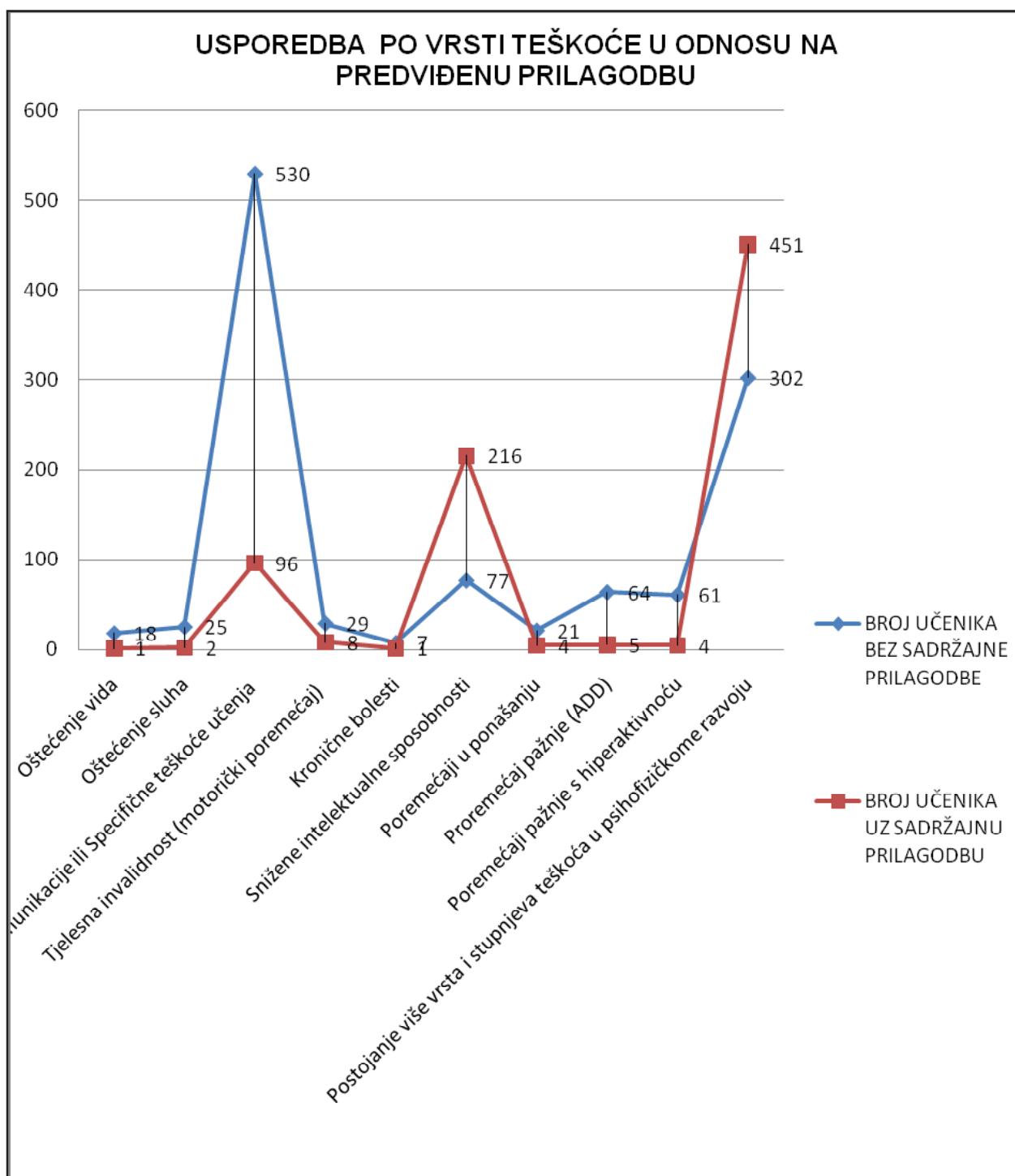
■ PRILAGOĐEN ISPITA BEZ POMAGAČA ■ PRILAGOĐEN ISPIT UZ POMAGAČA

DISTRIBUCIJA PREMA VRSTAMA POSEBNIH POTREBA UČENIKA

VRSTA TEŠKOĆE	BROJ UČENIKA
Oštećenje vida	1
Oštećenje sluha	2
Poremećaji jezično-govorne komunikacije ili Specifične teškoće učenja	99
Tjelesna invalidnost (motorički poremećaj)	8
Kronične bolesti	1
Snižene intelektualne sposobnosti	223
Poremećaji u ponašanju	4
Poremećaj pažnje (ADD)	5
Poremećaj pažnje s hiperaktivnošću (ADHD)	4
Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju	485

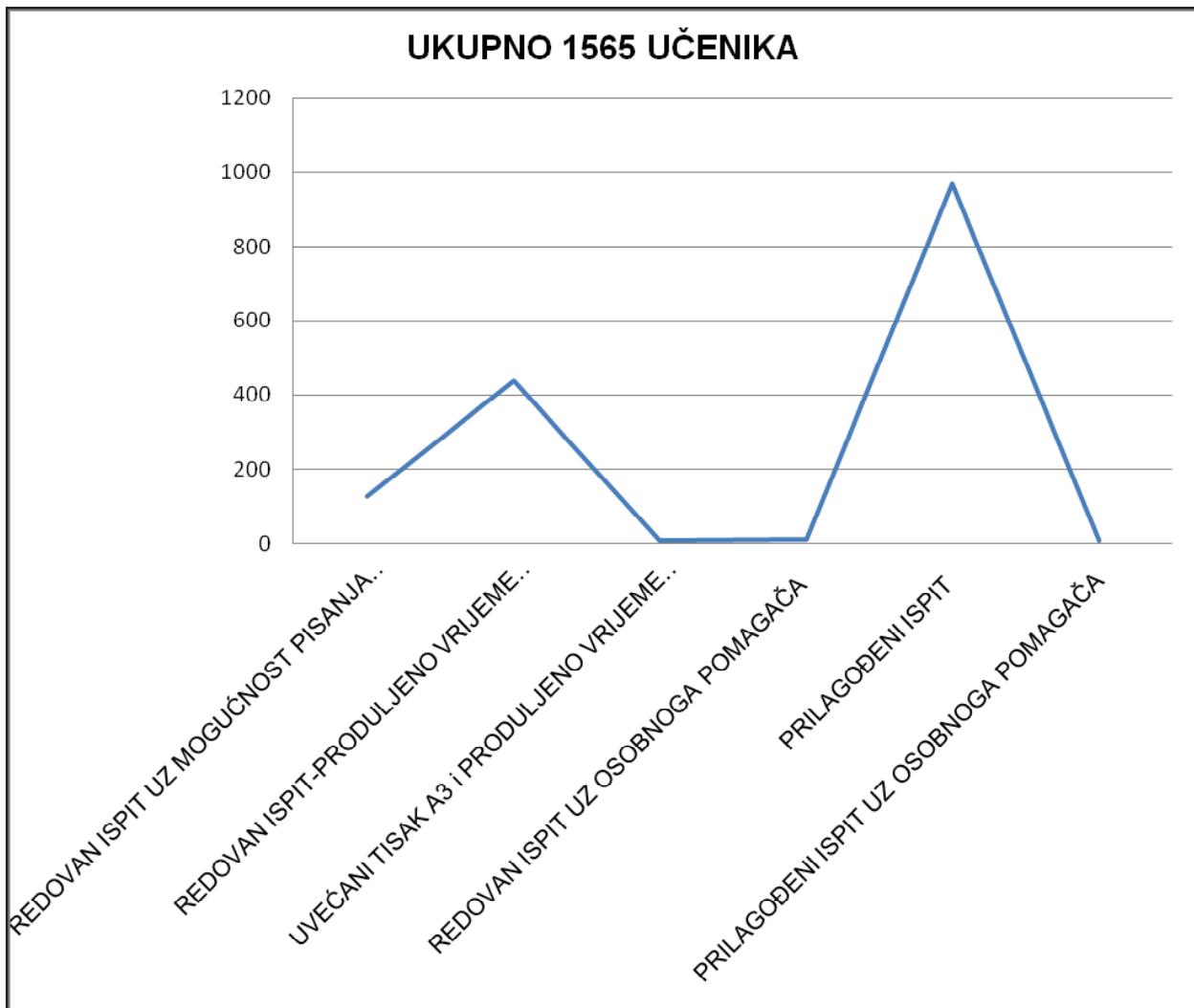

* Navedeni pokazatelji mogu se razlikovati u odnosu na konačne pokazatelje dobivenih rezultata, no razlika zasigurno nije značajna. Moguća je zbog nepristupanja učenika ispitu ili naknadnim izmjenama prilagodbi izvršenih u skladu sa zahtjevima škola.

5.6.2. 8. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

▪ OBLIK PRILAGODBE

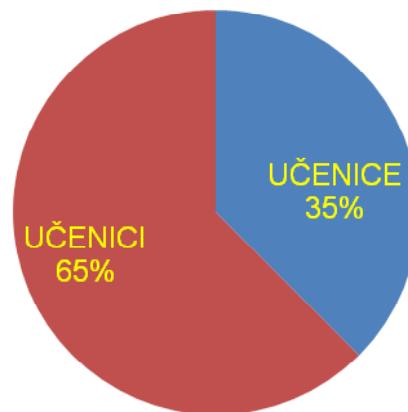
VRSTA PRILAGODBE	BROJ UČENIKA
REDOVAN ISPIT UZ MOGUĆNOST PISANJA TISKANIM SLOVIMA	128
REDOVAN ISPIT – PRODULJENO TRAJANJE ISPITA	438
UVEĆAN TISAK – A3, PRODULJENO VRIJEME PISANJA	8
REDOVAN ISPIT UZ OSOBNOGA POMAGAČA	12
PRILAGOĐEN ISPIT	976
PRILAGOĐEN ISPIT UZ OSOBNOGA POMAGAČA	9

DISTRIBUCIJA PO SPOLU

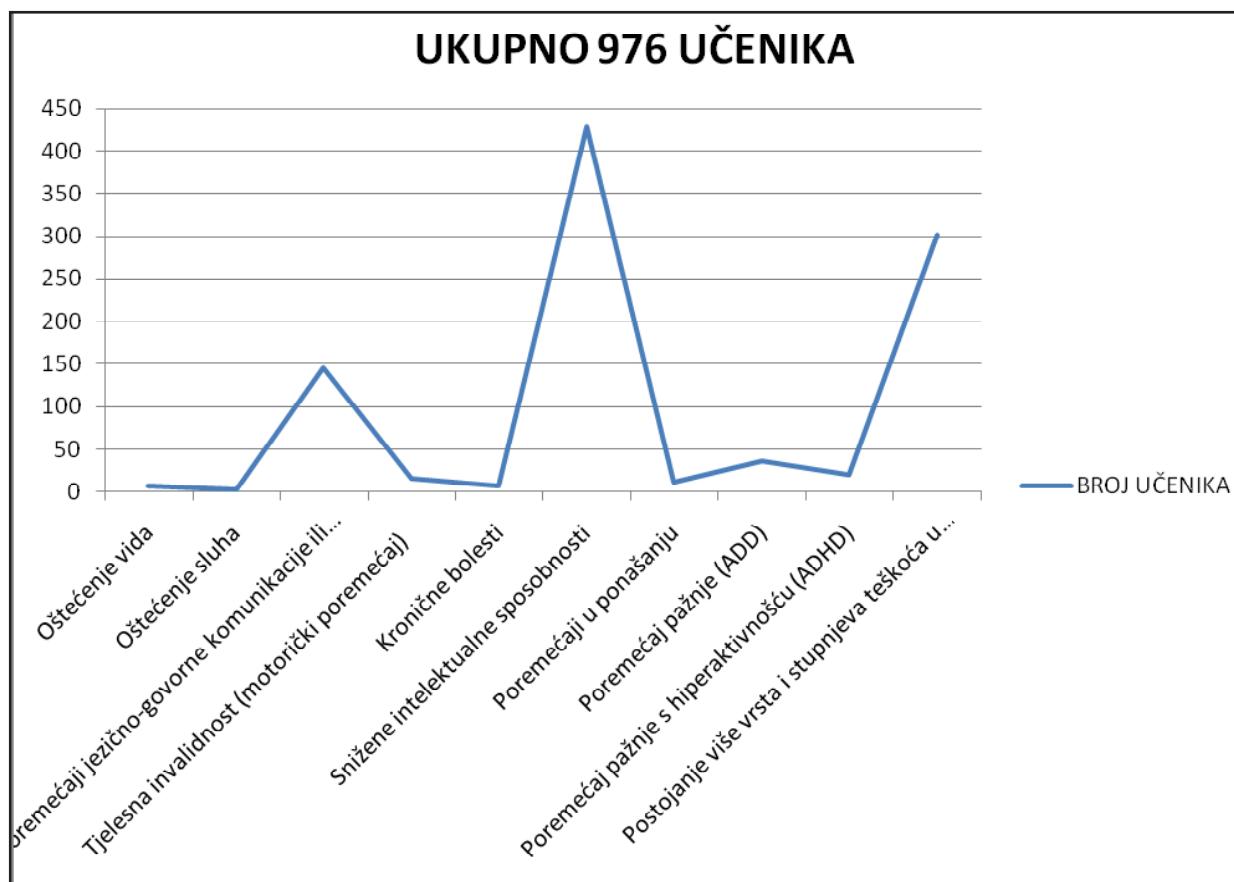
UKUPNO	UČENICE	UČENICI
1 565	587	978

UKUPAN BROJ UČENIKA 1 565
– % PO SPOLU

- **UČENICI KOJI SU PISALI SADRŽAJNO PRILAGOĐEN ISPIT**
- DISTRIBUCIJA PREMA VRSTAMA POSEBNIH POTREBA UČENIKA**

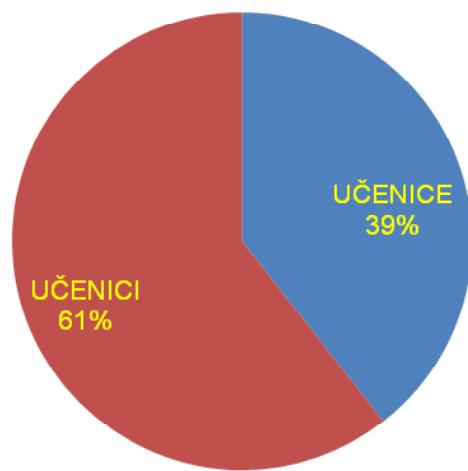
VRSTA TEŠKOĆE	BROJ UČENIKA
Oštećenje vida	8
Oštećenje sluha	3
Poremećaji jezično-govorne komunikacije ili Specifične teškoće učenja	146
Tjelesna invalidnost (motorički poremećaj)	16
Kronične bolesti	7
Snižene intelektualne sposobnosti	428
Poremećaji u ponašanju	12
Poremećaj pažnje (ADD)	36
Poremećaj pažnje s hiperaktivnošću (ADHD)	20
Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju	301

DISTRIBUCIJA PO SPOLU

UKUPNO	UČENICE	UČENICI
976	385	591

POSTOTAK PO SPOLU

5.6.3. USPOREDBA UČENIKA 4. I 8 RAZREDA

Iz podataka u tablicama i grafovima koji slijede moguće je vidjeti razlike među učenicima 4. i 8. razreda. Može se, između ostalog, uočiti kako je postotak učenika s jezičnim, govornim i glasovnim teškoćama te specifičnim teškoćama u učenju značajniji u 4. razredu nego u 8. razredu. Također se u 8. razredu vidi i porast broja učenika s dijagnozom sniženoga intelektualnoga funkcioniranja.

Značajna je i razlika među županijama po broju učenika s posebnim potrebama. Uzroci se mogu potražiti u načinu rada povjerenstava za upis u školu, tj. u određivanju primjerenoga oblika odgojno-obrazovnoga programa za pojedinoga učenika. Na ovakve razlike može utjecati i broj stručnih suradnika u školama po pojedinoj županiji.

Na nizu ovih podataka moguće je temeljiti neka buduća istraživanja koja trebaju pridonijeti kvalitetnijemu školovanju učenika s posebnim potrebama.

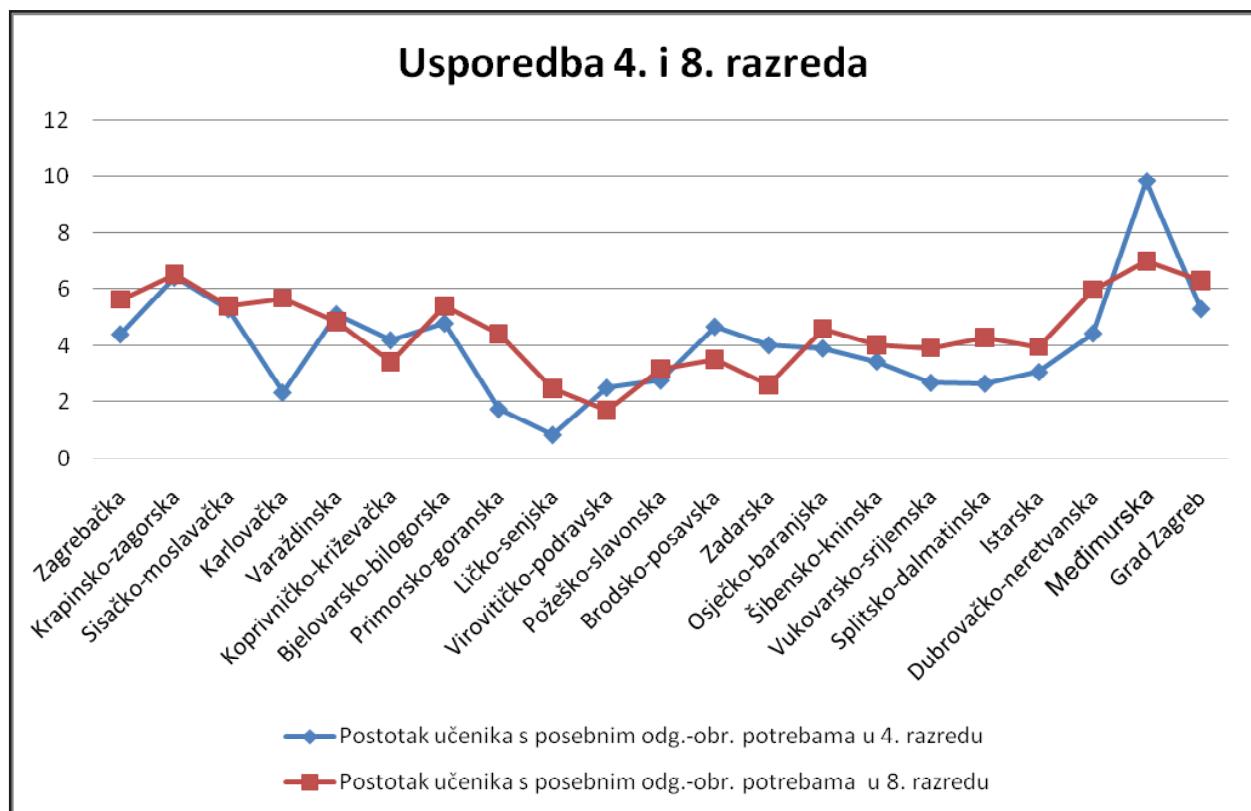
IV. RAZRED

NAZIV ŽUPANIJE	Ukupan broj učenika 4. razreda koji su imali suglasnost roditelja	Broj učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama	Postotak učenika s posebnim odg.-obr. potrebama	Broj učenika koji se školjuju po prilagođenom programu	Postotak učenika koji se školjuju po prilagođenom programu u odnosu na ukupan broj učenika s posebnim potrebama
Zagrebačka	3 544	156	4,40%	68	43,59%
Krapinsko-zagorska	1 479	95	6,42%	51	53,68%
Sisačko-moslavačka	1 925	102	5,29%	48	47,05%
Karlovačka	1 203	28	2,33%	13	46,43%
Varaždinska	2 075	106	5,11%	37	34,90%
Koprivničko- križevačka	1 385	58	4,19%	38	65,52%
Bjelovarsko- bilogorska	1 400	67	4,79%	48	71,64%
Primorsko-goranska	2 522	44	1,74%	35	46,43%
Ličko-senjska	603	5	0,83%	4	80,00%
Virovitičko-podravska	1 119	28	2,50%	13	46,43%
Požeško-slavonska	1 088	30	2,76%	14	46,67%
Brodsko-posavska	2 183	102	4,67%	32	31,37%
Zadarska	1 962	79	4,02%	37	46,84%
Osječko-baranjska	3 669	143	3,90%	107	74,82%
Šibensko-kninska	1 309	45	3,44%	12	26,67%
Vukovarsko-srijemska	2 355	63	2,68%	52	82,53%
Splitsko-dalmatinska	5 318	141	2,65%	42	29,79%
Istarska	1 833	56	3,06%	26	46,43%
Dubrovačko- neretvanska	1 378	61	4,43%	19	31,15%
Međimurska	1 330	131	9,85%	55	41,98%
Grad Zagreb	7 937	421	5,30%	107	25,41%
UKUPNO	47 617	1 961	4,11%	858	43,75%

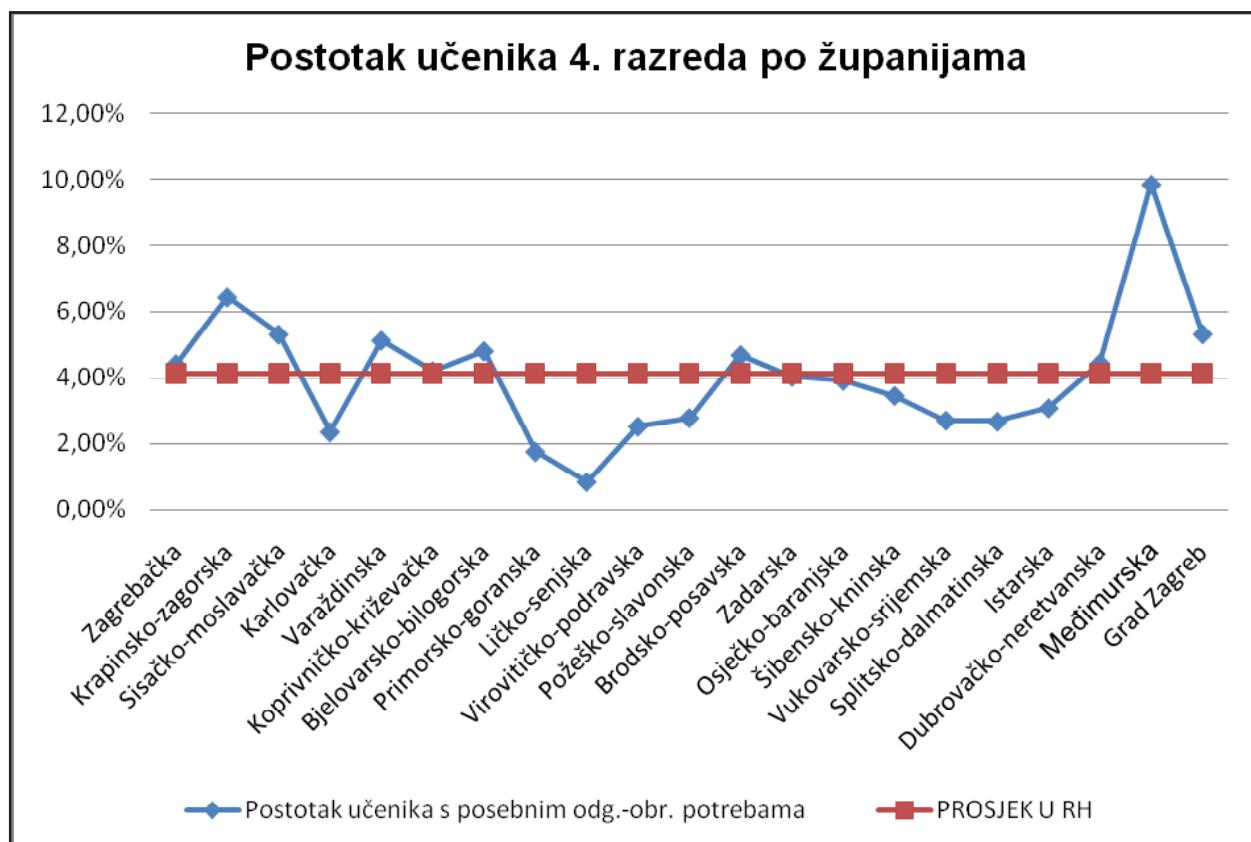
VIII. RAZRED

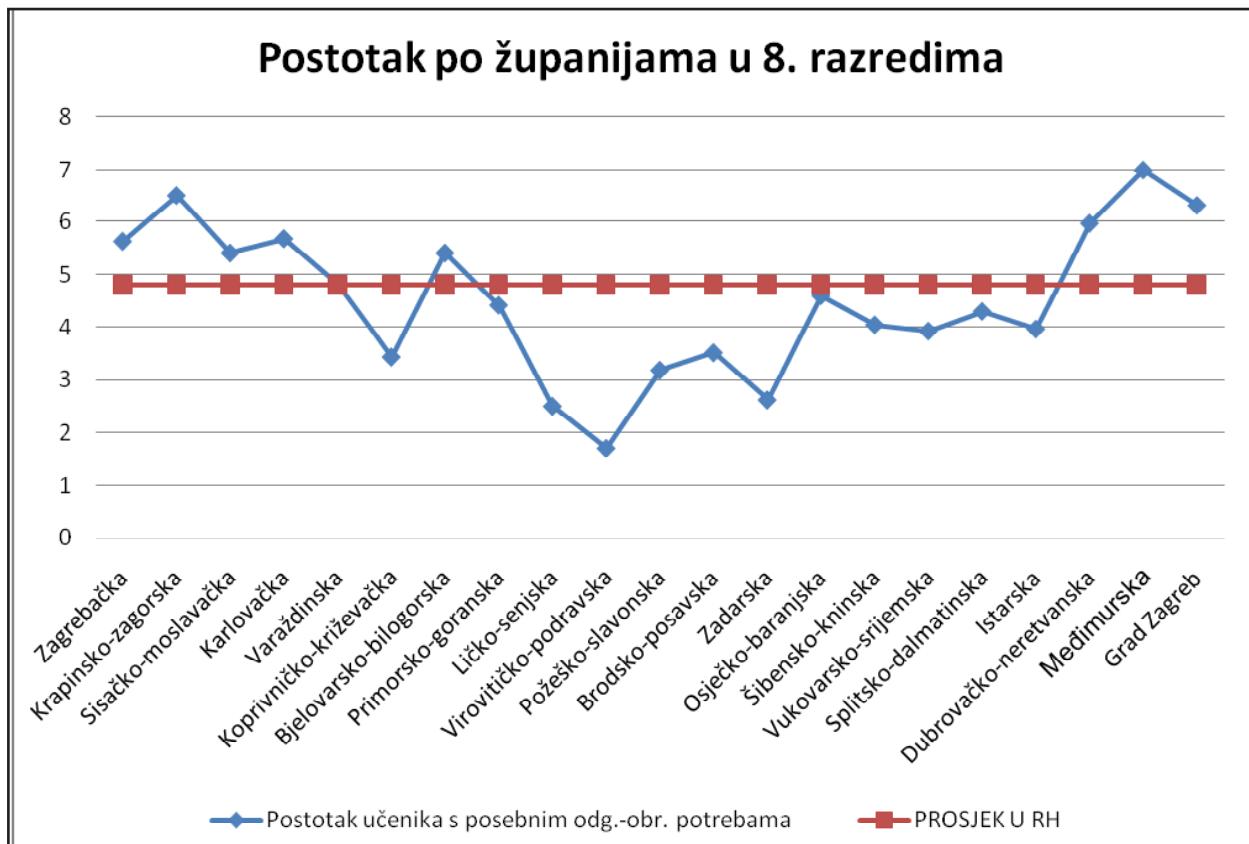
NAZIV ŽUPANIJE	Ukupan broj učenika 8. razreda koji su imali suglasnost roditelja	Broj učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama	Postotak učenika s posebnim odg.-obr. potrebama	Broj učenika koji se školuju po prilagođenom programu	Postotak učenika koji se školuju po prilagođenom programu u odnosu na ukupan broj učenika s posebnim potrebama
Zagrebačka	3 249	183	5,63%	76	41,53%
Krapinsko-zagorska	1 415	92	6,50%	59	64,13%
Sisačko-moslavačka	1 701	92	5,41%	38	41,30%
Karlovačka	1 162	66	5,68%	34	51,51%
Varaždinska	1 924	93	4,83%	44	47,31%
Koprivničko-križevačka	1 254	43	3,43%	29	67,44%
Bjelovarsko-bilogorska	1 443	78	5,41%	69	88,46%
Primorsko-goranska	2 530	112	4,42%	37	33,04%
Ličko-senjska	480	12	2,50%	8	66,67%
Virovitičko-podravska	1 052	18	1,71%	8	44,44%
Požeško-slavonska	1 038	33	3,18%	27	81,82%
Brodsko-posavska	2 134	75	3,51%	33	44%
Zadarska	1 940	51	2,62%	28	54,90%
Osječko-baranjska	3 495	161	4,60%	91	56,52%
Šibensko-kninska	1 138	46	4,04%	25	54,34%
Vukovarsko-srijemska	2 244	88	3,92%	30	34,09%
Splitsko-dalmatinska	5 345	230	4,30%	69	30%
Istarska	1 870	74	3,96%	48	64,87%
Dubrovačko-neretvanska	1 475	88	5,97%	9	10,22%
Međimurska	1 259	88	6,99%	51	57,95%
Grad Zagreb	7 464	471	6,31%	163	34,61%
UKUPNO	45 612	2 194	4,81%	976	44,48%

Grafički prikaz 1. Postotak učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u 4. i 8. razredima

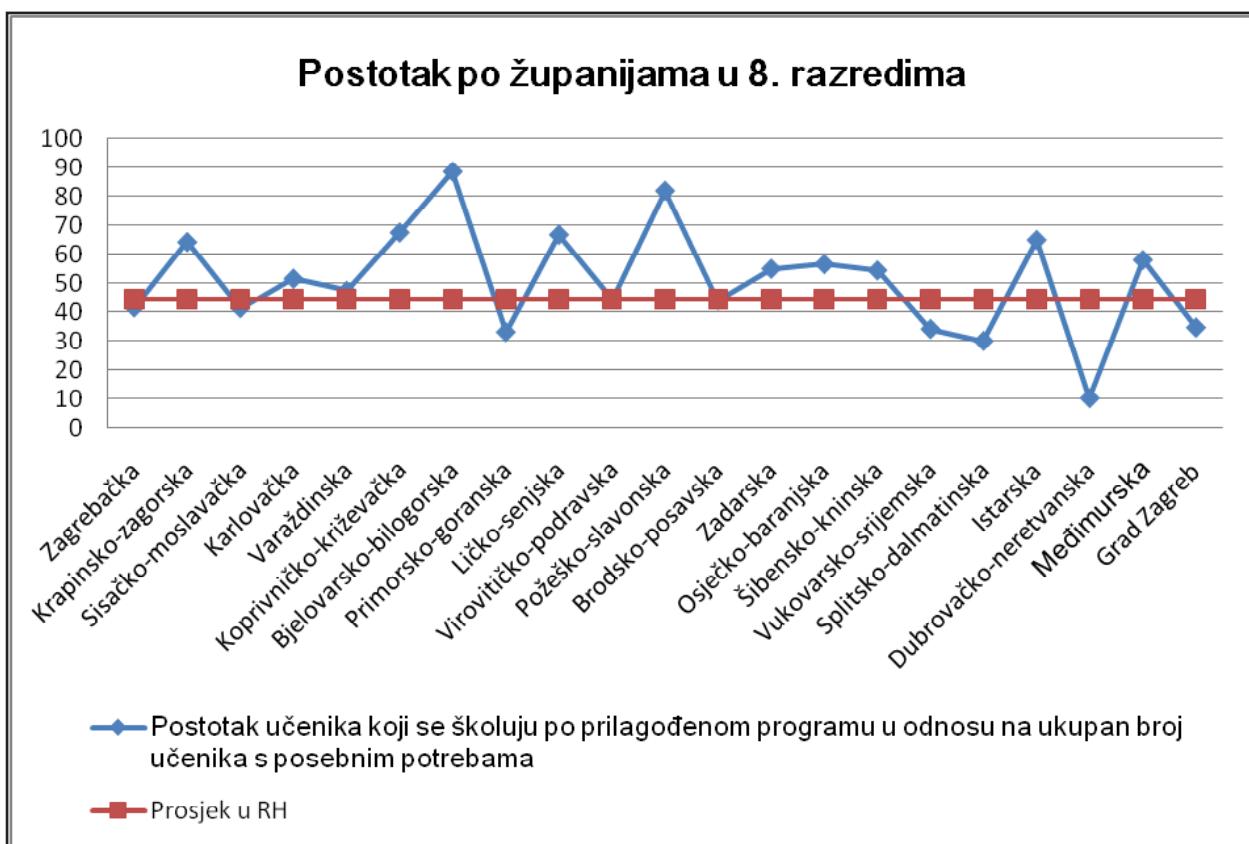

Grafički prikaz 2. i 3. Postotak učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama po županijama i u odnosu na prosjek za pojedinu dob u RH

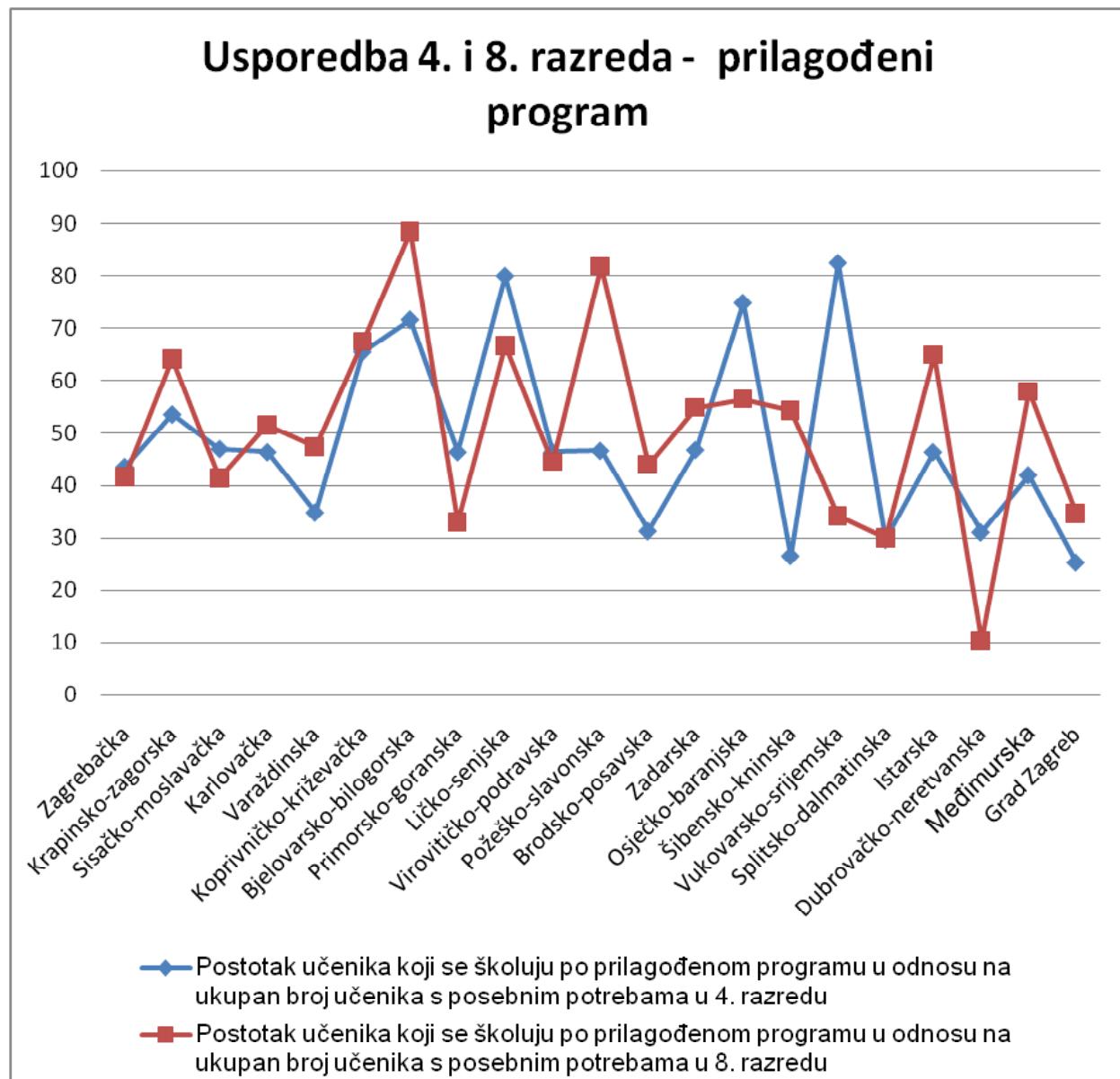

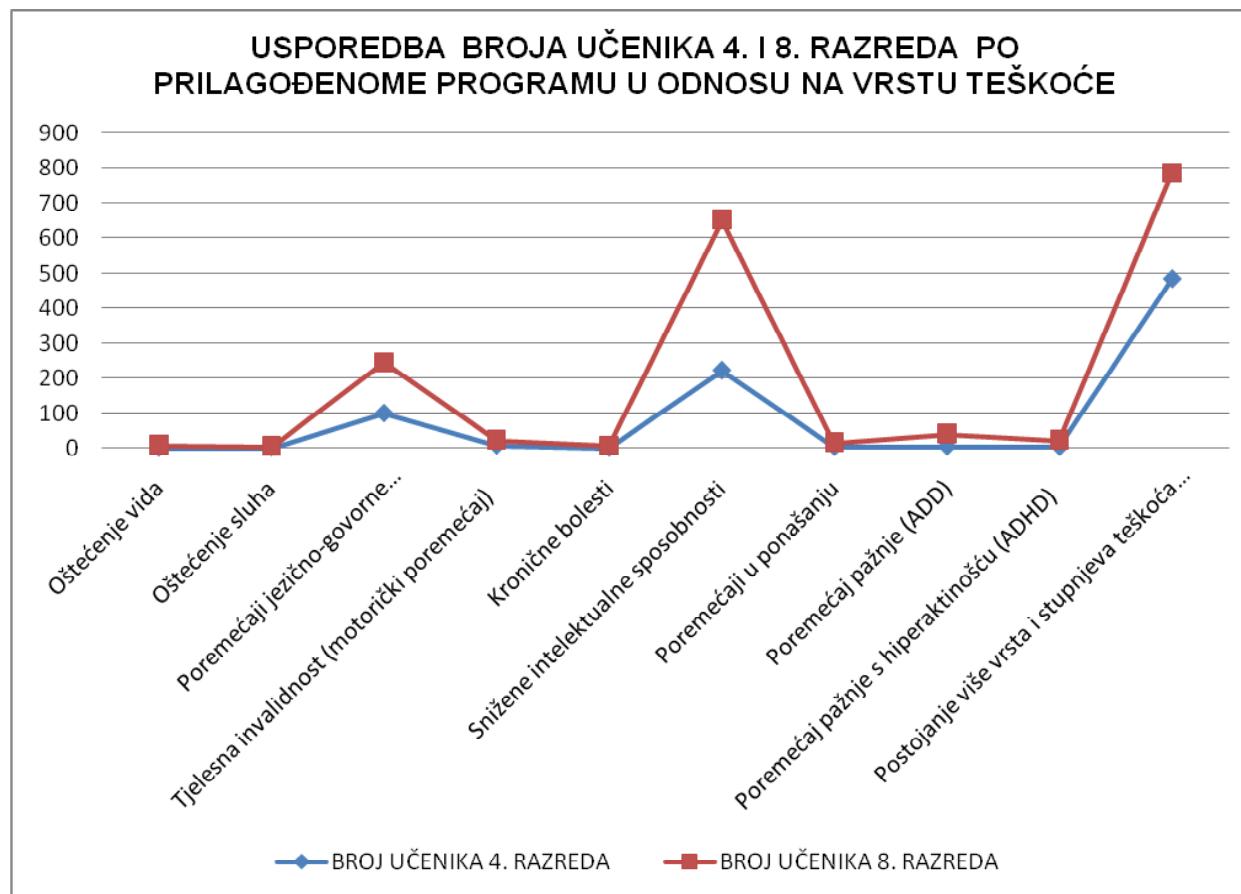
Grafički prikaz 4. i 5. Postotak učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama koji se školju po prilagođenom programu u 4. i 8. razredima

Grafički prikaz 6. Usporedba postotka učenika koji se školuju po prilagođenom programu u 4. i 8. razredima po županijama

Grafički prikaz 7. Usporedba broja učenika 4. i 8. razreda koji se školuju po prilagođenom programu u odnosu na vrstu posebne odgojno-obrazovne potrebe

PEDAGOŠKE MJERE

BROJ UČENIKA UKLJUČENIH U PRODUŽENI STRUČNI POSTUPAK

	UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRZOZNIM POTREBAMA	UČENICI KOJI SE ŠKOLUJU PO PRILAGOĐENOM PROGRAMU
4. RAZRED	110	49
8. RAZRED	138	71

BROJ UČENIKA KOJI SU PONAVLJALI RAZRED

	UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRZOZNIM POTREBAMA	UČENICI KOJI SE ŠKOLUJU PO PRILAGOĐENOM PROGRAMU
4. RAZRED	83	49
8. RAZRED	109	66

BROJ UČENIKA KOJIMA SU IZREČENE PEDAGOŠKE MJERE

Vrsta pedagoške mjere	4. RAZRED	8. RAZRED
POHVALA	77	153
NAGRADA	1	7
OPOMENA	47	158
UKOR	12	8
STROGI UKOR	6	142
PREMJEŠTAJ	2	79

Od 158 učenika 8. razreda s izrečenom opomenom čak 77 učenika ima Rješenje o primjerenom obliku školovanja i školuju se po prilagođenom programu. Od 142 učenika s izrečenom mjerom strogoga ukora čak 58 učenika školuje se po prilagođenom programu.

**Navedeni pokazatelji mogu se razlikovati u odnosu na konačne pokazatelje dobivenih rezultata, no razlika zasigurno nije značajna. Moguća je zbog nepristupanja učenika ispitu ili naknadnim izmjenama prilagodbi izvršenih u skladu sa zahtjevima škola.*

Detaljna analiza ovih pokazatelja u usporedbi s rezultatima postignuća učenika mogla bi poslužiti kao smjernica u razvoju kurikuluma, eventualnim novim prijedlozima izmjena Pravilnika o odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju te kao osnova za ukupno poboljšanje kvalitete obrazovanja ovih učenika. Također svi osobni pomagači imali su zadatak na posebnom obrascu zabilježiti svoja zapažanja te bi analiza istih mogla poslužiti za smjernice u načinu ispitivanja učenika u svakodnevnom radu.

Treba istaknuti da smo ovim dijelom projekta vanjskoga vrjednovanja u pripremnim aktivnostima postigli povećanu pozornost koju su djelatnici škola posvetili ovoj populaciji, da smo neke od nejasnoća i dilema koje su imali stručni suradnici i učitelji uspjeli razjasniti i na taj način potaknuli nova pitanja i traženja rješenja, što će zasigurno rezultirati kvalitetnijim pristupom u svakodnevnom odgojno-obrazovnom radu. Škole su izvrsno odradile zahtjevan dio komunikacije s roditeljima te je zabilježen samo jedan problem naknadnoga neprihvaćanja predviđene prilagodbe od strane roditelja i učenika.

6. UČENICI PRIPADNICI NACIONALNIH MANJINA

Učenici pripadnici nacionalnih manjina imali su pravo polaganja ispita na jeziku i pismu nacionalne manjine kojoj pripadaju, prema nastavnom programu nacionalne manjine, što je sukladno i ustavnim odredbama o nacionalnim manjinama.

Učenici pripadnici talijanske i srpske nacionalne manjine na vlastiti zahtjev polagali su ispite iz Talijanskoga (materinskog), odnosno Srpskoga (materinskog) jezika.

7. IZBOR ČLANOVA STRUČNIH RADNIH SKUPINA

Dana **31. kolovoza 2007.** Centar je na svojim mrežnim stranicama (www.ncvvo.hr) objavio Javni poziv za izbor članova stručnih radnih skupina (u dalnjem tekstu: SRS-a) iz svih nastavnih predmeta koji su projektnim zadatkom određeni za ispitivanje. Ujedno su i sve osnovne škole u Republici Hrvatskoj, kao i svi nastavnički fakulteti u Republici Hrvatskoj, dobili obavijest o objavi Javnoga poziva kako bi se što više stručnjaka u obrazovanju prijavilo za sudjelovanje u skupinama koje će izrađivati ispitne materijale. U tekstu Javnoga poziva vidljivi su uvjeti odabira članova SRS-a.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br. 151/2004.) *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*

OBJAVLJUJE

JAVNI POZIV

**ZA IZBOR ČLANOVA STRUČNIH RADNIH SKUPINA (U DALJNJEM
TEKSTU: SRS) ZA IZRADBУ ZADATAKA I ISPITNIХ MATERIJALA
U OSNOVnim ŠKOLAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ U ŠK. GOD.
2007./2008.**

Sukladno strateškomu razvojnemu dokumentu Vlade RH pod nazivom *Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.*, praćenje i vanjsko vrednovanje obrazovanja u osnovnim školama predstavlja važnu odrednicu u

povećanju odgovornosti svih sudionika u obrazovanju i kvaliteti obrazovanja u našim školama.

Stoga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* objavljuje Javni poziv za izbor SRS-a iz sljedećih nastavnih premeta:

1. Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo
(SRS za razrednu nastavu)
2. Hrvatski jezik (SRS za predmetnu nastavu)
3. Strani jezik u redovnoj nastavi
(SRS za razrednu i predmetnu nastavu)
4. Fizika, Kemija, Biologija (SRS za predmetnu nastavu)
5. Povijest, Geografija (SRS za predmetnu nastavu).

Zadatci su SRS-a priprema predmetnih ispitnih kataloga i izradba ispitnih materijala.

Poželjne kvalifikacije i sposobnosti članova SRS-a:

- višegodišnje radno iskustvo i dokazana uspješnost u osnovnoškolskoj, srednjoškolskoj ili visokoškolskoj nastavi
- sudjelovanje u radu povjerenstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa za izradbu Nastavnoga plana i programa za osnovnu školu prema Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu
- dobro poznavanje novoga nastavnoga plana i programa izrađenoga prema Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu
- poznavanje problematike provjeravanja znanja, metodologije ocjenjivanja i edukacijskih mjerena – vještina produkcije ispitnih zadataka
- otvorenost za inovacije, kreativnost, sklonost timskom radu
- dobar uvid u suvremene trendove u europskom obrazovanju
- ugled u stručnoj javnosti, po mogućnosti preporuke strukovnih udruga.

Kandidati na natječaj prilaže sljedeće dokumente:

- dokaz o stečenoj stručnoj spremi (preslik diplome)
- priloženi obrazac za prijavu
- preslike potvrda o stručnom usavršavanju.

Pozivaju se zainteresirani učitelji i nastavnici navedenih nastavnih predmeta, koji žele sudjelovati u radu SRS-a, da potrebne dokumente pošalju poštom do **18. rujna 2007. godine** na adresu: *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, Marulićev trg 19, Zagreb (s naznakom: Prijava za SRS – OŠ).

Na temelju pristiglih prijava i razgovora s kandidatima, *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* odabrat će i imenovati članove SRS-a i o tome poslati obavijest u roku od osam dana od dana imenovanja.

Dana 28. rujna 2007. g. ravnatelj Centra donio je Odluku o osnivanju Povjerenstva za izbor članova stručnih radnih skupina za izradbu zadataka i ispitnih materijala za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo (razredna nastava), Hrvatski jezik, Povijest, Geografija, Fizika, Biologija i Kemija (predmetna nastava), strani jezik u redovnoj nastavi (razredna i predmetna nastava) u osnovnoj školi u RH (KLASA: 080-01/07-01/24; URBR: 437/1-07-1). Sastav Povjerenstva:

Razredna nastava:

1. Nenad Marković, predsjednik
2. mr. sc. Ira Tretinjak, član
3. Ružica Jemeršić, član
4. Vesna Vuković, zapisničar.

Predmetna nastava:

Hrvatski jezik:

1. Nenad Marković, predsjednik
2. mr. sc. Ira Tretinjak, član
3. Ružica Jemeršić, član
4. Andja Lovrić, član
5. Ružica Jemeršić, član
6. Vesna Vuković, zapisničar.

Strani jezik u redovnoj nastavi:

1. Nenad Marković, predsjednik
2. dr. sc. Jasmina Muraja Ljubičić, član
3. Vanda Bazdan, član
4. Natalija Grgić, član
5. Vesna Vuković, zapisničar.

Biologija, Fizika i Kemija:

1. Nenad Marković, predsjednik
2. dr. sc. Jasmina Muraja Ljubičić, član
3. mr. sc. Ira Tretinjak, član
4. Tonija Vladislavić, član
5. Vesna Vuković, zapisničar.

Povijest i Geografija:

1. Nenad Marković, predsjednik
2. mr. sc. Biljana Vranković, član
3. Natalija Grgić, član
4. Tonija Vladislavić, član
5. Vesna Vuković, zapisničar.

Povjerenstvo je od prijava pristiglih na temelju Javnoga poziva od 31. kolovoza 2007. predložilo ravnatelju Centra članove stručnih radnih skupina za razrednu i predmetnu nastavu. Kompetencije i kvalifikacije članova stručnih radnih skupina udovoljavale su kriterijima iz teksta Javnoga poziva.

Odlukom ravnatelja Centra od **2. listopada 2007. g.** (KLASA: 080-01/07-01/25; URBR: 437/1-071) imenovani su članovi stručnih radnih skupina za izradbu zadataka i ispitnih materijala za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo (razredna nastava); Biologiju, Kemiju, Fiziku, Povijest i Geografiju (predmetna nastava) te strani jezik u redovnoj nastavi (razredna i predmetna nastava) za šk. god. 2007./2008. Slijedi tekst Odluke:

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (Narodne novine br.151/2004.) ravnatelj Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (u dalnjem tekstu: Centra) donosi

ODLUKU

o imenovanju članova stručnih radnih skupina za izradbu zadataka i ispitnih materijala za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo (razredna nastava); Biologiju, Kemiju, Fiziku, Povijest, Geografiju i Hrvatski jezik (predmetna nastava) te prvi strani jezik (razredna i predmetna nastava) u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj za šk. god. 2007./2008.

I.

Osnivaju se stručne radne skupine za izradbu zadataka i ispitnih materijala za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo (razredna nastava); Biologiju, Kemiju, Fiziku, Povijest i Geografiju (predmetna nastava) te prvi strani jezik (razredna i predmetna nastava) u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj.

Imenovani članovi stručnih radnih skupina:

HRVATSKI JEZIK, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO (RAZREDNA NASTAVA)

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica, OŠ Matije Gupca, Zagreb
3. Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete
4. Vlatka Mijić, dipl. učiteljica, OŠ Luka, Sesvete
5. Snježana Romić, dipl. učiteljica, OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
6. Sandra Šore, dipl. učiteljica, OŠ Lučac, Split
7. Silvana Galinović, dipl. defektolog, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
8. Vesna Bobinski, učiteljica, OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića, Zagreb
9. Karmen Hlad, učiteljica, OŠ Dragutina Domjanića, Zagreb

BIOLOGIJA

1. dr. sc. Vesna Kostović-Vranješ, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. dr. sc. Ljiljana Matulec, prof., OŠ Vladimira Nazora, Virovitica
3. Marijana Bastić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
4. Antonella Runje, dipl. ing., OŠ Vukomerec, Zagreb

KEMIJA

1. Manuela Međimurec, prof., OŠ Mursko Središće
2. Tomislav Vrbanec, prof, OŠ Orešovica
3. Mihaela Vrbnjak, prof., VI. OŠ Varaždin
4. Petar Vrkljan, prof.

FIZIKA

1. mr. sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski
2. Anđelka Jalušić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
3. Siniša Režek, prof., OŠ Žitnjak, Zagreb
4. Vedran Šarac, prof., OŠ dr. Ante Starčevića, Zagreb
5. Sonja Prelovšek-Peroš, dipl. nastavnica, OŠ Vladimira Nazora, Pazin

POVIJEST

1. mr. sc. Dunja Modrić-Blivajs, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Maja Ćutić-Gorup, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. Augustin Knežić, prof., OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
4. Petar Perić, prof., OŠ Bijaći, Kaštela Novi
5. Lidija Vranar, prof., OŠ Antuna Nemčića Gostovinskoga, Koprivnica

GEOGRAFIJA

1. mr. sc. Ružica Vuk, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Andelka Bilić, prof., OŠ Ludbreg
3. Jasmina Grabrić, prof., OŠ Huga Badalića, Slavonski Brod
4. Zoran Ljubić, prof., OŠ Spinut, Split
5. Tomislav Štancl, prof., OŠ Brezovica, Zagreb

HRVATSKI JEZIK

1. prof. dr. sc. Sanda Ham, Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku
2. prof. dr. sc. Karol Visinko, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. Ankica Blažinović-Kljajo, prof., OŠ Brestje, Sesvete
4. Mirjana Jukić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
5. Iverka Kraševac, prof., OŠ Augusta Harambašića, Zagreb
6. Sunčica Križan Kadi, prof., OŠ Novi Marof
7. Marina Marijačić, prof., OŠ Smiljevac, Zadar
8. Andja Suvala, prof. OŠ Vladimira Nazora, Čepin
9. Divna Šušić, prof., OŠ Mejaši, Split

STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI – PRVI STRANI JEZIK (RAZREDNA I PREDMETNA NASTAVA)

a) ENGLESKI JEZIK

1. mag. Ivana Cindrić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Kristina Abramović, prof., OŠ Mate Lovraka, Nova Gradiška
3. Ela Ivanić, prof., OŠ Veliko Trgovišće
4. Ksenija Rumora, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
5. Ivana Škarica-Mital, prof., Gimnazija Nova Gradiška

b) NJEMAČKI JEZIK

1. Vlasta Lešaja, prof., OŠ Pantovčak, Zagreb
2. Iva Milardović Štimac, prof. OŠ Josipa Račića, Zagreb
3. Mirjana Sajko, prof., OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb
4. Vesna Klajn, dipl. nastavnica, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci

c) FRANCUSKI JEZIK

1. Loreana Selišek-Butina, prof., XV. gimnazija, Zagreb
2. Dubravka Skenderović-Keleč, prof., OŠ Bukovac, Zagreb
3. Alice Stepinac, prof.

II.

Ravnatelj Centra osim članova stručnih radnih skupina imenuje i konzultante kako bi se osigurao kontinuitet u primjeni metodologije izrade ispita u skladu s novim nastavnim planom i programom priređenim prema Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu.

Imenovani konzultanti za razrednu nastavu:

1. mr. sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski
2. mr. sc. Lucija Puljak, dipl. učiteljica, OŠ Pučišća
3. Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Zagreb

Imenovani konzultanti za predmetnu nastavu:

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. doc. dr. sc. Nenad Judaš, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
3. doc. dr. sc. Draginja Mrvoš-Sermek, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
4. mr. sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
5. mr. sc. Zrinka Pongrac-Štimac, prof., V. gimnazija, Zagreb
6. Jadranka Strabić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb; XVIII. gimnazija, Zagreb

III.

Zadaća je stručnih radnih skupina priprema predmetnih ispitnih kataloga i izradba ispitnih materijala u osnovnoj školi. Stručne radne skupine dužne su pisati izvješća o svome radu u skladu s Odlukom ravnatelja Centra o radu stručnih radnih skupina. Rok za izvršenje poslova iz ove točke je **31. prosinca 2007. godine.**

Sve predmetne stručne radne skupine prošle su niz instrukcijskih predavanja i radionica s temama o konstrukciji testa kako bi ispiti vanjskoga vrjednovanja bili valjani, pouzdani i izrađeni prema svim standardnim psihometrijskim parametrima. Već 10. listopada 2007. g. članovi svih predmetnih stručnih radnih skupina odslušali su predavanje doc. dr. sc. Damira Ljubotine, suradnika u realizaciji nastave na Katedri za psihologiju metodologiju poslijediplomskoga studija Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Cjelodnevno predavanje održalo se u OŠ Izidora Kršnjavoga u Zagrebu, a članovi stručnih radnih skupina upoznali su se s osnovama konstrukcije testa i zakonitostima psihometrijskih mjerena u službi izrade zadatka za ispite vanjskoga vrjednovanja.

Stečena znanja članovi stručnih radnih skupina upotpunili su i praktičnim radionicama koje su vodile licencirane trenerice međunarodnoga tečaja za izobrazbu nastavnika (projekt ARKA) Natalija Andraković Kostanjevac, prof. i Marijana Vučić Pečnik. Radionice su održane u prostorijama Centra prema sljedećem rasporedu:

- SRS za Biologiju, Fiziku i Kemiju – subota, **13. 10. 2007.**
- SRS za razrednu nastavu – utorak/srijeda, **16. i 17. 10. 2007.**
- SRS za Hrvatski jezik – ponedjeljak/utorak, **22. i 23. 10. 2007.**
- SRS za strane jezike – srijeda/četvrtak, **24. i 25. 10. 2007.**
- SRS za Geografiju i Povijest – subota, **27. 10. 2007.**

Glavni ciljevi ovih radionica bili su pružanje uvida u procese i problematiku jednoga ispitnoga sustava s težištem na materijalima prilagođenima za potrebe osnovne škole. Obuhvaćena je i provedba ispita te interpretacija rezultata sve do ispitivanja povratnoga utjecaja na nastavni proces. Tijekom radionica članovima skupina objasnjena je operacionalizacija ciljeva nastave kroz ispitne metode, a nakon toga su članovi i sami pristupili samostalnoj izradi ispitnih zadatka.

8. SEMINARI ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠKOLA

Dana **22. listopada 2007.** Projektni tim Centra posao je ravnateljima osnovnih škola poziv za sudjelovanje na prvom instrukcijskom seminaru na kojem su ravnatelji osnovnih škola dobili prve informacije o vremeniku aktivnosti Centra, metodologiji projekta i načinu sudjelovanja škola u njemu. Slijedi raspored instrukcijskih seminara za ravnatelje osnovnih škola po županijama:

- **petak, 26. listopada 2007.**, instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Osječko-baranjske i Vukovarko-srijemske županije; OŠ Antuna Mihanovića, Gundulićeva 5 a, Osijek, od 11.00 do 13.00 sati
- **ponedjeljak, 29. listopada 2007.**, instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije; Nadbiskupsko sjemenište, Zrinsko-frankopanska ulica 19, Split, od 11.00 do 13.00 sati
- **utorak, 30. studenoga 2007.**, instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Ličko-senjske, Primorsko-goranske i Istarske županije; Pučko otvoreno učilište „Dr. Ante Starčević“, Ulica dr. Franje Tuđmana bb, Gospić, od 11.00 do 13.00 sati
- **ponedjeljak, 05. studenoga 2007.**, instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Grada Zagreba, Požeško-slavonske i Brodsko-posavske županije; OŠ Antuna Gustava Matoša, Aleja Antuna Augustinčića, Zagreb, od 11.00 do 13.00 sati
- **ponedjeljak, 05. studenoga 2007.**, instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke, Bjelovarsko-bilogorske i Karlovačke županije; OŠ Antuna Gustava Matoša, Aleja Antuna Augustinčića, Zagreb, od 14.00 do 16.00 sati
- **utorak, 06. studenoga 2007.**, instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Virovitičko-podravske i Međimurske županije; II. OŠ Čakovec, Trg Ivana Pavla II. br. 1, Čakovec, od 11.00 do 13.00 sati.

Jedan od prvih zadataka ravnatelja osnovnih škola bio je prikupljanje suglasnosti roditelja za sudjelovanje njihove djece u ispitivanju, odnosno prikupljanje izjava o nesuglasnosti onih roditelja koji ne pristaju da im djeca sudjeluju u ispitivanju. U tablici koja slijedi prikazan je postotak nesuglasnosti za ispitivanje po svakoj županiji. Odziv ispitima vanjskoga vrjednovanja bio je iznimno dobar.

NAZIV ŽUPANIJE	BROJ UČENIKA RN	BROJ NESUGLASNOSTI U RN	POSTOTAK NESUGLASNOSTI U RN	BROJ UČENIKA PN	BROJ NESUGLASNOSTI U PN	POSTOTAK NESUGLASNOSTI U PN
Zagrebačka	3611	67	1,85%	3294	45	1,36%
Krapinsko-zagorska	1532	53	3,45%	1479	64	4,39%
Sisačko-moslavačka	1942	17	0,87%	1715	14	0,81%
Karlovačka	1244	41	3,29%	1168	6	0,51%
Varaždinska	2119	44	2,07%	1957	33	1,68%
Koprivničko-križevačka	1404	19	1,35%	1269	15	1,18%
Bjelovarsko-bilogorska	1422	22	1,54%	1462	19	1,29%
Primorsko-goranska	2565	43	1,67%	2567	37	1,44%
Ličko-senjska	605	2	0,33%	490	10	2,04%
Virovitičko-podravska	1123	4	0,35%	1056	4	0,37%
Požeško-slavonska	1100	12	1,09%	1043	5	0,47%
Brodsko-posavska	2189	6	0,27%	2153	19	0,88%
Zadarska	1992	30	1,50%	1962	22	1,12%
Osječko-baranjska	3711	42	1,13%	3540	45	1,27%
Šibensko-kninska	1324	15	1,13%	1155	17	1,47%
Vukovarsko-srijemska	2365	10	0,42%	2255	11	0,48%
Splitsko-dalmatinska	5365	47	0,87%	5407	62	1,14%
Istarska	1863	30	1,61%	1903	33	1,73%
Dubrovačko-neretvanska	1397	19	1,36%	1489	14	0,94%
Međimurska	1334	4	0,29%	1260	1	0,07%
Grad Zagreb	8025	88	1,09%	7549	85	1,12%
UKUPNO	48232	615	1,27%	46173	561	1,21%

Tablica 1. Postotak nesuglasnosti roditelja učenika po županiji

S aktivnostima Centra učenici i njihovi roditelji bili su upoznati preko letka upućenoga učenicima i roditeljima, u kojemu se objašnjava metodologija projekta, njegova svrha i cilj te uloga svakoga od sudionika. Letkom se od roditelja tražila suglasnost za ispitivanje učenika, a dalje slijedi tekst letka.

Dragi roditelji,

vaše dijete ima jedinstvenu priliku da svojim sudjelovanjem u vanjskom vrjednovanju obrazovnih postignuća pridonese poboljšanju osnovnoškolskoga obrazovnoga sustava i time stvaranju temelja za kvalitetno i jedinstveno obrazovanje svakoga djeteta u Republici Hrvatskoj.

Što je eksperimentalno vanjsko vrjednovanje?

To je prvo objektivno i standardizirano vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika u osnovnim školama Republike Hrvatske.

Tko ga provodi?

Provodi ga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* u suradnji s drugim institucijama.

Što je *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Centar)?

Centar je novoosnovana institucija koja provodi poslove vanjskoga vrjednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima.

Kome je namijenjeno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća?

Namijenjeno je svim učenicima četvrtih i osmih razreda svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj.

Što će se ispitivati eksperimentalnim vanjskim vrjednovanjem?

Ispitivat će se temeljna znanja, vještine i kompetencije učenika 4. razreda iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika u redovnoj nastavi te temeljna znanja, vještine i kompetencije učenika 8. razreda iz Hrvatskoga jezika, Biologije, Fizike, Kemije, Geografije, Povijesti te stranoga jezika u redovnoj nastavi.

Koji će od navedenih ispita pisati vaše dijete?

Pola učenika 8. razreda pisat će ispit iz Povijesti, Geografije, Biologije, Kemije i Fizike, a pola učenika ispite iz Hrvatskoga jezika i stranoga jezika u redovnoj nastavi. Ispiti će učeniku biti dodijeljeni metodom slučajnoga odabira.

Svi učenici 4. razreda pisat će jedinstveni ispit iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika u redovnoj nastavi. Ispiti će učeniku biti dodijeljeni metodom slučajnoga odabira.

Kada će biti provedeno eksperimentalno vanjsko vrjednovanje?

Učenici 4. razreda pisat će ispit 2. i 3. travnja 2008., a učenici 8. razreda 6. i 8. svibnja 2008. Dana 2. travnja 2007. ispitivat će se Hrvatski jezik, a 3. travnja Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi. Dana 6. svibnja ispitivat će se Povijest, Geografija, Biologija, Kemija i Fizika, a 8. svibnja Hrvatski jezik i strani jezik u redovnoj nastavi.

Koliko je vremena potrebno za ispitivanje pojedinoga ispita?

Svakoga će dana ispitivanje trajati 120 – 180 minuta za učenike osmih razreda, odnosno 60 – 120 minuta za učenike četvrtih razreda. Na dane ispitivanja ne će biti organizirana redovna nastava.

Tko priprema ispite za eksperimentalno vanjsko vrjednovanje?

Ispite pripremaju stručnjaci iz pojedinih nastavnih predmeta, učitelji i sveučilišni i profesori u suradnji sa stručnjacima Centra.

Hoće li pojedinačni rezultati učenika biti javni?

Ne će. Svi će učenici pristupiti ispitivanju anonimno i dobit će svoj ispit obilježen osobnom zaporkom. Prilikom obradbe i izvještavanja o rezultatima, na taj način identitet svakog učenika u potpunosti je zaštićen.

Na koji će se način izvještavati o rezultatima?

Skupni rezultati na razini škole, županije i Republike Hrvatske bit će dostupni školama, učenicima i roditeljima, Vladi Republike Hrvatske i široj javnosti.

Hoće li rezultati učenika na ovome ispitivanju utjecati na njihov uspjeh u školi?

Rezultati ovoga ispitivanja ni na koji način ne će utjecati na školski uspjeh učenika.

Što vaše dijete može dobiti sudjelovanjem u ovom ispitivanju?

Ovakvo objektivno i standardizirano ispitivanje omogućuje učenicima da međusobno izmjenjuju informacije o ispitu i na taj način dobiju stvaran uvid u količinu svojih znanja i kompetencija na razini cijele Republike Hrvatske. Također, za učenike osmih razreda rješavanje ovoga ispita dobra je priprema za nacionalne ispite koje se provode u srednjim školama.

Treba li se vaše dijete dodatno (posebno) pripremati za ispite?

Vaše se dijete ne treba dodatno pripremati za ove ispite jer to ne bi dalo objektivnu sliku njegovih znanja, vještina i kompetencija, ali ispitu treba pristupiti odgovorno.

Za više informacija:

Nacionalni Centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Trg Marka Marulića 18/III.

10 000 Zagreb

Službene stranice: www.ncvvo.hr

Hvala vam na vremenu koje ste izdvojili za informiranje o eksperimentalnom vanjskom vrjednovanju u osnovnim školama i zahvaljujemo što će vaše dijete pridonijeti provedbi ovoga iznimno značajnoga projekta u Republici Hrvatskoj.

Ako ne želite da vaše dijete sudjeluje u ovom ispitivanju, molimo vas da se pisanim putem obratite ravnatelju svoje škole.

9. PRIKUPLJANJE PODATAKA O UČENICIMA

U studenom 2007. godine Projektni tim Centra započeo je s prikupljanjem podataka o svim učenicima 4. i 8. razreda, koji će se koristiti u analizi rezultata ispitivanja. Tražene varijable odnose se na podatke o školi, podatke o učenicima i podatke o učiteljima. Podatci se razvrstavaju u jedinstvenu bazu iz koje se izvodi uzorkovanje učenika i oblik ispita koji se piše (razlikuju se učenici koji pišu redovne ispite, učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, koji pišu ispite sadržajno prilagođene njihovim mogućnostima te učenici koji pišu ispite na jeziku nacionalnih manjina). Također tražene varijable koriste se i za analizu rezultata ispita pa se s pomoću njih primjerice može utvrditi koliko nestručno zastupljena nastava u nekoj školi utječe na (ne)uspjeh učenika na ispitima. Slijedi popis traženih varijabla.

9.1. Varijable za bazu podataka učenika 4. i 8. razreda osnovne škole u šk. god. 2007./2008.

Podatci o školi

- redni broj u tablici
- oznaka županije (od 1 do 21)
- poštanski broj mjesta matične škole
- naziv mjesta matične škole
- šifra škole
- ime matične škole
- ukupan broj učitelja u školi
- stručna spremna ravnatelja škole
- spol ravnatelja
- koliko godina osoba obavlja poslove ravnatelja
- ukupan broj učenika u školi (sveukupno u matičnoj i područnoj, ako je ima)
- ukupan broj učenika svih odjela 4. razreda u školi (sveukupno u matičnoj i područnoj, ako je ima)
- ukupan broj učenika svih odjela 8. razreda u školi (sveukupno u matičnoj i područnoj, ako je ima)
- broj razrednih odjela 4. razreda u školi (sveukupno u matičnoj i područnoj, ako je ima)
- broj razrednih odjela 8. razreda u školi (sveukupno u matičnoj i područnoj, ako je ima)
- škola radi u smjenama

- status škole
- osnivač škole
- stručno/nestručno zastupljena nastava
- učestalost izvođenja terenske nastave u 3. razredu
- učestalost izvođenja terenske nastave u 7. razredu za predmet Biologiju
- učestalost izvođenja terenske nastave u 7. razredu za predmet Kemiju
- učestalost izvođenja terenske nastave u 7. razredu za predmet Fiziku
- učestalost izvođenja terenske nastave u 7. razredu za predmet Geografiju
- učestalost izvođenja terenske nastave u 7. razredu za predmet Povijest
- učestalost izvođenja izvanučioničke nastave u 3. razredu
- učestalost izvođenja izvanučioničke nastave u 7. razredu
- ukupan broj opravdanih/neopravdanih izostanaka u svim odjelima 3. razreda u protekloj školskoj godini
- ukupan broj opravdanih/neopravdanih izostanaka u svim odjelima 7. razreda u protekloj školskoj godini

Podatci o učeniku

Napomena: Podatci o učeniku povezani su s podatcima o školi.

- oznaka razrednoga odjela
- ukupan broj učenika razrednoga odjela
- ime učenika
- prezime učenika
- matični broj učenika
- ime jednoga roditelja/skrbnika
- spol učenika
- godina rođenja učenika
- škola koju učenik pohađa (matična/područna)
- program po kojem se učenik školuje
- program nacionalne manjine
- posebne odgojno-obrazovne potrebe (teškoće) učenika
- učenik ima Rješenje o primjerenom obliku odgoja i obrazovanja
- Rješenje je sukladno članku 4. ili 6. Pravilnika o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (NN, 23/1991.)
- učenik 4. razreda pohađa nastavu u kombiniranom razrednom odjelu
- učenik ima status „učenik putnik“
- učenik živi s oba roditelja
- obrazovanje majke

- obrazovanje oca
- učestalost dolazaka jednog od roditelja na individualne informacije tijekom prošle školske godine
- pedagoške mjere učeniku u prošloj školskoj godini
- broj opravdanih izostanaka učenika u prošloj školskoj godini
- broj neopravdanih izostanaka učenika u prošloj školskoj godini
- učenik je u dosadašnjem školovanju ponavljao razred
- učenik je uključen u produženi stručni postupak

Podatci o učenicima razredne nastave

- opći uspjeh učenika u 3. razredu
- uspjeh učenika u Hrvatskom jeziku u 3. razredu
- uspjeh učenika u Matematici u 3. razredu
- uspjeh učenika u Prirodi i društvu u 3. razredu
- strani jezik koji učenik uči u redovnoj nastavi (prvi strani jezik)
- uspjeh učenika u redovnoj nastavi (prvoga) stranoga jezika u 3. razredu
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Hrvatskoga jezika tijekom prošle školske godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Matematike tijekom prošle školske godine

Podatci o učenicima predmetne nastave

- opći uspjeh učenika u 7. razredu
- uspjeh učenika u Hrvatskom jeziku u 7. razredu
- strani jezik koji učenik uči u redovnoj nastavi (prvi strani jezik)
- uspjeh učenika u stranom jeziku u redovnoj nastavi u 7. razredu
- uspjeh učenika u Fizici u 7. razredu
- uspjeh učenika u Kemiji u 7. razredu
- uspjeh učenika u Biologiji u 7. razredu
- uspjeh učenika u Povijesti u 7. razredu
- uspjeh učenika u Geografiji u 7. razredu
- sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Hrvatskoga jezika tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao)
- sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Fizike tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao)
- sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Kemije tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao)

- sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Biologije tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao)
- sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Povijesti tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao)
- sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Geografije tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao)
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Hrvatskoga jezika tijekom prošle školske godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu redovne nastave stranoga jezika (prvi strani jezik) tijekom prošle šk. godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Fizike tijekom prošle školske godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Kemije tijekom prošle školske godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Biologije tijekom prošle školske godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Povijesti tijekom prošle školske godine
- učenik je pohađao dodatnu nastavu Geografije tijekom prošle školske godine
- učenik pohađa nastavu Fizike u specijaliziranoj učionici
- učenik pohađa nastavu Kemije u specijaliziranoj učionici
- učenik pohađa nastavu Biologije u specijaliziranoj učionici

Podatci o učitelju razredne nastave

Napomena: Podatci o učitelju vezani su za podatke o učeniku.

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 1., 2. i 3. razredu

Podatci o učitelju stranoga jezika u redovnoj razrednoj nastavi

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 1., 2. i 3. razredu

Podatci o učiteljima predmetne nastave

Hrvatski jezik

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu

Prvi strani jezik u redovnoj nastavi

- stručna sprema učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu

Fizika

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 7. razredu

Kemija

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 7. razredu

Biologija

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 7. razredu

Povijest

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu

Geografija

- stručna sprema učitelja
- spol učitelja
- zvanje učitelja
- staž učitelja
- predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu

Tražene podatke administratori pojedinih škola upisivali su u Excel-datoteke koje su županijski koordinatori (zaduženi za provjeru točnosti upisanih podataka) dalje prosljeđivali u Centar. Za svaku županiju bilo je zaduženo nekoliko koordinatora, ovisno o broju škola u pojedinoj županiji. Slijedi popis koordinatora za bazu podataka po županijama:

1. Zagrebačka županija – Karmen Tonšetić, OŠ Bogumila Tonija, Samobor; Mladen Sesvečan, II. OŠ Vrbovec
2. Krapinsko-zagorska županija – Ljubica Martinjak, OŠ „Ljudevit Gaj“, Mihovljan; Vlatka Matejaš, OŠ „Ljudevit Gaj“, Krapina
3. Sisačko-moslavačka županija – Ivana Hegol, OŠ Stjepana Kefelje, Kutina; Jasmina Gerin, OŠ „Braća Bobetko“, Sisak
4. Karlovačka županija – Sanja Drenšek, I. OŠ Ogulin; Zdravka Mrežar, OŠ Grabrik, Karlovac
5. Varaždinska županija – Stella Zadravec, I. OŠ Varaždin; Tea Pahić, I. OŠ Varaždin
6. Koprivničko-križevačka županija – Dubravko Stančec, OŠ Andrije Palmovića, Rasinja; Miodrag Maksimović, OŠ Sokolovac
7. Bjelovarsko-bilogorska županija – Miroslav Pernar, OŠ Garešnica; Velimir Žunac, OŠ Garešnica
8. Primorsko-goranska županija – Damir Čović, OŠ Turnić, Rijeka; Nedeljka Rajačić, OŠ Pehlin, Rijeka; Sanja Jelenić-Soldatić, OŠ Pehlin, Rijeka; Sanja Prodanović-Trlin, OŠ Pehlin, Rijeka
9. Ličko-senjska županija – Željka Šikić, OŠ dr. Jure Turića, Gospić
10. Virovitičko-podravska županija – Davor Predrijevac, OŠ „Vladimir Nazor“, Virovitica
11. Požeško-slavonska županija – Kristijan Đokić, OŠ Antuna Kanižlića, Požega
12. Brodsko-posavska županija – Ivana Matić, OŠ „Antun Mihanović“, Slavonski Brod; Marina Ćalušić, OŠ „Mato Lovrak“, Nova Gradiška
13. Zadarska županija – Dijana Marić, OŠ Obrovac; Željko Vidović, OŠ Šime Budinića, Zadar
14. Osječko-baranjska županija – Damir Mendler, OŠ dr. Franje Tuđmana, Beli Manastir; Dražen Čosić, OŠ Donji Miholjac; Tomislav Kralj, OŠ Antuna Mihanovića, Osijek; Vesna Šarić, OŠ Popovac
15. Šibensko-kninska županija – Stela Čuturić, II. OŠ Knin
16. Vukovarsko-srijemska županija – Marija Budimir, V. OŠ Vukovar; Renata Teri, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Vinkovci; Stipica Mišura, OŠ „Antun i Stjepan Radić“, Gunja
17. Splitsko-dalmatinska županija – Boris Poljak, OŠ Pojišan, Split; Davorka Deur, OŠ „Josip Pupačić“, Omiš; Mate Vuković, OŠ Plokite, Split; Nives Bešić, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Cista Velika; Vlade Dragun, OŠ Sućidar, Split; Vojo Ribičić, OŠ Stjepana Ivičevića, Makarska

18. Istarska županija – Klaudio Burolo, OŠ Marije i Line, Umag; Tajana Velikanja, OŠ Stoja Pula i OŠ Tone Peruška, Pula
19. Dubrovačko-neretvanska županija – Mladen Andrijanić, OŠ Ivana Gundulića, Dubrovnik; Mirko Mamić, OŠ Ston
20. Međimurska županija – Goran Bartolić, II. OŠ Čakovec; Enes Bektešević, OŠ Mala Subotica
21. Grad Zagreb – Ana Puček, OŠ Brestje, Sesvete; Ana Žnidarec, OŠ Lučko, Zagreb; Darko Martinko, OŠ Frana Galovića, Zagreb; Magdalena Babić, OŠ Vrbani, Zagreb; Marija Vrdoljak-Ivković, OŠ dr. Ante Starčevića, Zagreb; Nada Lasić-Sutlović, OŠ Augusta Cesarca, Zagreb; Sandra Škarpa, OŠ Lučko, Zagreb; Sonja Srebačić, OŠ Frana Galovića, Zagreb

Prikupljene Excel-datoteke objedinile su se u jedinstvenu bazu s podatcima koji su ključni za provedbu ispitivanja i analizu rezultata. Tako su nastale dvije velike baze s podatcima učenika (jedna s više od 48000 učenika 4. razreda i jedna s više od 46000 učenika 8. razreda) koje nitko od institucija koje djeluju u školskom sustavu do sada nije uspio prikupiti. Informatičku podršku ovome dijelu projekta osigurala je tvrtka *Mag informatika*.

10. PROBNO ISPITIVANJE U RAZREDNOJ I PREDMETNOJ NASTAVI

Probno ispitivanje provedeno je s ciljem utvrđivanja osnovnih svojstava ispitnoga materijala koji se namjerava rabiti u završnom ispitivanju i s ciljem definiranja valjanih uvjeta provedbe samoga postupka vanjskoga vrjednovanja. Kako bi se prikupili ovi podatci, metodom slučajnoga odabira izdvojen je manji uzorak osnovnih škola, odnosno učenika koji će sudjelovati u probnom ispitivanju.

Do prosinca 2007. godine predmetne stručne radne skupine izradile su po dvije inačice ispita iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika u redovnoj razrednoj nastavi te po dvije inačice ispita iz Hrvatskoga jezika, Biologije, Kemije, Fizike, Povijesti, Geografije te stranoga jezika u redovnoj predmetnoj nastavi. Uz to predmetne stručne radne skupine izradile su i pripadajuće ključeve za odgovore, ispitne kataloge za učitelje te vodiče za učenike. Valjanost i pouzdanost ispitnih materijala bila je provjerena u probnom ispitivanju, onako kako je to predviđeno projektnim zadatkom.

Tijekom siječnja svi ispitni materijali (ispiti, upute za ravnatelje i voditelje ispitivanja, popisi učenika raspoređenih po ispitnim prostorijama te liste za ocjenjivače) lektorirani su, prelomljeni i grafički pripremljeni te dostavljeni tiskari kako bi nakon toga započela njihova distribucija školama koje su uključene u probno ispitivanje.

Probno ispitivanje održano je **23. i 24. siječnja 2008.** U ispitivanju učenika razredne nastave sudjelovalo je 12 škola iz 11 županija, a u ispitivanju učenika predmetne nastave sudjelovalo je drugih 27 škola iz 20 županija i Grada Zagreba. Pri tome su bile zastupljene sve županije u Republici Hrvatskoj. Ispite nisu pisali svi učenici već pojedini razredni odjeli izdvojeni metodom slučajnoga odabira. Ipak, pri uzorkovanju se vodilo računa o veličini pojedinih škola, odnosno broju njihovih učenika kako bi uzorak bio reprezentativan, te o vrsti stranoga jezika u redovnoj nastavi, kako bi se ispitala valjanost ispita iz svih nastavnih predmeta. U tablici koja slijedi prikazan je broj ispitanih razrednih odjela škola koje su sudjelovale u probnom ispitivanju razredne i predmetne nastave.

ŠIFRA ŠKOLE	NAZIV ŠKOLE	MJESTO ŠKOLE	BROJ UČENIKA 4. RAZREDA	BROJ RAZREDNIH ODJELA KOJI ĆE SE ISPITATI	BROJ RAZREDNIH ODJELA 4. RAZREDA U ŠKOLI
01-087-003	OŠ VUKOVINA	VUKOVINA	153	8	8
02-177-001	OŠ KONJŠČINA	KONJŠČINA	44	2	3
04-056-002	OŠ IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ	OGULIN	67	2	5
05-086-006	VI. OSNOVNA ŠKOLA VARAŽDIN	VARAŽDIN	85	2	3
07-024-001	OŠ GAREŠNICA	GAREŠNICA	161	4	9
10-067-002	OŠ JOSIPA KOZARCA	SLATINA	97	3	7
11-327-001	OŠ LIPIK	LIPIK	44	2	4
13-107-007	OŠ BARTULA KAŠIĆA	ZADAR	134	2	8
16-432-001	OŠ „IVAN KOZARAC“	NIJEMCI	37	2	4
19-018-002	OŠ LAPAD	DUBROVNIK	127	2	6
21-114-021	OŠ IVANA MAŽURANIĆA	ZAGREB	104	2	4
21-114-106	OŠ IVANA GRANĐE	SOBLINEC	83	2	5
		UKUPNO	1136	33	66

Tablica 2. Broj razrednih odjela 4. razreda koji su sudjelovali u probnom ispitanju

ŠIFRA ŠKOLE	NAZIV ŠKOLE	MJESTO ŠKOLE	BROJ UČENIKA 8. RAZREDA	BROJ RAZREDNIH ODJELA KOJI ĆE SE ISPITATI	BROJ RAZREDNIH ODJELA 8. RAZREDA U ŠKOLI
01-156-001	OŠ SVETA NEDELJA	SVETA NEDELJA	168	6	6
02-189-001	OŠ ANTE KOVAČIĆA	ZLATAR	59	2	2
03-043-002	OŠ MATE LOVRAKA	KUTINA	71	2	3
04-034-001	OŠ BANIJA	KARLOVAC	64	2	3
05-046-001	OŠ LUDBREG	LUDBREG	101	3	4
06-257-001	OŠ „GRIGOR VITEZ“	SV. IVAN ŽABNO	57	2	3
07-004-003	III. OSNOVNA ŠKOLA BJELOVAR	BJELOVAR	114	2	4
08-279-001	OŠ „MILAN BROZOVIĆ“	KASTAV	80	2	3
08-071-012	OŠ „KOZALA“	RIJEKA	76	2	3
09-455-002	OŠ DR. FRANJE TUĐMANA	KORENICA	37	2	2
10-315-001	OŠ SUHOPOLJE	SUHOPOLJE	97	2	4
11-321-001	OŠ VILIMA KORAJCA	KAPROL	62	2	3
12-078-004	OŠ „ĐURO PILAR“	SLAVONSKI BROD	87	3	4
13-107-001	OŠ STANOVI	ZADAR	159	3	6
14-022-003	OŠ „VLADIMIR NAZOR“	ĐAKOVO	73	3	3
14-392-001	OŠ BRATOLJUBA KLAIĆA	BIZOVAC	64	2	3
15-081-003	OŠ JURJA ŠIŽGORIĆA	ŠIBENIK	75	2	3

ŠIFRA ŠKOLE	NAZIV ŠKOLE	MJESTO ŠKOLE	BROJ UČENIKA 8. RAZREDA	BROJ RAZREDNIH ODJELA KOJI ĆE SE ISPITATI	BROJ RAZREDNIH ODJELA 8. RAZREDA U ŠKOLI
16-431-001	OŠ ZRINSKIH	NUŠTAR	75	3	3
17-075-003	OŠ FRA PAVLA VUČKOVIĆA	SINJ	107	3	4
17-126-007	OŠ POJIŠAN	SPLIT	76	2	3
17-126-022	OŠ ŽRNOVNICA	ŽRNOVNICA	55	2	2
18-068-001	OŠ POREČ	POREČ	118	3	5
19-038-001	OŠ PETRA KANAVELIĆA	KORČULA	70	2	3
20-010-001	I. OSNOVNA ŠKOLA	ČAKOVEC	98	2	4
21-114-022	OŠ MATE LOVRAKA	ZAGREB	116	4	5
21-114-084	OŠ LUČKO	LUČKO	109	3	4
21-114-079	OŠ DAVORINA TRSTENJAKA	ZAGREB	57	2	3
		UKUPNO	2325	68	95

Tablica 3. Broj razrednih odjela 8. razreda koji su sudjelovali u probnom ispitanju

Prvoga dana ispitanja u razrednoj nastavi učenici su pisali ispit iz Hrvatskoga jezika, a drugoga dana ispitanja pisali su se ispti iz Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački, Francuski i Talijanski jezik).

Prvoga dana ispitanja u predmetnoj nastavi pola populacije pisalo je jedinstveni ispit iz Biologije, Kemije i Fizike, a druga polovina populacije jedinstveni ispit iz Povijesti i Geografije. Drugoga dana ispitanja u predmetnoj nastavi pola populacije pisalo je ispit iz Hrvatskoga jezika, a drugi dio populacije ispit iz stranoga jezika u redovnoj nastavi.

Ispitivanje u pojedinim školama provodilo je ispitno povjerenstvo koje je imenovao ravnatelj škole, a koji je bio ujedno i predsjednik ispitnoga povjerenstva i ispitni koordinator Centra u svojoj školi. Ravnatelj je imenovao članove ispitnih povjerenstava (učitelji ili stručni suradnici), a pisani dokument o imenovanju morao je dostaviti Centru. U dokumentu je trebalo navesti ime i prezime učitelja ili stručnoga suradnika, stručnu spremu te naziv predmeta koji predaje. **Članovi ispitnih povjerenstava mogu biti isti prvoga i drugoga dana ispitivanja.**

U ispitnoj su prostoriji za vrijeme ispitivanja bila prisutna dva člana povjerenstva: voditelj ispitivanja (koji učenicima čita upute) i jedan pomoćnik. Članovi ispitnih povjerenstava nisu mogli biti učitelji nastavnoga predmeta koji se ispituje. Broj članova ispitnih povjerenstava ovisio je o broju učenika koji su odabrani za probno ispitivanje unutar neke škole. Maksimalan broj učenika u jednoj ispitnoj prostoriji iznosio je 18, a broj članova ispitnih povjerenstava po danu ovisio je o broju ispitnih prostorija (odnosno o broju učenika) kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Broj ispitnih prostorija po danu	Broj članova ispitnoga povjerenstva po danu										
	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23
jedna	x										
dvije		x									
tri			x								
četiri				x							
pet					x						
šest						x					
sedam							x				
osam								x			
devet									x		
deset										x	
jedanaest											x

Tablica 4. Broj članova ispitnih povjerenstava po ispitnoj prostoriji i po danu

Članovi ispitnih povjerenstava imali su značajnu ulogu u provedbi ispitivanja, a dalje slijedi popis njihovih zadaća:

- Zajedno s ravnateljem škole članovi ispitnih povjerenstava otvaraju kutiju s ispitnim materijalima, provjeravaju nalazi li se u njoj sav potreban materijal i za sebe uzimaju upute za provedbu ispitivanja.
- Članovi ispitnih povjerenstava razvrstavaju omotnice s ispitima po ispitnim prostorijama prema popisu učenika sa zaporkama.
- Voditelji ispitnih povjerenstava nose ispite u ispitne prostorije i lijepe na vrata popise učenika koji se u toj prostoriji ispituju.
- 15 minuta prije početka ispita voditelj ispitivanja poziva učenike u ispitnu prostoriju, dijeli im ispite s pripadajućom zaporkom i smješta ih u klupe (svakog zasebno).
- Tijekom ispita voditelj ispitivanja učenicima čita upute, a pomoćnikova je dužnost izvesti iz ispitne prostorije nekoga od učenika ako to bude potrebno.
- Po završetku ispitivanja članovi ispitnih povjerenstava utvrđuju jesu li učenici sve ispitne materijale pospremili u omotnice. Nakon toga, omotnice s ispitima i popise učenika odnose ravnatelju koji će ih pohraniti u kutiju u kojoj su i dopremljeni.
- Članovi ispitnih povjerenstava zajedno s ravnateljem škole popunjavaju neke dijelove Obrasca za ravnatelje.

Ravnatelj osnovne škole također je imao značajnu ulogu u procesu provedbe ispitivanja u školi. Jedna je od zadaća ravnatelja bila i osobno preuzimanje paketa s ispitnim materijalima kojeg su djelatnici Hrvatske pošte dostavili direktno na adresu škole nekoliko dana prije provedbe ispitivanja (**21. ili 22. siječnja 2008.**). Kutiju s ispitnim materijalima ravnatelj osnovne škole trebao je odmah pohraniti u sef ili ormar pod ključem i do dana ispitivanja kutija se ne smije otvarati.

Samo nekoliko dana prije provedbe ispitivanja ravnatelj je također trebao obavijestiti učenike da su odabrani u uzorak za probno ispitivanje. Time se nastojalo izbjegći pripremanje učenika za ispit.

Osim toga, ravnatelj je bio dužan osigurati i sve tehničke uvjete potrebne za provođenje ispitivanja:

- Treba osigurati po jednu učionicu na 18 učenika. Učionice trebaju biti dovoljno velike, a školske klupe postavljene u dvama ili trima redovima.
- Među učenicima treba biti najmanje metar udaljenosti.
- Osim klupa u kojima sjede učenici, u učionici trebaju biti još najmanje dvije klupe (stola) za odlaganje ispitnoga materijala i osobnih predmeta učenika.

- Ladice klupa u kojima sjede učenici trebaju biti prazne, a površine klupa čiste.
- Na zidovima ispitne prostorije ne smije biti izvješen nikakav materijal koji ima veze sa sadržajem predmeta koji se ispituje.
- Na vanjskoj strani vrata ispitne prostorije u vrijeme ispita treba biti izvješen natpis: *Ispiti – ne smetaj!*
- Na vanjskoj strani vrata ispitne prostorije sat vremena prije početka ispitivanja treba biti izvješen popis učenika koji će biti ispitivani u toj prostoriji.
- U ispitnoj prostoriji treba biti zidni sat i školska ploča.
- Drugoga dana ispitivanja u svim ispitnim prostorijama treba biti jedan kvalitetan uređaj za reprodukciju zvuka s CD-a (broj uređaja ovisi o broju ispitnih prostorija).
- Oba dana ispitivanja u svim ispitnim prostorijama treba biti po 10 grafitnih olovaka (HB) i brisalica u slučaju da netko od učenika zaboravi pribor.

Nakon završetka ispita drugoga dana ispitivanja, ravnatelji osnovnih škola poslali su poštom (HP Express) pakete s ispitnim materijalima u Centar, gdje ih zaprimaju djelatnici Centra te već od 25. siječnja 2008. započinju s razvrstavanjem i pripremama za ispravljanje. U razdoblju **od 28. siječnja do 10. veljače 2008.** probne su ispite ispravljali članovi predmetnih stručnih radnih skupina, koji su i sastavljali ispitne zadatke. Do 20. veljače 2008. rezultati probnih ispita obradili su se optičkim čitačem u *Državnom zavodu za statistiku*.

11. PSIHOMETRIJSKA ANALIZA PROBNIH ISPITA RAZREDNE I PREDMETNE NASTAVE

Projektni tim Instituta izradio je i psihometrijsku analizu svakog pojedinog ispitnog zadatka iz svih nastavnih predmeta i u obje inačice ispita. U nastavku slijede prijedlozi projektnih timova za preradbu zadataka i njihovo usklađivanje prema psihometrijskim parametrima. **Detaljna psihometrijska analiza nalazi se među prilozima na kraju ovoga izvješća.**

11.1. Prijedlozi za preradbu ispita razredne nastave

Hrvatski jezik, 1. dio – A inačica

Ukupno vrijeme pisanja treba skratiti na 35 minuta! Time će se donekle otežati cijeli ispit, a nužno je adaptirati i veći dio zadataka.

Hrvatski jezik, 2. dio – A inačica

Čak 10% učenika promašuje temu sastavka. Možda bi u uputi trebalo objasniti što pišu, u kojoj osobi (licu), koliko mogu odstupati od originala. Trebaju li pisati priču u prvoj ili trećoj osobi (kao čovječuljak ili kao oni)? Zbunjuje ih naslov koji je u prvoj osobi (licu). Ako se to ne izmjeni, uz ovaj postotak u probnom ispitivanju, u glavnom će istraživanju oko 4500 učenika promašiti temu, a još oko 4000 neće biti ocijenjeno jer neće ništa napisati.

U uputi treba naznačiti da ispune tekstrom onoliko redaka koliko im treba, jer je puno redaka i oni misle da sve trebaju ispuniti.

Element ocjenjivanja koji se temelji na omjeru broja rečenica i pogrješaka nije primjerен. Većina učenika (94%) postiže manje od 6 bodova. 68% učenika postiže od 1 do 3 boda. Distribucija bodovanja nije dobra. Predlaže se uvođenje procjena za slovničku i pravopisnu točnost.

Zato ovaj dio ispita i ispada pretežak. To je vjerojatno rezultat bodovanja gramatičke i pravopisne točnosti i pretpostavlja se da će se to promjenom pristupa bodovanju popraviti. Nužno je u ovom dijelu ispita doraditi i upute u skladu s navedenim primjedbama.

Hrvatski jezik, 1. dio – B inačica

Ukupno vrijeme pisanja treba skratiti na 35 minuta! Time će se donekle otežati cijeli ispit. Treba nužno adaptirati većinu zadataka.

Hrvatski jezik, 2. dio – B inačica

Čak 12% učenika promašuje temu sastavka. Možda bi u uputi trebalo bi objasniti što pišu, u kojoj osobi (licu), koliko mogu odstupati od originala. Trebaju li pisati priču u prvoj ili trećoj osobi (kao lastavice ili kao oni)? Zbunjuje ih i naslov koji je previše općenit.

Ako se to ne izmjeni, uz ovaj postotak u probnom ispitivanju, u glavnom će istraživanju oko 5000 učenika promašiti temu, a još oko 1500 neće biti ocijenjeno jer neće ništa napisati.

U uputi treba naznačiti da ispune tekstrom onoliko redaka koliko im treba, jer je puno redaka i oni misle da sve trebaju ispuniti.

Element ocjenjivanja koji se temelji na omjeru broja rečenica i pogrješaka nije primjerен. Većina učenika (90 %) postiže manje od 6 bodova. 69% učenika postiže od 1 do 4 boda. Distribucija bodovanja nije dobra. Predlaže se uvođenje procjena za slovničku i pravopisnu točnost.

Zato ovaj dio ispita i ispada pretežak. To je vjerojatno rezultat bodovanja gramatičke i pravopisne točnosti i pretpostavlja se da će se to promjenom pristupa bodovanju popraviti. Nužno je u ovom dijelu ispita doraditi i upute u skladu s navedenim primjedbama.

Matematika i Priroda i društvo – A inačica

Dobar i težinski primjeran ispit koji će uz sitne izmjene biti izvrstan. Obvezno izmijeniti 15. i 18. zadatak. Vrijeme rješavanja treba se smanjiti na 35 minuta.

Posebno razmisliti o načinu bodovanja u ovome ispitu, pogotovo kada se za točno rješenje zadatka daje 2 boda, što je opravdano samo kod težih zadataka.

Na početku ispita izbaciti uputu „odgovor upiši na praznu crtu“ ili dodati mjesto za odgovor.

Matematika i Priroda i društvo – B inačica

Dobar i težinski primjereni ispit koji će uz sitne izmjene biti izvrstan. Obvezno izmijeniti 16. i 19. zadatak. Vrijeme rješavanja treba se smanjiti na 35 minuta.

Posebno razmisliti o načinu bodovanja u ovome ispitu, pogotovo kada se za točno rješenje zadatka daje 2 boda, što je opravdano samo kod težih zadataka.

Na početku ispita izbaciti uputu „odgovor upiši na praznu crtu“ ili dodati mjesto za odgovor.

Općenito se čini da je ispit inačice A nešto bolji, pa bi on trebao biti osnova za izradbu konačnoga ispita.

Engleski jezik – A inačica

Treći dio ispita pokazao se malo težim, ali metrijski vrlo dobrim. Jedini problem koji se uviđa je da relativno velik broj učenika (od 13% do 19%) nije niti pokušao odgovoriti. Problem je možda u tome što nisu razumjeli upute i način rješavanja ovakvih zadataka. Intervencija bi trebala biti usmjerena u prvom redu na uputu i objašnjenje rješavanja ovakvih zadataka.

I četvrti dio ispita pokazao se malo težim, ali metrijski vrlo dobrim. Jedini problem koji se uviđa jest da relativno velik broj učenika (od 17% do 20%) nije niti pokušao odgovoriti. Problem je možda u tome što nisu razumjeli upute i način rješavanja ovakvih zadataka.

Engleski jezik – B inačica

Treći dio ispita pokazao se preteškim, ali metrijski solidnim. Jedini problem koji uviđamo jest da relativno velik broj učenika (od 22% do 26%) nije niti pokušao odgovoriti. Problem je možda u tome što nisu razumjeli upute i način rješavanja ovakvih zadataka. Intervencija treba biti usmjerena u prvom redu na uputu i objašnjenje rješavanja ovakvih zadataka.

Prijedlog oblikovanja konačne inačice ispita:

Zadatak	Konačna inačica ispita
1.	A
2.	A
3.	A ILI B uz promjenu upute
4.	B
5.	A
6.	A ILI B (A je nešto teža pa je preporučujemo)

Njemački jezik – A inačica

Ukupni rezultat u ispitu relativno je normalno distribuiran, s time da je ispit malo pretežak.

Njemački – B inačica

Ispit se pokazao preteškim, distribucija pomaknuta ulijevo. Trebalo bi ga olakšati.

Francuski jezik – A inačica

Ispit je pretežak, a distribucija asimetrična i pomaknuta ulijevo. Cijeli ispit treba malo olakšati. Osim toga rezultat cijelog ispita premalo korelira sa školskom ocjenom iz Francuskoga jezika.

Francuski jezik – B inačica

Ocjene nisu normalno distribuirane, a ispit je pretežak i rezultati ne odgovaraju školskoj ocjeni iz Francuskoga jezika.

Talijanski jezik – A inačica

Prva tri zadatka ovoga dijela ispita donekle su prelagana, a četvrti je zadatak zamka za djecu i pretežak je. Vjerojatno je problem u uputi koju treba pojednostaviti.

Talijanski jezik – B inačica

Uputu za 4. dio ispita treba razjasniti jer učenici nisu navikli na ovakav tip zadataka. Isto tako treba popraviti distraktore i olakšati ih, odnosno staviti distraktore koji su različitiji od točnoga odgovora.

Čitav 6. zadatak neupotrebljiv je u ovome obliku. Sve su tri rečenice u velikoj većini slučajeva krivo napisane. Ovo nije prikladan način mjerjenja vještine pisanja. Treba razraditi u potpunosti novi tip zadatka.

11.2. Prijedlozi za prerađbu ispita predmetne nastave

Hrvatski jezik

Predloženo trajanje ispita

- Prvi dio – 30 minuta
- Drugi dio – 40 minuta

Prvi dio ispita

- 30 – 40% učenika promašilo je oblik vijesti. Predlažemo da se ocjenjuje sastavak po svim dijelovima opisnika i ako nije pisan u obliku vijesti, a ipak je tematski vezan. Predlaže se da jedan od dijelova opisnika/kriterija ocjenjivanja bude ostvarenje oblika vijesti (razraditi).
- Popraviti uputu kako bi učenicima bilo jasnije da se očekuje oblik vijesti.
- Ostaviti prostor za naslov, ako se ocjenjuje.
- Adaptirati opisnike i kriterije ocjenjivanja.
- Dvojbeno je treba li se ocjenjivati urednost, jer to nije znanje jezika.
- Predlaže se preuzimanje A inačice ispita.

Drugi dio ispita

- Potrebno je odabrati sadržajno bolju inačicu, jer su obje metrijski podjednake.
- Obje inačice imaju problem zavisnosti bodovanja kod nekih zadataka. Boduje se i razumijevanje teksta i pravopis. To treba razdvojiti. Budući da se pravopis ispituje u 3. dijelu, ovdje treba bodovati samo razumijevanje. Razumijevanje bodovati jednim bodom.
- Bilo koju inačicu ispita uzeli, treba sve zadatke detaljno pregledati.

Treći dio ispita

- Predlaže se uzimanje B inačice ispita kao osnovne, a da se nadopunjuje (mijenja) dobrim zadatcima iz A inačice.
- Sve zadatke preuzete u konačnu inačicu treba detaljno pregledati i popraviti.

Četvrti dio ispita

- Kombinirati zadatke obiju inačica. Uzimati one nešto bolje.
- Ima dosta pogađanja i učenici prigovaraju da to nisu učili.
- Zadatci se ponavljaju. Je li moguće sadržajno proširiti predmet mjerena?

Engleski jezik

Predloženo trajanje ispita

- 50 minuta

Prvi dio ispita

Task 1:

- Općenito je prelagan.
- Predlaže se preuzimanje B inačice kao težinski primjerenije.
- Pogledati što je problematično u zadatku B-2.

Task 2:

- Općenito je prelagan, ali i težinski neuravnotežen.
- Predlaže se preuzimanje B inačice kao primjerenije.
- Pogledati što je problematično u zadatku B-4 – pisanje imena ulica.

Drugi dio ispita

Task 3:

- Obje su inačice metrijski podjednake. Sadržajno su dobre, no prelagane. Bilo koju inačicu uzeli, treba je otežati.

Task 4:

- Obje su inačice metrijski podjednake. Sadržajno su dobre, no prelagane. Bilo koju inačicu uzeli, treba je otežati.

Task 5:

- Način odgovaranja učenicima nije jasan. Treba li zaokružiti ili upisati slovo? Grafički popraviti i promijeniti uputu tako da učenici zaokružuju. Možda je ovaj dio u A inačici bolji. Treba ga probati malo otežati.

Task 6:

- Bolji je u A inačici. Malo razjasniti uputu.

Task 7:

- Treba potpuno promijeniti način bodovanja. Razmisliti o tome treba li scrap paper.

Njemački jezik

Predloženo trajanje ispita

- prvi dio: slušanje – 10 minuta
- drugi dio: čitanje i pisanje – 40 minuta

Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica probnih ispita i poredati ih od lakših prema težim zadatcima.

Francuski jezik

Predloženo trajanje ispita

- prvi dio: slušanje – 10 minuta
- drugi dio: čitanje i pisanje – 40 minuta

Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica probnih ispita i poredati ih od lakših prema težim zadatcima.

Kemija, Fizika, Biologija

Predloženo trajanje ispita

- Kemija – 30 minuta
- Fizika – 30 minuta
- Biologija – 25 minuta
- integracija nastavnih sadržaja Kemije, Fizike i Biologije – 15 minuta

Kemija

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

Fizika

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

Biologija

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

Integracija nastavnih sadržaja Kemije, Fizike i Biologije

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

Geografija, Povijest

Predloženo trajanje ispita

- Geografija – 30 minuta
- Povijest – 30 minuta
- Integracija nastavnih sadržaja Geografije i Povijesti – 15 minuta

Geografija

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

Povijest

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

Integracija nastavnih sadržaja Geografije i Povijesti

- Kombinirati bolje zadatke iz obiju inačica.
- Treba paziti na oblikovanje ispita, poredati zadatke od lakših prema težima.

12. PREZENTACIJA PROJEKTA SAVJETNICIMA AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Dana **21. i 22. veljače 2008.** Centar je organizirao prezentaciju svojih projekata djelatnicima *Agencije za odgoj i obrazovanje* (u dalnjem tekstu: AZOO) s ciljem poboljšanja suradnje državnih institucija koje djeluju u odgojno-obrazovnim djelatnostima društva. Osim toga ovim stručnim skupom željelo se potaknuti i jačanje svijesti o nužnosti promjena koje se događaju na svim razinama školskoga sustava u Republici Hrvatskoj, s naglaskom na procese vanjskoga vrjednovanja i samovrjednovanja u osnovnim školama te na proces uvođenja državne mature u srednjim školama. Slijedi program rada stručnoga skupa.

Stručni skup za savjetnike *Agencije za odgoj i obrazovanje*

Vrijeme održavanja: 21. i 22. veljače 2008. od 9.00 do 16.00 sati

Mjesto održavanja: Nadbiskupski pastoralni institut u Zagrebu, Kaptol 29 i OŠ Miroslava Krleže u Zagrebu, Kaptol 16

Organizator skupa: *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*
(u dalnjem tekstu: Centar)

Sudionici: predstavnici *Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa* (u dalnjem tekstu: MZOŠ), ravnatelji *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* i *Agencije za odgoj i obrazovanje*, savjetnici AZOO-a i Centra, članovi stručnih radnih skupina

PROGRAM RADA

Četvrtak, 21. veljače 2008.

POZDRAVNE RIJEČI I PLENARNA IZLAGANJA: 9.00 – 14.00

9.00 – 9.20 Otvaranje skupa (ravnatelj Centra)

Pozdravna riječ predstavnika MZOŠ-a i Vinka Filipovića, prof., ravnatelja AZOO-a

9.20 – 9.50 Uvođenje vanjskoga vrjednovanja u obrazovni sustav RH i uloga Centra: Goran Sirovatka, dipl. ing., ravnatelj Centra

9.50 – 10.10 Pripreme za državnu maturu u srednjim školama:

Višnja Francetić, dipl. pedagog, načelnica Odjela za organizaciju i provođenje ispita

10.10 – 10.40 Projekt vanjskoga vrjednovanja u osnovnim školama: Nenad Marković, prof., načelnik Odjela za izdavaštvo

10.40 – 11.00 Stanka

11.00 – 11.45 Metodologija izradbe ispitnih materijala: Vanda Bazdan, prof., stručna suradnica

11.45 – 12.15 Značaj probnoga ispitivanja u osnovnoj školi: mr. sc. Ira Tretinjak, stručna savjetnica

12.15 – 12.45 Psihometrijska analiza rezultata: Natalija Grgić, prof., stručna suradnica

12.45 – 13.00 Stanka

13.00 – 13.30 Prilagodba ispitne tehnologije za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama: Sanja Horvatić, dipl. defektolog – soc. pedagog, viša stručna savjetnica

13.30 – 14.00 Značaj vanjskoga vrjednovanja u samovrjednovanju škola:
dr. sc. Jasmina Muraja, načelnica Odjela za promicanje kvalitete obrazovanja

RAD U SKUPINAMA: 14.00 – 16.00

OSNOVNA ŠKOLA – Nadbiskupski pastoralni institut u Zagrebu, Kaptol 29

Predavanje po nastavnim područjima – OSNOVNA ŠKOLA (prezentacija strategija i ispitnih kataloga predstavnika stručnih radnih skupina za osnovnu školu)

I. SKUPINA – razredna nastava – prof. dr. sc. Ante Bežen; Vlatka Mijić, dipl. učiteljica; Silvana Galinović, dipl. učiteljica i dipl. defektolog

II. SKUPINA – Hrvatski jezik (predmetna nastava) – prof. dr. sc. Karol Visinko; Iverka Kraševac, prof.

III. SKUPINA

- Biologija – dr. sc. Ljiljana Matulec
- Fizika – mr. sc. Vlado Halusek; Andelka Jalusić, prof.
- Kemija – Petar Vrkljan, prof.; Mihaela Vrbnjak, prof.

IV. SKUPINA

- Povijest – mr. sc. Dunja Modrić-Blivajs; Augustin Knežić, prof.
- Geografija – mr. sc. Ružica Vuk

V. SKUPINA – strani jezici u redovnoj nastavi (razredna i predmetna nastava)

- Engleski jezik – mag. Ivana Cindrić; Ela Ivanić, prof.; Kristina Abramović, prof.
- Njemački jezik – Mirjana Sajko, prof.; Iva Milardović Štimac, prof.
- Francuski jezik – Alice Stepinac, prof.; Loreana Selišek-Butina, prof.
- Talijanski jezik – Sandra Mardešić, prof.
- Talijanski kao materinski jezik – Rosalia Massarotto, prof.

SREDNJA ŠKOLA – OŠ Miroslava Krleže u Zagrebu, Kaptol 16

- I. SKUPINA: Matematika – voditeljica: dr. sc. Željka Milin Šipuš
- II. SKUPINA: Informatika – voditeljica: Zlatka Markučić, prof.
- III. SKUPINA: Vjeronomistika, Etika, Logika, Sociologija – voditelji: članovi stručnih radnih skupina
- IV. SKUPINA: Glazbena i Likovna umjetnost – voditeljice: Alma Zubović, prof. i doc. mr. art. Davorka Brešan

**Petak, 22. veljače 2008. - Nadbiskupski pastoralni centar,
Kaptol 29**

OSNOVNA ŠKOLA

9.00 – 10.30 Izradba SWOT analize i školski razvojni plan (za prijavljene savjetnike): Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

NAPOMENA – savjetnici koji žele nazočiti ovoj radionici moći će se prijaviti u četvrtak, 21. veljače 2008.

SREDNJA ŠKOLA

RAD U SKUPINAMA: 11.00 – 13.00

- I. SKUPINA: Hrvatski jezik i materinski jezici nacionalnih manjina – voditeljica Marina Čubrić, prof.
- II. SKUPINA: strani jezici – voditelji: Ljubica Maljković, prof. i Martin Doolan
- III. SKUPINA: Fizika, Biologija, Kemija – voditelji: dr. sc. Maja Planinić; Zrinka Pongrac Štimac, prof.; dr. sc. Nenad Judaš
- IV. SKUPINA: Povijest i Geografija – voditelji: mr. sc. Dunja Modrić Blivajs; mr. sc. Ružica Vuk

13. IMENOVANJE ČLANOVA STRUČNIH RADNIH SKUPINA ZA IZRADBU ZAVRŠNIH ISPITA RAZREDNE I PREDMETNE NASTAVE

Dana **5. ožujka 2008.** ravnatelj Centra donio je Odluku o imenovanju članova stručnih radnih skupina za izradbu završnih inačica ispita, ispitnih kataloga, vodiča za učenike te ključeva za ocjenjivanje za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo (razredna nastava), Hrvatski jezik, Biologiju, Fiziku, Kemiju, Povijest, Geografiju (predmetna nastava) te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački, Francuski i Talijanski jezik u razrednoj i predmetnoj nastavi) osnovne škole u RH (KLASA: 080-01/08-01/15, URBR: 437/1-08-1). Slijedi tekst Odluke.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br.151/2004.) ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: Centar) donosi

ODLUKU

o imenovanju članova stručnih radnih skupina za izradbu završnih inačica ispita, ispitnih kataloga, vodiča za učenike te ključeva za ocjenjivanje za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo (razredna nastava), Hrvatski jezik, Biologiju, Fiziku, Kemiju, Povijest, Geografiju (predmetna nastava) te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački, Francuski i Talijanski jezik u razrednoj i predmetnoj nastava) osnovne škole u RH u šk. god. 2007./2008.

I.

Osnivaju se stručne radne skupine (u dalnjem tekstu: SRS) za izradbu završnih inačica ispita, ispitnih kataloga, vodiča za učenike te ključeva za ocjenjivanje za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo (razredna nastava), Hrvatski jezik, Biologiju, Fiziku, Kemiju, Povijest, Geografiju (predmetna nastava) te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački, Francuski i Talijanski jezik u razrednoj i predmetnoj nastava) osnovne škole u RH sastavu:

RAZREDNA NASTAVA

(HRVATSKI JEZIK, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO)

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
1. Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete
2. Snježana Romić, dipl. učiteljica, OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
3. Silvana Galinović, dipl. defektolog, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
4. Vlatka Mijić, učiteljica, OŠ Luka, Sesvete
5. Karmen Hlad, učiteljica, OŠ Dragutina Domjanića, Zagreb

BIOLOGIJA

1. dr. sc. Ljiljana Matulec, OŠ „Vladimir Nazor“, Virovitica
2. Marijana Bastić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
3. Antonella Runje, prof., OŠ Vukomerec, Zagreb

FIZIKA

1. mr. sc. Vlado Halusek, OŠ Kloštar Podravski
2. Anđelka Jalušić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
3. Mirjana Javora, prof., OŠ Mladost, Jakšić
4. Siniša Režek, prof., OŠ Žitnjak, Zagreb
5. Vedran Šarac, prof., OŠ dr. Ante Starčevića, Zagreb

KEMIJA

1. Manuela Međimurec, prof., OŠ Mursko Središće
2. Tomislav Vrbanec, prof., OŠ Orešovica
3. Mihaela Vrbanjak, prof., VI. OŠ Varaždin
4. Petar Vrkljan, prof.

POVIJEST

1. mr. sc. Dunja Modrić Blivajs, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Maja Čutić-Gorup, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. Augustin Knežić, prof., OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
4. Petar Perić, prof., OŠ Bijaći, Kaštela Novi
5. Lidija Vranar, prof., OŠ „Antun Nemčić Gostovinski“, Koprivnica

GEOGRAFIJA

1. mr. sc. Ružica Vuk, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Anđelka Bilić, prof., OŠ Ludbreg
3. Jasmina Grabrić, prof., OŠ „Hugo Badalić“, Slavonski Brod
4. Tomislav Štanci, prof., OŠ Brezovica, Zagreb
5. Zoran Ljubić, prof., OŠ Spinut, Split

HRVATSKI JEZIK

1. prof. dr. sc. Sanda Ham, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. prof. dr. sc. Karol Visinko, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. Ankica Blažinović-Kljajo, prof., OŠ Brestje, Sesvete
4. Iverka Kraševac, prof., OŠ Augusta Harambašića, Zagreb
5. Sunčica Križan-Kadi, prof., OŠ Novi Marof
6. Marina Marijačić, prof., OŠ Smiljevac, Zadar
7. Andja Suvala, prof., OŠ „Vladimir Nazor“, Čepin
8. Divna Šušić, prof., OŠ Mejaši, Split

ENGLESKI JEZIK

1. mag. Ivana Cindrić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Kristina Abramović, prof., OŠ „Mato Lovrak“, Nova Gradiška
3. Ela Ivanić, prof., OŠ Veliko Trgovišće
4. Ksenija Rumora, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
5. Ivana Škarica Mital, prof., Gimnazija Nova Gradiška

NJEMAČKI JEZIK

1. Iva Milardović Štimac, prof., OŠ Josipa Račića, Zagreb
2. Mirjana Sajko, prof., OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb
3. Vesna Klajn, dipl. nastavnica, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci

FRANCUSKI JEZIK

1. Loreana Selišek-Butina, prof., XV. gimnazija, Zagreb
2. Dubravka Skenderović-Keleč, prof., OŠ Bukovac, Zagreb
3. Alice Stepinac, prof.

TALIJANSKI JEZIK

1. Lorena Lazarić, prof., OŠ Jurja Dobrile, Rovinj
2. Sandra Mardešić, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
3. Majda Milevoj Klapčić, prof., OŠ „Ivan Goran Kovačić“, Čepić

II.

KONZULTANTI ZA RAZREDNU NASTAVU

1. mr. sc. Lucija Puljak, OŠ Pučišća
2. Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Sesvete

KONZULTANTI ZA PREDMETNU NASTAVU

1. Mirjana Jukić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
2. Ljubica Maljković, prof., Hotelijersko-turistička škola, Zagreb

III.

Zadaća je SRS-a izradba završnih inačica ispita, ispitnih kataloga, vodiča za učenike te ključeva za ocjenjivanje za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo (razredna nastava), Hrvatski jezik, Biologiju, Fiziku, Kemiju, Povijest i Geografiju (predmetna nastava) te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački, Francuski i Talijanski jezik u razrednoj i predmetnoj nastavi). Stručne radne skupine dužne su pisati izvješća o svome radu u skladu s odlukom ravnatelja Centra o njihovu radu.

IV.

Osim zadaća iz III. točke ove odluke, članovi SRS-a za predmetnu nastavu, kao i članovi SRS-a za strani jezik u redovnoj nastavi (razredna nastava), imaju sljedeće zadaće:

- izradba temeljnih odrednica metodologije ocjenjivanja
- izradba opisnika za ocjenjivanje (elementi za vrjednovanje)
- izradba uputa za ocjenjivanje
- priprema ocjenjivača za ocjenjivanje ispitnih materijala (održavanje seminara, izradba pisanih materijala, izradba kriterija za odabir ocjenjivača, kao i odabir ocjenjivača).

Obavljanje poslova iz IV. točke ove odluke ovisi o specifičnosti nastavnih predmeta, odnosno područja.

Rok za izvršenje poslova iz III. točke ove odluke za **razrednu nastavu je 10. ožujka 2008., a za predmetnu nastavu 10. travnja 2008.**

Rok za izvršenje poslova iz IV. točke ove odluke za **strani jezik u redovnoj razrednoj nastavi je 15. ožujka 2008., a za predmetnu nastavu 15. svibnja 2008.**

Iako se veći dio ispitnih zadataka pokazao pouzdanim i valjanim, članovi predmetnih stručnih radnih skupina prihvatili su prijedloge projektnih timova te su metrijski uskladili ispitne zadatke i od dviju inačica ispita izradili jednu koja će se primijeniti u završnom ispitivanju.

14. RECENZIJA ISPITNIH MATERIJALA

Nakon izrade završnih inačica ispita, ključeva za odgovore, ispitnih kataloga i vodiča za učenike, svi su ispitni materijali prošli recenzije stručnjaka pojedinih nastavnih područja. Popis recenziranih je u sljedećoj tablici.

RAZREDNA NASTAVA	
Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo	mr. sc. Marko Alerić, FF Sveučilišta u Zagrebu Vesna Budinski, dipl. učiteljica, OŠ Ivana G. Kovačića, Zagreb Nevenka Čakar, dipl. učiteljica, OŠ Ivana Mažuranića, Zagreb
Engleski jezik	Marija Andraka, prof., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Milica Bilić-Štefan, prof., I. OŠ Dugave, Zagreb
Njemački jezik	doc. dr. sc. Ana Petravić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Jadranka Salopek, prof., OŠ Josipa J. Strossmayera, Zagreb
Francuski jezik	Davorka Franić, prof., XVI. gimnazija, Zagreb Darja Damić-Bohač, prof., FF Sveučilišta u Zagrebu

PREDMETNA NASTAVA	
Hrvatski jezik	mr. sc. Marko Alerić, FF Sveučilišta u Zagrebu Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Sesvete
Biologija	prof. dr. sc. Ines Radanović, PMF Sveučilišta u Zagrebu Marija Papac, prof., OŠ Izidora Kršnjavoga, Zagreb Tanja Petrač, prof., OŠ Josipa J. Strossmayera, Zagreb
Kemija	prof. dr. sc. Milan Sikirica Đurđa Kocijan, prof., OŠ Petra Zrinskog, Zagreb Lidija Sosa Šimenc, prof., OŠ Izidora Kršnjavoga, Zagreb
Fizika	doc. dr. sc. Josip Brana, PMF Sveučilišta u Osijeku mr. sc. Roko Pešić, OŠ Jabukovac, Zagreb Branka Grgić, prof., OŠ Rapska, Zagreb Mladen Klaić, prof., OŠ Brestje, Sesvete
Povijest	doc. dr. sc. Željko Holjevac, FF Sveučilišta u Zagrebu mr. sc. Tomislav Zorko, Zdravstveno učilište, Zagreb Marjanca Ladika, prof., OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
Geografija	doc. dr. sc. Anita Filipčić, PMF Sveučilišta u Zagrebu Božidar Nevžala, prof., OŠ Ante Kovačića, Zagreb
Engleski jezik	Marija Andraka, prof., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Njemački jezik	doc. dr. sc. Ana Petravić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Jadranka Salopek, prof., OŠ Josipa J. Strossmayera, Zagreb
Francuski jezik	Davorka Franić, prof., XVI. gimnazija, Zagreb Darja Damić-Bohač, prof., FF Sveučilišta u Zagrebu

Tablica 5. Popis recenzentata po nastavnim predmetima/područjima

15. IZBOR OCJENJIVAČA ZA RAZREDNU NASTAVU

U veljači 2008. godine Centar je objavio Javni poziv za izbor članova ocjenjivačkih skupina koje će ispravljati ispite vanjskoga vrjednovanja u razrednoj nastavi iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te Engleski i Njemački jezik. Tekst Javnoga poziva donosimo u nastavku.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (Narodne novine br. 151/2004.) Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (u dalnjem tekstu: Centar)

OBJAVLJUJE

JAVNI POZIV

**za izbor članova ocjenjivačkih skupina u vanjskom vrjednovanju
obrazovnih postignuća učenika 4. razreda iz Hrvatskoga jezika,
Matematike, Prirode i društva te prvoga stranoga jezika u razrednoj
nastavi u osnovnim školama**

I.

Pozivaju se učitelji razredne nastave i učitelji prvoga stranoga jezika u razrednoj nastavi (Engleski jezik i Njemački jezik) da se prijave za ocjenjivače za ispite provedene u osnovnim školama u školskoj godini 2007./2008.

Broj ocjenjivača za ispite iz razredne nastave (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi) određuje Centar.

II.

Kandidati za članove ocjenjivačkih skupina trebaju imati završen odgovarajući fakultet, **najmanje pet (5)** godina rada u nastavi predmeta za koji se prijavljuju i položen stručni ispit (za one koje zakon obvezuje).

III.

Uz prijavu kandidat treba priložiti izjavu ravnatelja da je posljednjih pet godina predavao nastavu predmeta za koji se prijavljuje i da je ravnatelj suglasan da se kandidat prijavljuje.

IV.

Na temelju ispunjenih kriterija iz Javnoga poziva, rezultata završene edukacije (seminara za ocjenjivače, koji provodi stručno povjerenstvo prema odluci ravnatelja Centra) te dodatnih kriterija Centra, ocjenjivače imenuje **ravnatelj Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja**.

V.

Kandidati na natječaj prilažu sljedeće dokumente:

- dokaz o stečenoj stručnoj spremi (preslik diplome)
- priloženi obrazac za prijavu
- životopis
- izjavu ravnatelja i suglasnost ravnatelja
- preslik potvrde o položenom stručnom ispitu (samo za učitelje koje zakon obvezuje)
- preslik odluke ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje o imenovanju voditelja županijskih stručnih vijeća (samo za učitelje voditelje županijskih stručnih vijeća)
- preslik uvjerenja Agencije za odgoj i obrazovanje o promaknuću u zvanje mentora i savjetnika (samo za učitelje mentore i savjetnike).

VI.

Pozivaju se svi zainteresirani učitelji da u roku od 15 dana od dana objave ovoga poziva, tj. **do 11. ožujka 2008.** pošalju **isključivo poštom** sve potrebne dokumente Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja, na adresu: **Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Trg M. Marulića 18/III., 10000 Zagreb** (s naznakom: Javni poziv za izbor članova ocjenjivačkih skupina za osnovnu školu).

Nepravodobne i nepotpune prijave ne će se razmatrati.

Dana **21. veljače 2008.** ravnatelj Centra donio je i Odluku o imenovanju članova Stručne radne skupine za izradbu metodologije vrjednovanja učeničkih radova i pripremu budućih ocjenjivača ispita razredne nastave (KLASA: 080-01/08-01/08; URBR: 437/1-08-1). Slijedi tekst Odluke.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br. 151/2004.) ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: *Centar*) donosi

ODLUKU

o imenovanju članova Stručne radne skupine (u dalnjem tekstu: SRS) za izradbu metodologije vrjednovanja učeničkih radova u razrednoj nastavi (Hrvatski jezik) i za pripremu učitelja razredne nastave (ocjenjivača) za ocjenjivanje ispitnih materijala u razrednoj nastavi (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo) u osnovnoj školi u šk. god. 2007./2008.

I.

Osniva se SRS za izradbu metodologije vrjednovanja učeničkih radova u razrednoj nastavi u okviru završnih ispita u osnovnoj školi kao i pripremu učitelja razredne nastave (ocjenjivača) za ocjenjivanje ispitnih materijala u osnovnoj školi u šk. god. 2007./2008. u sastavu:

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. prof. dr. sc. Karol Visinko, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. mr. sc. Lucija Puljak, OŠ Pučišća
4. Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Sesvete
5. Silvana Galinović, dipl. defektolog, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
6. Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete
7. Vlatka Mijić, učiteljica, OŠ Luka, Sesvete

II.

Zadaće SRS-a su sljedeće:

- izradba temeljnih odrednica metodologije ocjenjivanja,
- izradba opisnika za ocjenjivanje (elementi za vrjednovanje),
- izradba uputa za ocjenjivanje,
- priprema ocjenjivača za ocjenjivanje ispitnih materijala (održavanje seminara, izradba pisanih materijala, izradba kriterija za odabir ocjenjivača, kao i odabir ocjenjivača).

III.

Članovi SRS-a dužni su pisati izvješća o svome radu u skladu s Odlukom ravnatelja Centra o radu SRS-a.

IV.

Ravnatelj Centra osim članova SRS-a imenuje i konzultanticu, prof. dr. sc. Dunju Pavličević-Franić s Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kako bi se osigurala dodatna kvaliteta i stručnost u izradbi metodologije vrjednovanja učeničkih radova kao dijela ispitnih materijala razredne nastave za osnovnu školu.

V.

Rok za izvršenje poslova iz ove odluke je **15. ožujka 2008.**

Slijedi prikaz opisnika za ocjenjivanje koje su izradili članovi gore navedene stručne radne skupine, kao i tekst stručnoga mišljenja konzultantice Dunje Pavličević-Franić o metodologiji vrjednovanja učeničkih radova.

15.1. Ocjenjivanje učeničkoga sastavka u razrednoj nastavi

Sastavak se ne ocjenjuje ako ocjenjivač utvrdi jednu od sljedećih sastavnica:

- nema sastavka,
- sastavak je napisan velikim tiskanim slovima,
- sastavak je potpuno nečitljiv,
- tema i oblik izražavanja nisu ostvareni.

OPISNICI	Broj bodova	Opis bodovanja
I. SADRŽAJNA RAZINA		
Kompozicija (plan) sastavka	3	Sastavak je cjelovit. Zastupljeni su svi dijelovi kompozicije. U uvodnom i/ili završnom dijelu zapaža se učenikovo izvorno oblikovanje misli.
	2	Sastavak je cjelovit. Zastupljeni su svi dijelovi kompozicije. Uvodni i/ili završni dio temelji se na preuzetim ustaljenim oblicima izražavanja.
	1	Nedostaje jedan od temeljnih dijelova kompozicije (npr. nema uvoda ili nema zaključka). Sastavak nema naslova.
	0	Nema kompozicije. Izlaganje je nesređeno. Tekst je necjelovit.
Izvornost (tematsko-motivska i jezična)	3	Sastavak je originalan. Tematsko-motivska razrađenost ostvarena je učenikovim izvornim jezičnim konstrukcijama i kreativnim kombinacijama.
	2	Izvornost je postignuta djelomično (npr. na razini dijela sastavka ili u izboru i razradi jednoga ili nekoliko motiva).
	1	U sastavku se zapažaju dijelovi preuzeti iz teksta predloška ili iz drugih izvora.
	0	Sastavak je neoriginalan.

	3	Utvrđuje se potpuno logičan vremenski i uzročno-posljedični slijed događaja. Rečenice su međusobno povezane (ulančane).
	2	Utvrđuje se logičan vremenski i uzročno-posljedični slijed događaja. Međurečenična je povezanost na površinskoj razini postignuta nepotrebnim ponavljanjem i/ ili neodgovarajućom uporabom riječi, najčešće konektora (<i>i onda, kad, tada ...</i>) i zamjenica.
	1	Utvrđuje se povezanost među rečenicama, ali djelomično izostaje logičan slijed događaja.
	0	Utvrđuje se pretežna nepovezanost među rečenicama. Nema logičnoga slijeda događaja.

II. JEZIČNA RAZINA

Rječnik i stil	2	Skladno izražavanje, jasno oblikovanje misli te funkcionalna uporaba riječi.
	1	Površnost i nedostatna sređenost u izražavanju, povremeno nefunkcionalna uporaba riječi.
	0	Pretežno neskladno izražavanje, nejasno oblikovanje misli, pretežno nefunkcionalna uporaba riječi.

Pisanje rečenica (označavanje završetka rečenice i odgovarajuće započinjanje nove rečenice)	2	<i>Utvrđuje se potpuna točnost u pisanju rečenica.</i>
	1	<i>Utvrđuje se pretežna točnost u pisanju rečenica.</i>
	0	<i>Utvrđuje se pretežna ili potpuna netočnost u pisanju rečenica.</i>
Pisanje riječi: utvrđivanje pogrešaka dislektičko-disgrafičkoga tipa ili pogrešnih oblika (<i>gok = dok, kuci = kukci; sedan, vidijo, mučiju ...</i>)	2	<i>Utvrđuje se potpuna točnost u pisanju riječi.</i>
	1	<i>Utvrđuje se pretežna točnost u pisanju riječi.</i>
	0	<i>Utvrđuje se pretežna ili potpuna netočnost u pisanju riječi.</i>
Pravopis: primjena pravopisnih pravila	2	<i>Utvrđuje se pretežna točnost u primjeni pravopisnih pravila.</i>
	1	<i>Utvrđuje se djelomična netočnost u primjeni pravopisnih pravila.</i>
	0	<i>Utvrđuje se pretežna netočnost u primjeni pravopisnih pravila.</i>
III. SLOVOPIS Urednost i točnost u oblikovanju slova	1	Slovopis je čitljiv. Utvrđuje se urednost i točnost u oblikovanju slova.
	0	Slovopis je teže čitljiv, utvrđuje se neurednost i netočnost u oblikovanju slova.

15.2. Vrijednovanje učeničkoga sastavka – provjera kandidata za ocjenjivače ispita razredne nastave

Ime i prezime ocjenjivača:

Osnovna škola u kojoj ocjenjivač radi:

Sastavak označen zaporkom:

SADRŽAJNA RAZINA	Zaokružite broj bodova.	Obrazložite broj bodova.
Kompozicija (plan)	3 2 1 0	
Izvornost	3 2 1 0	
Unutartekstovna povezanost	3 2 1 0	
JEZIČNA RAZINA	Zaokružite broj bodova.	Obrazložite broj bodova.
Rječnik i stil	2 1 0	

G r a m a t i k a i p r a v o p i s	Pisanje rečenica	2 1 0	
	Pisanje riječi	2 1 0	
	Pravopis	2 1 0	
	SLOVOPIS	1 0	
Z B R O J			
BODOVA:			

15.3. Stručno mišljenje o prijedlogu načina vrjednovanja učeničkih sastavaka u četvrtom razredu osnovne škole

Opće napomene:

- Izradba temeljnih odrednica metodologije ocjenjivanja, kao i elementi za vrjednovanje izraženi u opisnicima, stručno su utemeljeni i jasno obrazloženi, a komponente su taksativno popisane i opisane.
- Kako je namjera bila standardizirati proces vrjednovanja učenikova pisanoga izražavanja, dakle, što je moguće objektivnije procijeniti razinu usvojenosti jezičnoga znanja, odabranu analitičku metodu smatram vrlo primjerenom.
- Kao teoretičar i jezični praktičar, pohvaljujem i činjenicu da su se autori prijedloga u izradbi opisnika rukovodili temeljnim lingvodidaktičkim i općeeobrazovnim načelima (postupnosti, sustavnosti, razumljivosti...), stvarajući na taj način jedinstvene i jednoobrazne kriterije za ocjenjivanje učeničkih sastavaka.

Posebne napomene:

- Kako se pogreškom smatra svako odstupanje od pravopisne, gramatičke, leksičke i stilističke norme hrvatskoga standardnoga jezika, nejasno je zašto je u sastavnicama opisnika za ocjenjivanje radova izostavljen dio koji se odnosi na gramatičku normu? Svi su ostali elementi sadržani, a nema procjene primjene gramatičkih pravila. Naime gramatičke pogreške i statistički su najčešće vrste pogrešaka u pisanim radovima učenika, a uz to većina je pravopisnih pogrešaka indirektna posljedica nepoznavanja gramatičke norme. Predlažem dvojako rješenje: prema istome obrascu, uz postojeće rubrike, može se uvrstiti još jedna, npr. *Gramatika: primjena gramatičkih pravila..... ili se u predzadnju rubriku Pravopis, može dopisati i Gramatika.* Dakle, tada bi u rubrici pisalo – *Gramatika i pravopis: primjena gramatičko-pravopisnih pravila.*
- U rubrici *Pisanje riječi*, navode se pogreške dislektičkoga tipa (što se ponajprije odnosi na proces čitanja), a ne spominju se pogreške vezane uz disgrafiju koja je primarna kad je riječ o procesu pisanja. Stoga bih svakako dodala i disgrafijske pogreške.
- Možda ne bi bilo loše u rubrici *Izvornost* dodati i riječ *kreativnost* jer je jezična djelatnost pisanja ujedno i stvaralački čin, a izvornost i kreativnost ne moraju nužno biti istoznačnice. Tada bi pisalo: *Izvornost i kreativnost (tematsko-motivska i jezična).*

- Samo kao poticaj za razmišljanje – što učiniti sa slučajnim slovnim pogrješkama, dakle slučajnim propustima koji nisu rezultat neznanja nego većinom brzopletosti? Treba li ih posebno označiti i vrednovati ili se one ubrajaju u rubriku *Pisanje riječi* (fonološka neosviještenost)?
(prof. dr. sc. Dunja Pavličević-Franić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

15.4. Instrukcijski seminari za ocjenjivače u razrednoj nastavi

Dana 13. i 14. ožujka 2008. projektni tim Centra organizirao je u OŠ Izidora Kršnjavoga u Zagrebu instrukcijske seminare za kandidate ocjenjivačkih skupina razredne nastave na kojima su kandidati podučavani za ispravljanje ispita vanjskoga vrjednovanja u razrednoj nastavi. Seminari su održani pod vodstvom članova Stručne radne skupine za izradbu metodologije vrjednovanja učeničkih radova, a zatim su kandidati prošli simulaciju ispravljanja testova, na temelju koje su i bili odabrani. Instrukcijski seminar za kandidate ocjenjivačkih skupina ispita iz Engleskoga i Njemačkoga jezika održani su **14. ožujka 2008.** u OŠ Ivana Gundulića u Zagrebu.

15.5. Imenovanje ocjenjivača za razrednu nastavu

Dana **19. ožujka 2008.** ravnatelj Centra imenovao je, na prijedlog članova Stručne radne skupine za razrednu nastavu, članove ocjenjivačkih skupina razredne nastave posebnom odlukom (KLASA: 080-01/08-01/20; URBR: 437/1-08-1). Slijedi tekst Odluke.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br. 151/2004.) ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: *Centar*) donosi

ODLUKU

o imenovanju ocjenjivača ispita u razrednoj nastavi za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematika i Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski i Njemački jezik) u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj šk. god. 2007./2008.

I.

Na temelju članka 4. Javnoga poziva objavljenoga 25. veljače 2008. g. na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: *Centra*), imenuju se ocjenjivači ispita u razrednoj nastavi za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski i Njemački jezik). Popis odabralih ocjenjivača nalazi se u privitku ove odluke i čini njezin sastavni dio.

II.

Ova odluka stupa na snagu s danom donošenja.

HRVATSKI JEZIK, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO

(RAZREDNA NASTAVA) – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Aleksandra Fekeža Vulje, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
2. Alenka Delač, OŠ Vladimira Nazora, Daruvar
3. Ana Narandžić, OŠ Ivana Filipovića, Zagreb
4. Anamarija Skokandić, OŠ „Ante Curać Pinjac“, Žrnovo
5. Anđelka Kuprešak, OŠ grofa Janka Draškovića, Zagreb
6. Anđelka Salopek, OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Ogulin
7. Anica Mrđanović, Frana Krste Frankopana, Osijek
8. Anita Pretković, OŠ Veliki Bukovec, Veliki Bukovec
9. Anka Kukuruzović, OŠ fra Kaje Adžića, Pleternica
10. Anka Vrbešić, OŠ Ivana Mažuranića, Sibinj
11. Ankica Medved, OŠ Rudeš, Zagreb
12. Arijana Piškulić, OŠ Luka, Sesvete
13. Barica Matijević, OŠ Antuna Kanižlića, Požega
14. Biljana Knežević, OŠ J. A. Čolnića, Đakovo
15. Biserka Hržica, OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok
16. Biserka Krmek, OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok
17. Blanka Ljubenkov, OŠ Bol, Split
18. Blaženka Križek, OŠ Ladimirevcı
19. Bogdanka Conjar, OŠ Grabrik, Karlovac
20. Božica Mandić, OŠ Josipa Broza, Kumrovec
21. Branka Bujan Ivančan, OŠ prof. F. V. Šignjara, Virje
22. Branka Jurčević, OŠ Stjepana Ivičevića, Makarska
23. Branka Ražov, OŠ Vjenceslava Novaka, Zagreb
24. Brankica Ljubičić, OŠ Frana Krste Frankopana, Osijek
25. Daina Filković, OŠ „Antun Mihanović“, Slavonski Brod
26. Dajna Bakotić, OŠ „Srdoči“, Rijeka
27. Danijela Brebrić, OŠ A.B. Šimića, Zagreb
28. Danijela Klajn, OŠ Rugvica, Rugvica
29. Danijela Uročić, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
30. Danijela Žura, Waldorfska škola u Zagrebu, Zagreb
31. Davorka Bužleta, OŠ Vidikovac, Pula
32. Dejana Tavas, OŠ Vladimira Nazora Rovinj
33. Diana Foro, OŠ Sesvete, Sesvete
34. Doris Valenta, OŠ „Eugen Kumičić“, Rijeka
35. Dragica Šupe, OŠ Petra Krešimira IV., Šibenik
36. Dubravka Kralj, OŠ Turanj, Karlovac
37. Dubravka Miklec, OŠ Žitnjak, Zagreb
38. Dubravka Milan-Popadić, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
39. Dubravka Šereg, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
40. Dunja Dorić, OŠ „Ivan Mažuranić“, Sibinj

41. Dunja Glavadanović, OŠ Petra Krešimira IV., Šibenik
42. Dunja Špoljar, OŠ Viktora Kovačića, Hum na Sutli
43. Đurđica Bender-Masle, OŠ Marina Getaldića, Dubrovnik
44. Elvira Bačurin, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
45. Elvira Bunić, OŠ Ivanke Trohar, Fužine
46. Fabijan Lovrić, OŠ Domovinske zahvalnosti, Knin
47. Goranka Bašić, OŠ Vidikovac, Pula
48. Gordana Basar, OŠ „Slava Raškaj“, Ozalj
49. Gordana Curać Depolo, OŠ Petra Kanavelića, Korčula
50. Gordana Gali, OŠ „Ivan Goran Kovačić“, Gora
51. Gordana Hamer, OŠ Janka Leskovara, Pregrada
52. Gordana Ivančić, OŠ Antuna Mihanovića, Zagreb
53. Gordana Kralj, OŠ „Ljubo Babić“, Jastrebarsko
54. Gordana Podobnik, OŠ Branimira Markovića, Ravna Gora
55. Helga Mihaljević Jurić, OŠ Ksavera Šandora Gjalskoga, Zagreb
56. Ines Damjanović, OŠ Supetar
57. Ines Grabušić, OŠ Dugo Selo
58. Ines Popović, OŠ Vjekoslava Paraća, Solin
59. Ines Zorko, OŠ Jabukovac, Zagreb
60. Ivana Kuna, OŠ Žuti brije, Zagreb
61. Ivana Oremuš, OŠ Bratoljuba Klaića, Bizovac
62. Ivana Radečić, I. OŠ Petrinja
63. Ivana Sabljo, OŠ Brestje, Sesvete
64. Ivanka Seleš, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara, Virje
65. Ivka Kavelj, OŠ Mertojak, Split
66. Jadranka Cvetkovska, OŠ „Srdoči“, Rijeka
67. Jadranka Krajačić-Puk, OŠ Davorina Trstenjaka, Zagreb
68. Jadranka Kurtović, OŠ „Mladost“, Osijek
69. Jadranka Lauder, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
70. Jadranka Valek, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
71. Jana Medved-Kureta, OŠ Glina
72. Josip Šišmanović, OŠ „Ivan Mažuranić“, Sibinj
73. Josipa Špoljarić, OŠ Antuna Mihanovića, Zagreb
74. Karmen Kevereski Niković, OŠ „Vazmoslav Gržalja“, Buzet
75. Katarina Pašalić, OŠ Brestje, Sesvete
76. Katica Kokanović, OŠ Augusta Šenoe, Gundinci
77. Katica Matanić, OŠ Slunj
78. Katica Predojević, OŠ Marina Držića, Dubrovnik
79. Katica Veseljak, OŠ Ivana Rangeri Kamenica, Lepoglava
80. Koraljka Jakupak-Popović, OŠ Donja Dubrava, Donja Dubrava
81. Koraljka Pahljina-Tkalac, OŠ „Jelenje-Dražice“, Dražice
82. Ksenija Borović, OŠ Sesvetska Sela, Sesvete
83. Ksenija Mihin, OŠ Sveti Đurđ
84. Lana Banovec, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
85. Lidija Tomerlin, OŠ Mladost, Zagreb

86. Lucija Martinčić, OŠ Ljudevita Modeca, Križevci
87. Ljiljana Martinić Dragan, OŠ Pučišća, Brač
88. Ljubica Bašić Kostadinović, OŠ Dobri, Split
89. Ljubica Pehar, OŠ Marjan, Split
90. Maja Šaš, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara, Virje
91. Maja Šikić, OŠ Bogumila Tonija, Samobor
92. Majda Bučanac, OŠ Brestje, Sesvete
93. Mara Užarević, OŠ Augusta Šenoe, Gundinci
94. Marica Kardaš, OŠ Ludina, Velika Ludina
95. Marija Obradović, OŠ Krune Krstića, Zadar
96. Marija Bobić, OŠ Sveta Marija, Sveta Marija
97. Marija Gregurić, Vladimira Nazora, Feričanci
98. Marija Jukić, OŠ Granešina, Zagreb
99. Marija Kovačević, OŠ Remete, Zagreb
100. Marija Kukić, OŠ Zdenka Turkovića, Kutjevo
101. Marija Livaja, OŠ „Vidici“, Šibenik
102. Marija Olujić, OŠ Dobri, Split
103. Marija Pajić, OŠ Vođinci
104. Marija Rubčić, OŠ Augusta Harambašića, Zagreb
105. Marija Rušnov-Vrban, OŠ Brezovica, Brezovica
106. Marija Škarica, OŠ „Josip Pupačić“, Omiš
107. Marija Toplek, OŠ Čakovec
108. Marijana Lužanac, OŠ Ivana Mažuranića, Sibinj
109. Marijana Martić, OŠ Granešina, Zagreb
110. Marijana Matek-Kozulić, OŠ Krune Krstića, Zadar
111. Marijana Špajgl, OŠ Velika Pisanica
112. Marina Babić, OŠ Benkovac, Benkovac
113. Marina Fistanić, OŠ „Josip Pupačić“, Omiš
114. Marina Jankoci, OŠ Donja Dubrava, PŠ Donji Vidovec
115. Mario Tandarić, OŠ „Antun Mihanović“, Slavonski Brod
116. Marlena Šahinović, OŠ Vladimira Nazora, Feričanci
117. Martin Juriček, OŠ Augusta Harambašića, Zagreb
118. Martina Delišimunović, OŠ Sesvetska Sela, Sesvete
119. Martina Kolar, Učiteljski fakultet, Zagreb
120. Martina Vuletić, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
121. Mira Tofić, OŠ Tituša Brezovačkog, Zagreb
122. Mirela Marinić, OŠ Petra Kanavelića, Korčula
123. Mirjana Franić-Mehičić, OŠ „Antun i Stjepan Radić“, Gunja
124. Mirjana Pavlić, OŠ Dugo Selo, Dugo Selo
125. Mirjana Penezić, OŠ Bartola Kašića, Zagreb
126. Mirjana Pribanić-Klanac, OŠ Ivanke Trohar, Fužine
127. Mirna Turniški, OŠ Luka, Sesvete
128. Miroslava Vekić, OŠ Zrinskih, Nuštar
129. Nada Andonović, OŠ Poreč, Poreč
130. Nada Povrženić, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb

131. Nataša Lakotić, OŠ Branimira Markovića, Ravna Gora
132. Nataša Vojtkuf, OŠ „Antun Mihanović“, Slavonski Brod
133. Nena Radusin, OŠ Jabukovac, Zagreb
134. Nevenka Hrga, I. OŠ Bjelovar
135. Nikolina Matovina Hajduk, OŠ Pavleka Miškine, Zagreb
136. Nikolina Šturić, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
137. Pavica Ivezović, OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
138. Petra Bermanec, OŠ Donja Dubrava
139. Renata Gudelj, OŠ Antuna Mihanovića, Zagreb
140. Renata Gudelj, OŠ oca Petra Perice, Makarska
141. Renata Jelečki, OŠ „Stjepan Radić“, Božjakovina
142. Renata Opašić, OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića, Zagreb
143. Renata Šalković-Mance, OŠ Sveta Marija
144. Renato Vrankić, OŠ Pavla Štoosa, Kraljevec na Sutli
145. Roberta Barat, OŠ Selnica, Selnica
146. Romana Lisec Vrbanović, OŠ Samobor, Samobor
147. Ružica Jokanović, OŠ Izidora Kršnjavoga, Zagreb
148. Sanda Carić, OŠ Milke Trnine, Križ
149. Sandra Vetma, OŠ Pujanki, Split
150. Sanja Basta, OŠ 22. lipnja, Sisak
151. Sanja Biškup, OŠ Stjepana Radića, Božjakovina
152. Sanja Canjek-Androić, OŠ Pavleka Miškine, Zagreb
153. Sanja Domić, OŠ „Gornja Poljica“, Srijane
154. Sanja Ivić, OŠ Ksavera Šandora Gjalskoga, Zagreb
155. Sanja Marciuš, OŠ Nedelišće
156. Sanja Rašan, OŠ Goričan
157. Sanja Todorić, OŠ Dugo Selo
158. Senija Zadravec-Kermek, OŠ Orešovica, Orešovica
159. Silvana Bebek, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara, Virje
160. Silvana Bjelovučić, OŠ Marina Getaldića, Dubrovnik
161. Silvana Šebalj-Mačkić, OŠ „Petar Zrinski“, Čabar
162. Silvija Klindžić, OŠ Jagode Truhelke, Osijek
163. Slavica Fukšić, OŠ Markovac, Vrbova
164. Snježana Huđek, I. OŠ Varaždin, Varaždin
165. Snježana Kegel, OŠ A. B. Šimića, Zagreb
166. Snježana Kranželić, II. OŠ Bjelovar, Bjelovar
167. Snježana Pavičić, OŠ Vladimir Nazor, Križevci
168. Snježana Pletikosić, OŠ Grabrik, Karlovac
169. Snježana Prusec-Kovačić, OŠ Vugrovec, Kašina
170. Snježana Sveticki, OŠ Branimira Markovića, Ravna Gora
171. Snježana Šeliš, OŠ Ivana Nepomuka Jemeršića, Grubišno Polje
172. Snježana Štefek-Borovčak, OŠ Donja Stubica
173. Snježana Topolnjak, OŠ Nedelišće
174. Sonita Penavin, OŠ „Zamet“, Rijeka
175. Sonja Vučić, OŠ Jabukovac, Zagreb

176. Stanka Prović, OŠ Opuzen, Opuzen
177. Suzana Jelić, OŠ Antuna Gustava Matoša, Čačinci
178. Suzana Plevnik, OŠ Jure Kaštelana, Zagreb
179. Svemirka Mišković, OŠ „Stjepan Radić“, Božjakovina
180. Štefica Pozaić, OŠ Antuna Branka Šimića, Zagreb
181. Tanja Žganec, I. OŠ Čakovec
182. Terezija Štrlijić, OŠ Sikirevci
183. Velimira Vinković, I. OŠ Čakovec
184. Vera Menčik, OŠ Eugena Kumičića, Slatina
185. Vesna Horvat, I. OŠ Čakovec, Čakovec
186. Vesna Raspolić, OŠ „Eugen Kumičić“, Rijeka
187. Vesna Starešinić, OŠ Jure Kaštelana, Zagreb
188. Vesna Trope, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Vrbosko
189. Višnja Šebijanić, OŠ Josipa Kozarca, Slatina
190. Zlatko Hasan, OŠ Milke Trnine, Križ
191. Zoran Lončar, OŠ „Vladimir Nazor“, Ploče
192. Zorana Lovrić, OŠ Petra Krešimira IV., Šibenik
193. Zorka Brekalo, OŠ Sesvetska Sela, Sesvete
194. Zrinka Radica, OŠ Marina Držića, Dubrovnik
195. Željana Lažeta, OŠ don Lovre Katića, Solin
196. Željka Čupić, OŠ Popovača, Popovača
197. Željka Filaković, OŠ Katarine Zrinski, Krnjak
198. Željka Jambrečina, OŠ Milke Trnine, Križ
199. Željka Novotni, OŠ Eugena Kumičića, Slatina
200. Željka Rossi, OŠ Drenje, PŠ Slatnik Drenjski
201. Željka Ružička, OŠ Ivana Nepomuka Jemeršića, Grubišno Polje
202. Željka Šoštarčić Lauš, OŠ Dugo Selo
203. Željka Šplihal, OŠ Dragutin Tadijanović, Slavonski Brod

ENGLESKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Adriana Petković, OŠ Voltino, Zagreb
2. Alenka Miljević, OŠ „Braća Radić“, Vrba
3. Amela Ojdanić, OŠ „Turnić“, Rijeka
4. Ana Kovačević, OŠ Stjepana Ivičevića, Makarska
5. Andrea Gavranović, I. OŠ Petrinja
6. Andreja Vidrač, VI. OŠ Varaždin
7. Anita Damjanović, OŠ Sesvetski Kraljevec, Sesvete
8. Anita Lasić, OŠ don Mihovila Pavlinovića, Podgora
9. Dajana Vukadin, OŠ Miroslava Mrkše, Zagreb
10. Daliborka Zappalorto Rotim, OŠ Jure Kaštelana, Zagreb
11. Dalija Rendić, OŠ Vladimira Nazora, Daruvar
12. Danijela Šajtar, OŠ Čazma
13. Darija Sečen, OŠ Slunj
14. Darija Tomašić, OŠ Sesvete
15. Davorka Prusić, OŠ Vladimira Nazora, Potpićan
16. Dragica Cvetan-Žakula, OŠ „Kardinal Alojzije Stepinac“, Krašić
17. Dubravka Vukšić, OŠ Nedelišće
18. Eti Vrančić, OŠ „Ravne Njive“, Split
19. Gordana Makar, OŠ Stjepana Radića, Božjakovina
20. Gordana Melman-Attias, OŠ Josipa Jurja Strossmayera, Zagreb
21. Gordana Novak, OŠ „Vladimir Nazor“, Križevci
22. Helena Popović, OŠ Josipa Kozarca, Slatina
23. Igor Samac, OŠ Okučani
24. Irena Mičetić, OŠ Vežica, Rijeka
25. Irena Posavec, OŠ Stjepana Kefelje, Kutina
26. Irena Vragolović, OŠ „Ivana Brlić-Mažuranić“, Slavonski Brod
27. Iva Sertić, OŠ „Mato Lovrak“, Nova Gradiška
28. Ivana Beuk, OŠ Čazma
29. Ivana Kirin, OŠ „Grigor Vitez“, Osijek
30. Ivana Sauha, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
31. Katarina Androlić, OŠ Vukovina
32. Katarina Reicher, OŠ Špansko-Oranice, Zagreb
33. Katja Šore, OŠ Supetar
34. Lahorka Budić, OŠ Ivana Filipovića, Osijek
35. Lidija Miklošević, OŠ Antuna Gustava Matoša, Vinkovci
36. Lidija Orešković, OŠ Pavleka Miškine, Zagreb
37. Lidija Šaravanja, OŠ Hinka Juhna, Podgorač
38. Linda Kuničić, OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad
39. Ljerka Radoš, OŠ Brestje, Sesvete
40. Maja Horvatović, OŠ Nikole Hribara, Velika Gorica
41. Maja Katić, OŠ „Vladimir Nazor“, Ploče
42. Marija Naglić, OŠ-SE „Dolac“, Rijeka

43. Marija Slišković, OŠ „Stjepan Radić“, Božjakovina
44. Martina Bosanac, OŠ Garešnica
45. Mateja Stjepandić, OŠ „Stjepan Radić“, Božjakovina
46. Monika Horki, OŠ Vjenceslava Novaka, Zagreb
47. Nada Kovre, OŠ „Mato Lovrak“, Nova Gradiška
48. Nada Mišulin, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
49. Nina Lonić, OŠ Stjepana Radića, Bibinje
50. Renata Harapin Mehkek, OŠ Antuna Mihanovića, Zagreb
51. Sandra Biskupić, OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo
52. Sandra Ljubljanović, OŠ Andije Kačića Miošića, Donja Voća
53. Sanja Bulimbašić, OŠ Mladost, Lekenik
54. Sanja Golik, OŠ Ladimirevci
55. Silvije Devald, OŠ Vladimira Nazora, Daruvar
56. Snježana Ljubojević, OŠ Dragutina Tadijanovića, Petrinja
57. Stela Pavetić, OŠ Veliki Bukovec
58. Stella Zadravec, I. OŠ Varaždin
59. Tanja Lajtman, OŠ Pavla Štoosa, Kraljevec na Sutli
60. Terezija Glasnović, OŠ Sesvetski Kraljevec
61. Tomislav Pavlović, OŠ Ludina, Velika Ludina
62. Valerija Bolfek, OŠ Ludina, Velika Ludina
63. Vesna Slijepčević, OŠ Ivana Kukuljevića, Sisak
64. Vlasta Živković, OŠ „Mladost“, Osijek
65. Vlatka Pajnić, OŠ Milke Trnine, Križ

NJEMAČKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Branka Vulić, OŠ Svete Ane u Osijeku
2. Geraldina Cesar, OŠ Petrijanec
3. Ivan Vukalović, OŠ „Vladimir Nazor“, Križevci
4. Ivana Pavlović, OŠ don Lovre Katića, Solin
5. Jasminka Hajpek, OŠ Antuna Kanižlića, Požega
6. Jelena Radoš, I. OŠ Petrinja
7. Mara Malenica, OŠ Antuna i Ivana Kukuljevića, Varaždinske Toplice
8. Marina Jakšić, OŠ Sesvetski Kraljevec
9. Mirela Culek, OŠ Bratoljuba Klaića, Bizovac
10. Nataša Sušanj, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara, Virje
11. Suzana Sklepić Šarić, I. OŠ Čakovec
12. Tea Čataj, OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića, Zagreb
13. Tonka Zalar, OŠ Gustava Krkleca, Zagreb
14. Zlata Krušarovski, OŠ Novi Marof
15. Željka Repalust, OŠ Mursko Središće

16. ZAVRŠNO ISPITIVANJE U RAZREDNOJ NASTAVI

Podučavanje sudionika uključenih u završno ispitivanje u razrednoj nastavi Projektni tim Centra obavio je na instrukcijskim seminarima kojima su nazočili ravnatelji svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj, kao i članovi Projektnoga tima Instituta. Instrukcijski seminari održani su u prostorijama Zagrebačke nadbiskupije (Nadbiskupski pastoralni institut) prema sljedećem rasporedu:

- ponedjeljak, **17. ožujka 2008.** – instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Grada Zagreba, Sisačko-moslavačke i Virovitičko-podravske županije u vremenu od 10.00 do 12.00 sati te za ravnatelje osnovnih škola Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije u vremenu od 14.00 do 16.00 sati;
- utorak, **18. ožujka 2008.** – instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Karlovačke i Varaždinske županije u vremenu od 10.00 do 12.00 sati te za ravnatelje osnovnih škola Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije u vremenu od 14.00 do 16.00 sati;
- srijeda, **19. ožujka 2008.** – instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Međimurske i Požeško-slavonske županije u vremenu od 10.00 do 12.00 sati te za ravnatelje osnovnih škola Istarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Zadarske županije u vremenu od 14.00 do 16.00 sati.

Ravnatelji su dobili detaljne upute o terminima slanja kutija s ispitima te o načinu provedbe ispitivanja u razrednoj nastavi, a podijeljeni su im ispitni katalozi i vodiči za učenike te popisi učenika s njihovim rasporedom po ispitnim prostorijama.

Završno ispitivanje u razrednoj nastavi provedeno je **2. i 3. travnja 2008.** standardiziranim postupkom i u približno jednakim uvjetima u svim osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Ispiti su se polagali anonimno, pod odgovarajućom zaporkom s pomoću koje je pojedinoga učenika mogao identificirati jedino voditelj ispitnoga povjerenstva prema popisu učenika sa zaporkama koji je stigao iz Centra.

Centar je poslao ispitni materijal u sve osnovne škole **27. ožujka 2008.** Ispitni materijal stigao je u škole 28. ožujka (osim otočnih škola u koje je materijal stigao **31. ožujka**) i ravnatelj ga je osobno preuzeo od djelatnika Hrvatske pošte.

U oba dana ispitivanja ispitalo je pristupilo 46556 učenika u 844 osnovne škole u Republici Hrvatskoj.

Prvoga dana ispitivanja cjelokupna populacija učenika 4. razreda pisala je ispit iz Hrvatskoga jezika, koji se sastojao od dva dijela. U prvoj dijelu ispita učenici su prema predlošku književnoga teksta pisali sastavak kojim se provjeravala jezična pismenost učenika i usvajanje pojedinih jezičnih elemenata na kraju obrazovanja u nižim razredima osnovne škole. Nakon kratke pauze učenici su pisali drugi dio ispita iz Hrvatskoga jezika kojim su se provjeravala stečena znanja i vještine u gramatici i pravopisu.

Drugoga dana ispitivanja cjelokupna populacija učenika 4. razreda pisala je jedinstven ispit iz Matematike i Prirode i društva, a potom i ispit iz (prvoga) stranoga jezika u redovnoj nastavi. Ispitom iz Matematike provjeravala se temeljna matematička pismenost, a ispitom iz Prirode i društva provjeravalo se učenikovo razumijevanje osnovnih društveno-povijesnih događaja i prirodno-geografskih obilježja Republike Hrvatske. Ispitom iz Engleskoga, Njemačkoga, Francuskoga odnosno Talijanskoga jezika provjeravala se primjena učenikovih trajnih znanja u leksičkome području, jezičnim funkcijama i gramatičkim strukturama, kao i u ostalim komunikacijskim zadatcima prema postojećem *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu*. **Ispite iz Engleskoga jezika pisalo je 42055 učenika, iz Njemačkoga jezika 5895 učenika, iz Francuskoga jezika 100 učenika, a 49 učenika pisalo je ispit iz Talijanskoga kao stranoga jezika u redovnoj nastavi.**

Učenici su ispite pisali u matičnim školama pri čemu nisu bili raspoređeni u razredne odjele u kojima inače pohađaju nastavu, već je po 18 učenika bilo raspoređeno u svakoj ispitnoj prostoriji. Ispitivanje je provodilo ispitno povjerenstvo na čelu s voditeljem ispitivanja i još jednim pomoćnikom.

Prvoga dana ispitivanja u provođenju je sudjelovalo 3447 članova školskih ispitnih povjerenstava, a drugoga dana ispitivanja 3405 članova školskih ispitnih povjerenstava.

Većina učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama bila je raspoređena u zasebne ispitne prostorije jer su pisali sadržajno prilagođene ispite pa su imali izmijenjene upute u odnosu na učenike koji su pisali redovne ispite. To je ovisilo o vrsti i stupnju teškoće te pomagalu kojim su se služili tijekom ispitivanja (npr. stroj za pisanje na Braillovu pismu ili pomoć osobnoga pomagača).

Ukupno 2716 učenika 4. razreda s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama pisalo je ispit s nekom od vrsta prilagodbe.

U zasebne ispitne prostorije bili su raspoređeni i **učenici pripadnici nacionalnih manjina** koji su sve spite (osim Hrvatskoga jezika) pisali na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Ukupno je **440 učenika u 31 osnovnoj**

školi polagalo ispite na jeziku i pismu nacionalnih manjina, kako je prikazano u sljedećoj tablici:

NAZIV ŠKOLE	MJESTO ŠKOLE	NACIONALNA MANJINA	BROJ UČENIKA
PROSVJETNO-KULTURNI CENTAR MAĐARA	Osijek	mađarska	5
OSNOVNA ŠKOLA ZMAJEVAC	Zmajevac	mađarska	10
OSNOVNA ŠKOLA LUG - LASKÓI ÁLTALÁNOS ISKOLA	Lug	mađarska	4
OSNOVNA ŠKOLA KOROG	Korođ	mađarska	3
OSNOVNA ŠKOLA DONJI LAPAC	Donji Lapac	srpska	9
OSNOVNA ŠKOLA „DR. FRANJO TUĐMAN“	Beli Manastir	srpska	10
OSNOVNA ŠKOLA TENJA	Tenja	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA JAGODNJAK	Jagodnjak	srpska	23
OSNOVNA ŠKOLA „ERNESTINOVO“	Ernestinovo	srpska	1
OSNOVNA ŠKOLA DALJ, DALJ	Dalj	srpska	12
OSNOVNA ŠKOLA BIJELO BRDO	Bijelo Brdo	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA NIKOLE TESLE	Mirkovci	srpska	8
OSNOVNA ŠKOLA DRAGUTINA TADIJANOVIĆA	Vukovar	srpska	13
OSNOVNA ŠKOLA NIKOLE ANDRIĆA	Vukovar	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA SINIŠE GLAVAŠEVICA	Vukovar	srpska	34
OSNOVNA ŠKOLA BOROVO	Borovo	srpska	34
OSNOVNA ŠKOLA ILAČA - BANOVCI	Ilača	srpska	4
OSNOVNA ŠKOLA STARI JANKOVCI	Stari Jankovci	srpska	1
OSNOVNA ŠKOLA MARKUŠICA	Markušica	srpska	20
OSNOVNA ŠKOLA TRPINJA	Trpinja	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA BOBOTA	Bobota	srpska	18
OSNOVNA ŠKOLA NEGOSLAVCI	Negoslavci	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA BELVEDERE- SCUOLA ELEMENTARE BELVEDERE	Rijeka	talijanska	14
OSNOVNA ŠKOLA – SCUOLA ELEMENTARE „GELSI“	Rijeka	talijanska	16
OSNOVNA ŠKOLA – SCUOLA ELEMENTARE „SAN NICOLO“	Rijeka	talijanska	22

TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA BUJE	Buje	talijanska	22
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA „BERNARDO PARENTIN“	Poreč	talijanska	11
OSNOVNA ŠKOLA-SCUOLA ELEMENTARE „GIUSEPPINA MARTINUZZI“	Pula	talijanska	33
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA „BERNARDO BENUSSI“	Rovinj	talijanska	20
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA „GALILEO GALILEI“	Umag	talijanska	14
OSNOVNA ŠKOLA VODNJAN – SCUOLA ELEMENTARE DIGNANO	Vodnjan	talijanska	7

Tablica 6. Popis škola s brojem učenika 4. razreda koji su polagali ispite na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Dana **4. travnja 2008. godine** **159 učenika** pripadnika **talijanske nacionalne manjine** u **11 osnovnih škola** u Republici Hrvatskoj (v. Tablicu 6.) na vlastiti zahtjev polagalo je ispit iz Talijanskoga (materinskoga jezika), kojim su se provjeravala osnovna znanja i vještine u komunikaciji na talijanskom (materinskom) jeziku.

17. OCJENJIVANJE ISPITA RAZREDNE NASTAVE

Ocenjivanje ispita vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. razreda organizirano je u Tuheljskim Toplicama, gdje su u razdoblju **od 6. do 12. travnja 2008. godine** učitelji razredne nastave ocjenjivali ispite iz Hrvatskoga jezika, Matematike te Prirode i društva.

Učitelji stranih jezika ocjenjivali su ispite iz Engleskoga, Njemačkoga i Francuskoga jezika u Krapinskim Toplicama u razdoblju **od 06. do 09. travnja 2008. godine**, dok su se ispiti iz Talijanskoga stranoga i Talijanskoga materinskoga jezika ocjenjivali u Rijeci **14. i 15. travnja 2008. godine**.

Ocenjivanje ispita nadgledali su članovi predmetnih stručnih radnih skupina, a podjelu ispita ocjenjivačima vršili su članovi Projektnoga tima Centra.

Svi su ispiti ocijenjeni u planiranom roku i pripremljeni za obradbu optičkim čitačem u *Državnom zavodu za statistiku*.

18. IZBOR OCJENJIVAČA ZA PREDMETNU NASTAVU

Dana **18. ožujka 2008.** Centar je objavio Javni poziv za izbor članova ocjenjivačkih skupina koje će ispravljati ispite vanjskoga vrjednovanja u predmetnoj nastavi iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest, Geografija te Engleski i Njemački jezik. Slijedi tekst Javnoga poziva iz kojega su vidljivi uvjeti odabira ocjenjivača za ispite vanjskoga vrjednovanja.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br. 151/2004.) *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: Centar)

OBJAVLJUJE

JAVNI POZIV

za izbor članova ocjenjivačkih skupina za vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika 8. razreda iz Hrvatskoga jezika, stranoga jezika u redovnoj nastavi, Biologije, Fizike, Kemije, Povijesti i Geografije u osnovnim školama

I.

Pozivaju se učitelji Hrvatskoga jezika, Biologije, Fizike, Kemije, Povijesti, Geografije, kao i učitelji stranoga jezika u redovnoj predmetnoj nastavi (Engleski jezik, Njemački jezik) da se prijave za ocjenjivače ispita u osnovnim školama u školskoj godini 2007./2008.

Broj ocjenjivača za ispite iz predmetne nastave (Hrvatski jezik, Engleski i Njemački jezik u redovnoj nastavi, Biologija, Fizika, Kemija, Povijest i Geografija) određuje Centar.

II.

Kandidati za članove ocjenjivačkih skupina trebaju imati završen odgovarajući fakultet, **najmanje pet (5)** godina rada u nastavi predmeta za koji se prijavljuju i položen stručni ispit (za one koje zakon obvezuje).

III.

Uz prijavu kandidat treba priložiti izjavu ravnatelja iz koje će se vidjeti da učitelj radi u nastavi i da je ravnatelj suglasan da se kandidat prijavljuje.

IV.

Ocjjenjivače na temelju ispunjenih kriterija iz Javnoga poziva, rezultata završene poduke (seminara za ocjenjivače koji provodi stručno povjerenstvo prema odluci ravnatelja Centra) te dodatnih kriterija, imenuje **ravnatelj Centra**.

V.

Kandidati na natječaj prilažu sljedeće dokumente:

- dokaz o stečenoj stručnoj spremi (preslik diplome),
- priloženi obrazac za prijavu
- životopis
- izjavu ravnatelja i suglasnost ravnatelja
- preslik potvrde o položenom stručnom ispitu (samo za učitelje koje zakon obvezuje),
- preslik odluke ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje o imenovanju voditelja županijskih stručnih vijeća (samo za učitelje voditelje županijskih stručnih vijeća),
- preslik uvjerenja Agencije za odgoj i obrazovanje o promaknuću u zvanje mentora i savjetnika (samo za učitelje mentore i savjetnike).

VI.

Pozivaju se svi zainteresirani učitelji da u roku od 15 dana od dana objave ovoga poziva, tj. **do 11. travnja 2008.** pošalju **isključivo poštom** sve potrebne dokumente Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja na adresu: **Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Trg M. Marulića 18/III., 10000 Zagreb** s naznakom: Javni poziv za izbor članova ocjenjivačkih skupina za osnovnu školu.

Napominjemo da se na natječaj ne trebaju prijaviti oni učitelji koji su se početkom ove školske godine prijavili na natječaj za članove stručnih radnih skupina.

Nepravodobne i nepotpune prijave ne će se razmatrati.

Pozivajući se na Odluku o imenovanju članova SRS-a za izradbu završnih inačica ispita u predmetnoj nastavi od 05. ožujka 2008. g. (KLASA: 080-01/08-01/15; URBR: 437/1-08-1), ravnatelj Centra utvrđuje sljedeće zadaće SRS-a u predmetnoj nastavi:

- izradba temeljnih odrednica metodologije ocjenjivanja
- izradba opisnika za ocjenjivanje
- izradba uputa za ocjenjivanje
- priprema ocjenjivača za ispravljanje ispitnih materijala:
 - održavanje instrukcijskih seminara
 - izradba pisanih materijala
 - izradba kriterija za odabir ocjenjivača
 - odabir ocjenjivača.

18.3. Instrukcijski seminari za ocjenjivače u predmetnoj nastavi

Dana **17. i 18. travnja 2008. godine** projektni tim Centra organizirao je u OŠ Miroslava Krleže te u OŠ Ivana Gundulića u Zagrebu instrukcijske seminare za kandidate ocjenjivačkih skupina. Na seminarima su kandidati podučavani za ispravljanje ispita vanjskoga vrjednovanja u predmetnoj nastavi. Seminari su održani pod vodstvom članova stručnih radnih skupina koji su i sastavljali ispitne zadatke, a zatim su kandidati prošli simulaciju ispravljanja ispita, na temelju koje su i bili odabrani. Slijede primjeri ispita koji su ocjenjivačima simulirali ispite vanjskoga vrjednovanja, kao i neki primjeri opisnika za ocjenjivanje ili priručnika za ocjenjivače.

18.3.1. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Hrvatskoga jezika

U prvome, plenarnom dijelu seminara, osnovne i bitne sastavnice izlagale su prof. dr. sc. Karol Visinko (u središtu je pozornosti bio učenički sastavak) i prof. dr. sc. Sanda Ham (u središtu su pozornosti bile jezične pogrješke učenika i konkretni zadatak za učitelje ocjenjivače).

Nakon prvoga dijela slijedila je kratka stanka u kojoj su se učitelji rasporedili (prema već unaprijed utvrđenom popisu) u dvije radionice u kojima se radilo na isti način.

Prvu radionicu vodila je prof. dr. sc. Karol Visinko (uz pomoć Sunčice Križan-Kadi, prof.). Drugu radionicu vodila je Marina Marijačić (uz pomoć Ankice Blažinović-Kljajo, prof.). Radionice su predviđele čelni i individualni oblik rada

s učiteljima. Pripremljena je „knjižica sa zadatcima“ te pregled opisnika i izbor učeničkih sastavaka. Učitelji su na kraju predali ispunjene „knjižice“ te vratili opisnike i učeničke sastavke.

Nakon radionice članovi Stručne radne skupine utvrđuju postignuća učitelja u radioničkom radu. Cilj je bio postići ujednačenu ocjenjivačku skupinu. To je, uz ostale, bilo jedno od važnih mjerila pri izboru ocjenjivača.

U izboru ocjenjivača sudjelovali su svi članovi SRS-a.

Opisnici za ocjenjivanje sastavka u ispitu iz Hrvatskoga jezika

UVJETNE SASTAVNICE

Sastavak se ne će ocijeniti ako je napisan velikim tiskanim slovima, ako je potpuno nečitljiv, ako nije ostvarena tema.

Slovopis	1.	Sastavak je napisan velikim tiskanim slovima.
Slovopisna čitljivost	2.	Sastavak je potpuno nečitljiv.
Ostvarenost teme	3.	Tema nije ostvarena. Sadržaj sastavka nije u vezi sa zadanom temom.

Opis obrasca za ocjenjivanje učenikova sastavka

OPISNICI	Broj bodova	Opis bodovanja
I. SASTAVLJANJE		
Ostvarenost oblika jezičnoga izražavanja: VIJEST	1	Ostvaren je oblik jezičnoga izražavanja.
	0	Oblik jezičnoga izražavanja nije ostvaren
Potpunost sastavka (vijesti)	3	Vijest je potpuna: odgovara na pet pitanja – <i>tko?</i> , <i>što?</i> , <i>gdje?</i> , <i>kada?</i> i <i>zašto?</i> . Umjesto odgovora na pitanje <i>zašto?</i> , prihvatljiv je i odgovor na pitanje <i>kako?</i> Vijest treba imati naslov.
	2	Vijest je prihvatljiva ako odgovara na četiri pitanja i ako ima naslov.
	1	Vijest je prihvatljiva ako odgovara na četiri pitanja i nema naslov ili ako odgovara na tri pitanja i ima naslov.
	0	Vijest nije prihvatljiva ako odgovara na manje od tri pitanja i nema naslov.
Rečenična povezanost	2	Sve su rečenice smislene i međusobno povezane.
	1	Sve su rečenice smislene i <u>uglavnom</u> povezane.
	0	Rečenice <u>pretežno ili uopće nisu</u> smislene odnosno <u>pretežno ili uopće nisu</u> međusobno povezane.

Stilske osobitosti vijesti: zanimljivost i originalnost u oblikovanju vijesti (postignuta naslovom i načinom odgovora na pet pitanja)	3	Vijest je stilski jasno uobličena. Zapaža se skladno izražavanje. Ustroj vijesti upućuje na zanimljivost i originalnost.
	2	Vijest je stilski jasno uobličena. Zapaža se skladno izražavanje. Originalnost je postignuta djelomično (npr. u naslovu ili u obradbi tek jednoga od podataka).
	1	Vijest je stilski jasno uobličena. Zapaža se skladno izražavanje.
	0	Vijest je stilski nesređena. To se zapaža u neskladnom izražavanju, u nesređenosti izlaganja zadanih podataka.

II. JEZIK

Budući da su zadani podatci (riječi i sintagme), vrjednuje se slovnička i pravopisna točnost.	Slovnička točnost	2	<i>Utvrđuje se potpuna morfonološka i sintaktička točnost.</i>
		1	Utvrđuje se pretežna morfonološka i sintaktička točnost.
		0	<i>Utvrđuje se pretežna ili potpuna morfonološka i sintaktička netočnost.</i>
	Pravopisna točnost	2	Utvrđuje se potpuna pravopisna točnost.
		1	Utvrđuje se pretežna pravopisna točnost.
		0	Utvrđuje se pretežna ili potpuna pravopisna netočnost.
III. SLOVOPIS		2	Učenik rabi rukopisna slova. Utvrđuje se točnost u oblikovanju slova.
		1	Učenik rabi rukopisna slova. Utvrđuje se nepreciznost ili netočnost u oblikovanju slova.
		0	Učenik ne rabi rukopisna slova.

Vrijednovanje učeničkoga sastavka – provjera ocjenjivača iz Hrvatskoga jezika

SASTAVLJANJE	Zaokružite broj bodova.	Obrazložite broj bodova.
Vijest	1 0	
Potpunost sastavka	3 2 1 0	
Rečenična povezanost	2 1 0	
Stilske osobitosti vijesti	3 2 1 0	
JEZIK	Zaokružite broj bodova.	Obrazložite broj bodova.
Slovnička točnost	2 1 0	
Pravopisna točnost	2 1 0	
SLOVOPIS	2 1 0	
ZBROJ BODOVA:		

18.3.2. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Engleskoga jezika

Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Engleskog jezika u predmetnoj nastavi održan je **17. travnja 2008. u OŠ Ivana Gundulića u Zagrebu** od 14 do 17 sati. Kandidati su podijeljeni u tri skupine te su prošli poduku koju su vodile članice Stručne radne skupine (SRS) za Engleski jezik: Ksenija Rumora – prva skupina, Ivana Cindrić i Kristina Abramović – druga skupina te Ivana Škarica Mital i Ela Ivanić – treća skupina.

Na seminaru je upotrebljavan radni materijal nazvan „Priručnik za ocjenjivače“, koji su prethodno sastavile članice SRS-a za Engleski jezik te u kojem je temeljito opisana metodologija vrjednovanja ispita iz Engleskog jezika. Poduka ocjenjivača sastojala se od objašnjavanja načina prenošenja i bilježenja učeničkih odgovora iz ispita na Obrazac za ocjenjivače za prvih 6 zadataka ispita te poduke o načinu ocjenjivanja posljednjega, sedmog zadatka.

Zbog činjenice da je posljednji zadatak bio zadatak otvorenoga tipa, u kojem su učenici samostalno, na temelju ponuđenih podataka, trebali napisati kratku poruku na engleskom jeziku, za ovaj je zadatak bilo potrebno provesti detaljnu poduku ocjenjivača, kako bi se osigurala ujednačenost kriterija i pouzdanost rezultata ispita.

Prvi je korak u poduci za ocjenjivanje posljednjega zadatka bio objašnjavanje kriterija vrjednovanja prema analitičkoj ljestvici koju su prethodno izradile članice SRS-a u suradnji s psihologom iz Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar. Nakon toga je uslijedilo pregledavanje i komentiranje učeničkih uradaka, prikupljenih prilikom probnoga ispitivanja. Zadatak koji su učenici rješavali, a kandidati za ocjenjivače vrjednovali, bio je tipološki, ali ne i sadržajno istovjetan zadatku koji će se pojaviti u konačnoj inačici ispita. Kandidati su uratke najprije ocijenili u skupini, a potom pojedinačno. Nakon svakoga od prethodnih koraka voditeljice su razjasnile moguće nedoumice i odgovorile na postavljena pitanja. Kao test, na temelju kojeg će se izvršiti odabir ocjenjivača, kandidati su samostalno morali ocijeniti 12 učeničkih uradaka.

Ocenjivači su odabrani na temelju rezultata na ovome „testu“ i to prema sljedećem kriteriju: kod zadataka otvorenoga tipa, koji se ne mogu očitati optičkim čitačima niti se na njih može primijeniti jedinstveni ključ za vrjednovanje, nego ih ispravlja više ocjenjivača, izuzetno je važno da se zadrži princip pouzdanosti te da se standardiziraju kriteriji vrjednovanja. Kad se radi o ocjenjivačima, princip pouzdanosti (interrater reliability) ne dopušta međusobno razlikovanje ocjenjivača u konačnoj ocjeni istoga učeničkog uratka veće od 10%. Ovaj princip osigurava, ako ne potpuno jednake, barem podjednake kriterije za svakoga učenika, neovisno o ocjenjivaču koji ocjenjuje njegov ispit.

Ispit za ocjenjivače iz Engleskoga jezika

Script 1 (6)

Hi,

I think we can buy him a mobile phone. We can organize the party in a disco. We could ask him what does he listen of music.

Karlo

Script 2 (9)

Hi,

I think you should buy him something nice and organize the party at the pizza place.

You could hire a DJ who understands music. I hope my planis good enough for you. Goodbye.

Daniel

Script 3 (12)

Hi,

I have recieved you letter and I'm glad you asked me, I have many ideas. You asked me what you should buy. Well I think you can buy him nice suit or some DVD with good movie, and you can organize it in school in gym – it has a lot of space and if you invite many people that's excellent. And music – what about music? If he is young you can put CD with his favourite singers or some song's from new age. If he is old you can put some classic music or his favourite song or something like that.

Well I hope Ihave helped you, see you amigo...

Bye, see you soon

Script 4 (13)

Hi,

there are many idea for presents like: CDs, notes, some picture....but you are the one who knows Mr White best. You can organize the party in school... If someone plays some instrument it would be good

to have a little concert. For music I think it would be good classic music.

Martina

Script 5 (19)

Hy,

I think you should buy him something what he will always had in mind that's yours. You can organize party in the clasroom. With some food and drink it would be very good party. He music is very important so before party you need to ask him what did he likes to listen.

Script 6 (25)

Hi,

I'm sorry abot your music teacher. It's a good idea to have a goodbye party. It's nice to buy him a present. You could buy him a nice picture. You organize the party in gim. About music, you shoul'd ask him what kind music he likes. I hope that I help you.

Daria!

Script 7 (29)

Hi!

I think you should buy him gold handwatch. It's really nice present, and he will always be in the righ place at the right time. You can organize party in school. maybe gym! Music should be very cool. Rihanna and Ciara would be good choise. Helena!

Script 8 (31)

Hi Carlos, I think you should trow a goodbye party and that party should be very fanny and interesting because that is party for your music teacher. Present should be interesting, something what she love. Music should be something what she love, should

be music for party, music for dance!

Goodbye

P.S.Nice and interesting party

Script 9 (36)

Hey Carlos, I got your note. It's so great that you are going to throw your teacher a goodbye party. I think that you should buy him a watch or give him the picture od you and your class. It would be great that you organize

the party in his back yard like a souprise party, you know?! I give you my ideas. so what do you think? By.

Anna Marria

Script 10 (37)

Hi,
well we can buy him a bag. It can be organize in my house. We can listen to some rap or rock. We must buy some drinks. Ok I think about that.

Your friend Fidel

Script 11 (39)

Hi Carlos, organize the party on pool. Music – pop-rock, food – pizza, hamburgers, hot dogs, pancakes, cake drink, coca cola, sprite, orange juice.
Organize the games bye

Sanja

Script 12 (46)

Hi Carlos, well, that's so sad but I can help you here. Well since he is a music teacher I think that you should buy him a guitar or a music box. You should have the party in your school, its less expencive. Put the music that he likes most.

Peter

List za odgovore – ocjenjivači iz Engleskoga jezika

Napišite Vaše ocjene tj. broj bodova u tablicu. NE PIŠITE po uradcima.

SCRIPT NO.	OSTVARENOST CILJA (a,b,c,d...)	BROJ BODOVA	NEGATIVNI BODOVI		TOTAL

Način vrjednovanja i prenošenja odgovora na list za odgovore

Učenici odgovore pišu u test. Uz svaki se ispit nalazi i list za odgovore, no učenici ne prenose odgovore na njega. Taj dio posla rade ocjenjivači i to na sljedeći način:

1. zadatak

Ocenjivač prenosi učenikove odgovore na list za odgovore. Na listu se nalaze ponuđena slova odgovora (a, b, c, d), a ocjenjivač stavlja križić (x) ispod onoga slova koje je učenik u pojedinome zadatku zaokružio. Upute o načinu stavljanja križića nalaze se na listu za odgovore. Ako je učenik izostavio odgovor na koje od pitanja ili zaokružio više od jednog odgovora, ocjenjivač također ostavlja prazan kvadratić pored tog odgovora na listu za odgovore.

2. zadatak

Ocenjivač vrjednuje učenikove odgovore prema postojećem ključu za ocjenjivanje kao *točan* ili *netočan* i bilježi ih na list za odgovore. Ako je pojedini odgovor točan, ocjenjivač stavlja križić ispod broja 1, a ako je netočan, ispod oznake 0. SAMO SE TOČAN SPELLING PRIZNAJE KAO TOČAN ODGOVOR.

Ako je učenik izostavio odgovor na koje od pitanja, ocjenjivač također ostavlja prazan kvadratić pored tog odgovora na listu za odgovore.

3. zadatak

Ocenjivač prenosi učenikove odgovore na list za odgovore. Na listu se nalaze ponuđena slova odgovora (a, b, c, d, e, f, ili g), a ocjenjivač stavlja križić (x) ispod onoga slova koje označava riječ koju je učenik napisao u testu. Upute o načinu stavljanja križića nalaze se na listu za odgovore. Ako je učenik izostavio odgovor na koje od pitanja ili zaokružio više od jednog odgovora, ocjenjivač također ostavlja prazan kvadratić pored tog odgovora na listu za odgovore.

4. zadatak

Ocenjivač prenosi učenikove odgovore na list za odgovore. Na listu se nalaze ponuđena slova odgovora (a, b, c, d, e, f ili g), a ocjenjivač stavlja križić (x) ispod onoga slova koje je učenik označio u ispitu. Upute o načinu stavljanja križića nalaze se na listu za odgovore. Ako je učenik izostavio odgovor na koje od pitanja ili zaokružio više od jednog odgovora, ocjenjivač također ostavlja prazan kvadratić pored tog odgovora na listu za odgovore.

5. zadatak

Ocenjivač vrjednuje učenikove odgovore prema postojećem ključu za ocjenjivanje kao *točan* ili *netočan* i bilježi ih na list za odgovore. Ako je pojedini odgovor točan, ocjenjivač stavlja križić ispod broja 1, a ako je netočan, ispod oznake 0.

SAMO SE TOČAN SPELLING PRIZNAJE KAO TOČAN ODGOVOR. Ako je učenik izostavio odgovor na koje od pitanja, ocjenjivač ostavlja prazan kvadratić pored tog odgovora na listu za odgovore.

6. zadatak

Ocenjivač vrjednuje učenikove odgovore prema postojećem ključu za ocjenjivanje kao *točan* ili *netočan* i bilježi ih na list za odgovore. Ako je pojedini odgovor točan, ocjenjivač stavlja križić ispod broja 1, a ako je netočan, ispod oznake 0.

SAMO TOČAN SPELLING SE PRIZNAJE KAO TOČAN ODGOVOR. Ako je učenik izostavio odgovor na koje od pitanja, ocjenjivač također ostavlja prazan kvadratić pored tog odgovora na listu za odgovore.

Vrijednovanje odgovora u zadatku pisanja u 8. razredu

Zadatak pisanja kratke poruke (posljednji zadatak) nosi 10 bodova i ocjenjuje se prema analitičkoj ljestvici koja uključuje kriterije za vrijednovanje ispunjenja komunikacijske svrhe zadatka (komunikacija potpune poruke) i kriterije za vrijednovanje jezika (gramatika i rječnik).

Od učenika se očekuje da poštuje pravila pisanja poruke (pozdrav na početku i potpisivanje na kraju), da odgovori na poruku u potpunosti (na sva pitanja) te da poruka čitatelju bude jasna i razumljiva.

Broj riječi od 25 do 35 ne uključuje pozdrave, ponavljanja i eventualno prepisane dijelove teksta zadatka (lifting).

Učenici dobivaju 2 negativna boda ako napišu manje od 25 riječi, ali im se ne oduzimaju bodovi za više od 35 riječi. Također im se oduzima 1 bod ako poruka nema pozdrava i potpisa na kraju.

Ljestvica za ocjenjivanje

Ostvarenost cilja zadatka	Jezik	Bodovi
Odgovoreno je na sva tri pitanja , barem dva su odgovora razrađena.	Poruka je potpuno jasna usprkos mogućim manjim pogreškama u pisanju i uporabi jezičnih struktura.	10
	Poruka sadrži nekoliko pogrešaka, ali je još uvijek lako razumljiva.	8
	Dosta pogrešaka, poneke od njih zadaju poteškoće u razumijevanju, ali poruka se još uvijek može razumjeti.	6
	Pogrješke su česte i zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke te na mjestima mora pogađati značenje poruke.	4
Odgovoreno je na sva tri pitanja , s razradom barem jednog odgovora.	Poruka je potpuno jasna usprkos mogućim manjim pogreškama u pisanju i uporabi jezičnih struktura.	9
	Poruka sadrži nekoliko pogrešaka, ali je još uvijek lako razumljiva.	7
	Dosta pogrešaka, poneke od njih zadaju poteškoće u razumijevanju, ali poruka se još uvijek može razumjeti.	5
Nejasno je postoji li odgovor na dva ili tri pitanja , jedan je odgovor razrađen.	Pogrješke su česte i zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke te na mjestima mora pogađati značenje poruke.	3

Odgovoreno je na samo dva pitanja , oba ili samo jedan odgovor razrađeni su. Odgovoreno je na sva tri pitanja , ali bez razrade.	Poruka sadrži nekoliko pogrešaka, ali je još uvijek lako razumljiva.	6
	Dosta pogrešaka, poneke od njih zadaju poteškoće u razumijevanju, ali poruka se još uvijek može razumjeti.	4
	Pogrješke su česte i zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke te na mjestima mora pogađati značenje poruke.	2
Odgovoreno je na dva pitanja bez razrade. Nejasno je postoji li odgovor na samo jedno ili dva pitanja.	Poruka sadrži nekoliko pogrešaka, ali je još uvijek lako razumljiva.	4
	Dosta pogrešaka, poneke od njih zadaju poteškoće u razumijevanju, ali poruka se još uvijek može razumjeti.	3
	Pogrješke su česte i zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke te na mjestima mora pogađati značenje poruke.	2
Odgovoreno je na jedno pitanje.		1
Poruka je gotovo nerazumljiva ili se ne odnosi na zadanu temu.		1
Nema odgovora niti na jedno pitanje ili je poruka potpuno nerazumljiva.		0

Objašnjenje ocjenjivačke ljestvice za pisani uradak

Pri ocjenjivanju pisanoga uratka ocjenjivač prvo gleda na stupac ostvarenosti cilja zadatka i odlučuje se za odgovarajući opis. Zatim gleda deskriptore za jezik koji se odnose na izabrani opis i odlučuje se za broj bodova. Ako ocjenjivač nije siguran treba li na primjer ocijeniti uradak sa 6 ili 4 boda, može dodijeliti 5 bodova. Nakon toga prebraja riječi i gleda ima li poruka pozdrav i potpis te odlučuje dobiva li uradak negativne bodove i koliko negativnih bodova dobiva. Broj bodova za svaku gore navedenu stavku ocjenjivač upisuje na Obrazac za ocjenjivače u za to predviđen prostor.

Slijedi objašnjenje ocjenjivanja pojedinih uradaka prema kriterijima iz ljestvice za ocjenjivanje.

Postupak pri ocjenjivanju:

Pročitati tekst, pogledati u tablicu u stupac *Ostvarenost cilja zadatka* i odlučiti se za odgovarajući opis, oznaku opisa (a, b, c ili d) označiti na listu za ocjenjivače.

Ponovo pročitati tekst i odlučiti se za opis u stupcu *Jezik*. Unutar odabranoga opisa za stupac *Ostvarenost cilja zadatka*, označiti dodijeljeni broj bodova na listu za ocjenjivače (križićem ispod odgovarajućega broja).

Izbrojiti riječi i pogledati ima li poruka pozdrav i potpis (mora sadržavati **oboje**) te, ako je potrebno, oduzeti odgovarajući broj bodova i označiti to na listu za ocjenjivače u za to predviđen kvadratić – 2 boda ako je poruka kraća od 25 riječi i/ili – 1 bod ako poruka nema pozdrava i potpisa (ukupno su moguća 3 negativna boda).

VAŽNO: Ocjenjivači stavlju križice ispod odgovarajuće oznake.

Upute o načinu stavljanja križića nalaze se na listu za odgovore.

	a	b	c	d
7.0.				

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
7.1.												broj bodova
	0	-2										
7.2.				Ako poruka ima ispod 25 riječi, križić se stavlja ispod broja -2, ako je broj riječi dovoljan križić dolazi ispod 0.								
	0	-1										
7.3.				Ako poruka sadrži pozdrav na početku i potpis na kraju, križić se stavlja ispod 0, u svim drugim slučajevima ispod -1.								

Primjeri učeničkih uradaka i objašnjenja vrjednovanja

Ostvarenost cilja zadatka

Ostvarenost cilja zadatka odnosi se na raspon i broj odgovorenih pitanja iz poruke. Od učenika se očekuje da odgovori na sva tri pitanja i razradi ih dodatnim sadržajem. Tablica predviđa sljedeće opise za ovaj kriterij:

Odgovoreno je na sva tri pitanja, barem dva su odgovora razrađena. (a)

Primjer 1.

Hi Carlos

Well, I think you should buy him a picture, or even better, you don't have to buy anything... just give him the pictures from you and all and write your wishes.

You can organize the party in the house from one of you or in school.

The music... you can all sing the song you've learned,

Love, Nina

KOMENTAR

Učenik je odgovorio na sva tri pitanja, odgovori su razrađeni i sadržajno i jezično (relativna rečenica...).

P1 (What do you think we should buy?): *You should buy him a picture + or even better, you don't have to buy anything,*

just give him the pictures from you and all and write your wishes;

P2 (Where can we organize the party?): *You can organize the party in the house + from one of you or in school*

P3 (What about the music?): ...*you can all sing the song + you've learned*

Odgovoreno je na sva tri pitanja, s razradom barem jednoga odgovora. (b)

Primjer 2.

Hi

I think you should buy him something nice and organize the party at the pizza place. You could hire a DJ who understands music. I hope my plan is good enough for you. Goodbye.

Daniel

KOMENTAR

34 riječi

Uradak sadrži odgovore na sva tri pitanja, samo je jedan odgovor razrađen.

P1 – *I think you should buy him something nice*

P2 – *... organize the party at the pizza place*

P3 – *You could hire a DJ + who understands music.*

Nejasno je postoji li odgovor na dva ili tri pitanja, jedan je odgovor razrađen.

(b)

Primjer 3.

Hi Carlos

The good present for him will be some piano because he plays piano, I know he likes clasic music . You can organize the party in the our school. It will be nice.. I think it will be good party.

Ana

KOMENTAR

39 riječi

Odgovor na pitanje *What about the music?* ovdje je nejasan. Učenik je napisao *I know he likes clasic music.* No nije baš jasno predlaže li on klasičnu glazbu kao odgovor na treće pitanje, ili nadopunjuje odgovor na prvo pitanje (*Što učitelju predlaže za poklon?*). Dakle, uvaj uradak ne sadrži jasne odgovore na sva tri pitanja. Jedan je odgovor razrađen (prvi – *because he plays piano.*)

Odgovoren je na sva tri pitanja, ali bez razrade. (c)

Primjer 4.

Hi, Carlos!

I think that you can buy CD. You can organize the party in his favourite disco or restorant. You can rent a DJ. That all about me.

By

KOMENTAR

27 riječi

Učenik je dao odgovor na sva tri pitanja, ali bez razrade. Odgovor na drugo pitanje glasi: *You can organize the party in his favourite disco or restorant*, pri čemu se dodatak – *or restaurant* (veznik + imenica ili veznik + glagol bez ikakvih pridjeva ili priloga) smatra nedovoljnim da bi to bila razrada (jezična ili sadržajna).

Odgovoreno je na dva pitanja, barem je jedan odgovor razrađen (c)

Primjer 5.

Hi,

I think you should buy him cd with the music that he likes the most. You can organize the party in the classroom.

KOMENTAR

23 riječi – Uradak ne sadrži odgovor na treće pitanje, tj. na pitanje o glazbi. Prema ljestvici za ocjenjivanje, uradak ne može dobiti više od 6 bodova ako odgovori samo na dva od tri pitanja.

Odgovoreno je na dva pitanja bez razrade (d)

Primjer 6.

Hi Carlos, You should buy a flowers. You cant organizere the party in caffe bar, you must go i supermarket to buy drinks food and snacks. That's is.

Tomislav.

KOMENTAR:

26 riječi - Uradak sadrži odgovore na dva pitanja, bez ikakve razrade.

P1 – *You should buy a flowers*

P2 – *You cant organizere the party in caffé bar.*

Ostatak teksta u poruci uopće se ne odnosi na pitanja.

Jezična kvaliteta uratka

Jezična kvaliteta uratka odnosi se na ispunjenje komunikacijske svrhe zadatka (komunikacija potpune poruke) i kriterije za vrjednovanje jezika (gramatika i vokabular). Od učenika se očekuje da poruka čitatelju bude jasna i razumljiva. Tablica predviđa sljedeće opise za ovaj kriterij:

Poruka je potpuno jasna usprkos mogućim manjim pogreškama u pisanju i uporabi jezičnih struktura. (a/10 bodova)

Primjer 1.

Dear Carlos!

First I should say that it's good to hear you and I'm glad thata you are asking me for an advice. I think it's very nice you care so much about your teacher! I think that you shouldn't buy him an expensive present, maybe a box of chocolates or flowers. As far as the place I think you should rent a big hall where everybody will have a great time and dance, and for the music you should ask your teacher what type of music does he like and the buy that CD and play it on the radio. I hope that I've helped!

Andrea

KOMENTAR

Manje pogreške - ...*that it's good to hear you;*
...I'm glad thata you are asking me for an advice.;
...what type of music does he like.

Poruka sadrži nekoliko pogrešaka, ali je još uvijek lako razumljiva. (a/8 bodova)

Primjer 2.

Hi,I wrote your letter and I was little thinking about your music teacher. The first you must think what your teacher like, what is his favourite colour, what is his favourite present he has ever got, and where he was going with his friends. I think that you and your class take picture with all your friends in class and give to them. You organize the party in some peacefull local.

I don't know about music, maybe you call DJ.

By!

KOMENTAR

Nekoliko pogrešaka; poruka još uvijek lako razumljiva - ...*I wrote your letter and I was little thinking about... ;...The first you must think what your teacher like, what is his favourite color...; ...You organize the party in some peacefull local.*

Dosta pogrešaka, poneke od njih zadaju poteškoće u razumijevanju, ali poruka se još uvijek može razumjeti. (a/6 bodova)

Primjer 3.

Hi, Im sorry for that, if you like him like a person. You should need bought him some present what he would be remember of you. You can organize the party in the school, and the music can be some about friendship. I think that could be some good memories for him.

I hope Il help you

Goodbye and good luck!!!

KOMENTAR

Dosta je pogrešaka, poneke zadaju poteškoće u razumijevanju. – ...*You should need bought him some present what he would be remember of you.*

Poruka sadrži nekoliko pogrešaka, ali je još uvijek lako razumljiva. (b/7 bodova)

Primjer 4.

Hi Carlos!

I'm sorry about leaving your teacher. You ask me some questions, and I will help you. You should give him a picture of your classe and you can organize the party in the classroom. Ask Mr. White what he leasening of music and on the party put that song.

KOMENTAR

Nekoliko pogrešaka; poruka je još uvijek lako razumljiva – ...*I'm sorry about leaving your teacher;...Ask Mr. White what he leasening of music...*

Pogrješke su česte i zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke te na mjestima mora pogađati značenje poruke. (b/3 boda)

Primjer 5.

You should buy a flowers

You cant organizere the party in caffe bar

About music you pain and lisem music

KOMENTAR

Pogrješke su česte; čitatelj na mjestima mora pogađati značenje poruke. – *About music you pain and lisem music..; ...You cant organizere the party in caffe bar.*

Pogrješke su česte i zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke te na mjestima mora pogađati značenje poruke. (c/2 boda)

Primjer 6.

Hi Carlos,

You have a great idea. You can organize the party in school, in class. Music is beautiful. Do you have CD OR SYSTEM OF A DOWN? That music is very cool. I'm think that is been a great goodbye party and teacher is been 100 % happy.

Tonka

KOMENTAR

Česte su pogreške koje zadaju čitatelju dosta poteškoća u razumijevanju poruke. – ...*Music is beautiful.*;... *Do you have CD OR SYSTEM OF A DOWN?*... *i'mthink that is been a great goodbye party...*; ...*and teacher is been 100 % happy*

Negativni bodovi

Poruka treba sadržavati barem 25 riječi. Skraćeni oblici kao što su *I'm* i *wasn't* broje se kao 2 riječi.

Ukupan broj riječi ne uključuje pozdrav na početku i potpis na kraju, ponavljanja ili prepisane dijelove teksta, tj. lifting.

Učenici dobivaju 2 negativna boda ako napišu manje od 25 riječi, ali im se ne oduzimaju bodovi za više od 35 riječi. Također im se oduzima 1 bod ako poruka nema pozdrava i/ili potpisa na kraju.

1. Uradak sadrži 22 riječi. (b/5 bodova)

Primjer 1.

Hi Carlos,

I think you should buy him necklace, or some nice jewelry. You can organize party at pizza place and listen teacher favourite music.

Love, Maja

KOMENTAR

Uradak sadrži sva tri odgovora od kojih je prvi odgovor razrađen (*or some nice jewelry*), ima nekoliko pogrešaka, ali je poruka još uvijek razumljiva, što prema ljestvici za ocjenjivanje iznosi 7 bodova.

Uradak sadrži manje od 25 riječi i zbog toga su učeniku oduzeta 2 boda od ukupnih 7 bodova pa je uratku dodijeljeno 5 bodova.

2. Uradak sadrži 23 riječi, nedostaje potpis na kraju. (c/3 boda)

Primjer 2.

Hi,

I think you should buy him cd with the music that he likes the most. You can organize the party in the classroom.

KOMENTAR

Uradak sadrži odgovore na dva pitanja, od kojih je prvi odgovor razrađen (*with the music that he likes the most*). Prema ljestvici za ocjenjivanje uradak ne može dobiti više od 6 bodova ako je odgovoren samo na dva od tri pitanja.

Budući da uradak sadrži samo 23 riječi, učeniku su oduzeta 2 od ukupno 6 bodova, a kako na kraju nedostaje i potpis, oduzet je još 1 bod. Stoga je učenik dobio ukupno 3 boda.

3. Uradak sadrži 38 riječi, nedostaje pozdrav na početku i potpis na kraju. (c/5 bodova)

Primjer 3.

Ok, I think you should buy him a signed instrument by his famous musician and for the party try to get a band or
musician he likes, or a not so famous band, but it better be good.

KOMENTAR

Uradak sadrži odgovore na dva pitanja, od kojih su oba odgovora razrađena (prvi – *by his famous musician*, drugi – *or musician he likes, or a not so famous band, but it better be good*). Prema ljestvici za ocjenjivanje, ako odgovori na samo dva od tri pitanja, od kojih je barem jedan razrađen, uradak ne može dobiti više od 6 bodova.

Uradak sadrži dovoljan broj riječi, no na početku nedostaje pozdrav, kao i potpis na kraju, zbog čega je oduzet 1 bod. Uratku je dodijeljeno 5 bodova.

4. Uradak sadrži 24 riječi bez liftinga (prepisivanja teksta iz zadatka).
(d/2boda)

Primjer 4.

Hi Carlos,

Mr White is moving to another town? I'm sorry to hear that. You want to throw him a goodbye party? Excellent idea! You can organize it in the classroom. Just play his favourite CDs!

I hope I helped!

Maja

KOMENTAR

Uradak sadrži odgovore na dva pitanja bez ikakve razrade. Prema ljestvici za ocjenjivanje, ako odgovori na samo dva pitanja, uradak ne može dobiti više od 4 boda.

Uradak ukupno sadrži 38 riječi, no zbog liftinga – ponavljanja, tj. prepisivanja rečenica iz zadanog teksta (*Mr White is moving to another town? You want to throw him a goodbye party?*), ukupan broj riječi smanjuje se na 24 riječi, zbog čega se oduzimaju dodatna 2 boda. Uratku su dodijeljena 2 boda

18.3.3. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Biologije

Ispit za ocjenjivače iz Biologije

Zagreb, 17. travnja 2008.

Ime i prezime: _____

Osnovna škola: _____

Pred Vama je ispit od 12 zadataka podijeljenih u tri skupine.

Vaš je zadatak da u predložene prazne okvire kod svake skupine, odnosno svakoga zadatka, upišete ono što nedostaje, a na kraju odgovorite na dodatna pitanja.

I. skupina

Uputa za I. skupinu zadataka:

1. Odrasla biljka trešnje je _____ generacija, odnosno sporofit.

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

2. Stanično disanje je _____ proces jer je za njegovo odvijanje potreban kisik.

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

3. Dvojajčani blizanci razvijaju se iz _____ oplođene jajne stanice.

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

II. skupina

Uputa za II. skupinu zadataka:

4. _____

- kapavac
- klamidija
- trihomonas
- tripanosoma

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:
Zadatak:		

5. Koja tvrdnja o oblicima nije točna?

- Neki su nametnici.
- Dvopolci su.
- Imaju crijevni otvor.
- Imaju crvoliko tijelo.

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

6. Što čine međusobno srasli lapovi?

- latice
- vjenčić
- čašku
- plodnicu

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

7. Gdje se u bubregu odvija filtriranje krvi?

- U bubrežnoj ovojnici.
- U bubrežnoj kori.
- U bubrežnoj srži.
- U bubrežnoj čašici.

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

8. Koje je fosilne oblike proučavao Dragutin Gorjanović Kramberger?

- fosile pretčovjeka
- fosile spretnog čovjeka
- fosile neandertalskog čovjeka
- fosile kromanjonskog čovjeka

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

9. _____

- čeljusna kost
- čeona kost
- zatiljna kost
- tjemena kost

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:
Zadatak:		

10. Koje osobine opisuju jelu?

- Ima pravilnu piramidalnu krošnju.
- Otrovni su svi dijelovi biljke.
- Iglice na grančici kružno su složene.
- Češeri stoje uspravno.

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:

III. skupina

Uputa za III. skupinu zadataka:

11. _____

_____ boba

_____ koštunica

_____ mahuna

- štrcalica
- breskva
- grašak
- poljski mak
- krastavac

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:
Zadatak:		

12. _____

_____ usta

_____ želudac

Rješenje:	Obrazovni ishod:	Način bodovanja:
Zadatak:		

List za članove SRS-a iz Biologije

Ime i prezime: _____

Kriterij	Maks. bodova	Ostvareno bodova
Vrijeme potrebno za rad na ispitu (izradba ispita)	x (ukupno ocjenjivača)	
Zadatci su sistematizirani u V skupina.	5	
U ispitu I. skupinu čine zadatci s jednim točnim odgovorom, II. skupinu zadatci s grafikonom, III. skupinu zadatci povezivanja, IV. skupinu zadatci nadopunjavanja, a V. skupinu integrirani zadatci.	5	
U skupinama I. – IV. zadatci su poredani od najlakših prema najtežima.	4	
U V. skupini poštivane su upute i izrađena su dva zadatka.	5	
Pravilno su napisane upute za svaku skupinu zadataka.	5	
Svi zadatci (I. – IV. skupina) imaju jasno definiran uvodni dio.	7	
Za svaki zadatak pravilno je osmišljeno bodovanje.	17	
Za svaki zadatak definiran je obrazovni ishod.	17	
Izdvojeni su zadatci s negacijama.	3	
Svi su zadatci (I. – IV. skupina) točno riješeni.	15	
Svi su zadatci u ispitu gramatički i jezično ispravni (pisani hrvatskim standardnim jezikom).	2	
UKUPNO	X+85	

18.3.4. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Fizike

Ispita za ocjenjivače iz Fizike

Ime i prezime: _____

Pred Vama je ispit.

Vaš je zadatak popuniti tablicu.

ZADATCI	BODOVANJE	RJEŠIVOST	PRIMJERENOST ZADATKA	OBRAZOVNI ISHOD (POSTIGNUĆE)	RAZINA ZNANJA
1. Tijelo mase 4 kg giba se, bez trenja, stalnom brzinom 2 ms^{-1} . Kolika je horizontalna sila koja mora djelovati na to tijelo da bi se nastavilo gibati? a) 0 N b) 0,5 N c) 2,0 N d) 8,0 N e) 4,0 N	Točan odgovor: a) Točan odgovor: 1 bod	25%	Da	Objasniti temeljni zakon gibanja	Primjena
2. Sve sile koje djeluju na neko tijelo su uravnotežene. Zbroj svih sila koje djeluju na tijelo je 0. Tijelo: a) se ubrzava b) miruje c) ima stalnu brzinu d) ima stalnu akceleraciju.	Točan odgovor: a) Točan odgovor: 1 bod	0%	Pojasniti	Razlikovati stalnu brzinu	Primjena
3. Loptu bacimo u zrak. U najvišoj točki putanje: a) na loptu ne djeluje sila b) ubrzanje lopte je 0 m/s^2 c) horizontalna komponenta brzine je 0 m/s d) ubrzanje te lopte je $9,81 \text{ m/s}^2$	Točan odgovor: d) Točan odgovor: 1 bod	30%	Da	Objasniti slobodni pad kao primjer jednolikog ubrzanog gibanja	Primjena

<p>4. Žarulja je spojena na bateriju 24V. Koliki rad treba uložiti i pri prijenosu naboja 2 C kroz tu bateriju?</p> <p>a) 6,0 J b) 12,0 J c) 24,0 J d) 48,0 J</p>	<p>Točan odgovor: d)</p> <p>Točan odgovor: 2 boda (postupak 1 bod, točan odgovor 1 bod)</p>	40%	Da	Opisati električni napon kao energiju po jediničnom naboju koja se iz električnog izvora prenosi strujnim krugom	Primjena
<p>5. Odakle potječu elektroni koji teku strujnim krugom u vašoj kući?</p> <p>a) Elektroni potječu iz elektrane i žicama dođu do potrošača. b) Elektroni kreću iz razvodne kutije u vašoj kući. c) Elektroni su u žicama i sklopka ih pusti u naše uređaje. d) Elektroni su u žicama i uređajima.</p>	<p>Točan odgovor: d)</p> <p>Točan odgovor: 1 bod</p>	40%	Da	Objasniti primjere kada su nositelji električne struje elektroni (u metalima)	Primjena
<p>6. Pješak hoda stalnom brzinom i prelazi četiri kilometra za jedan sat.</p> <p>a) Popuni do kraja tablicu (vrijeme pješačenja (x) (u satima)) t/ h 0.5 2 3 Prijeđeni put (y) (u kilometrima) s/ km 2 8 12 b) Grafički prikaži zavisnost prijeđenog puta s o vremenu pješačenja t.</p>	<p>Točan odgovor: 3 , 2</p> <p>Točan odgovor: 2 boda</p> <p>Za ucrtane koordinate 1 bod</p> <p>Za ucrtane uređene parove (0.5,2), (2,8), (3,12) 2 boda</p>	40%	Da	Nacrtaj grafički prikaz	Primjena

<p>7. Vozilo se kretalo 3 sata stalnom brzinom. Služeći se grafičkim prikazom, odgovori na sljedeća pitanja.</p> <p>a) Koliki je put vozilo prešlo vozeći prva 2 sata?</p> <p>Odgovor: Prešlo je _____ km.</p> <p>b) Za koliko je minuta prešlo 20 km?</p> <p>Odgovor: Put od 20 km prešlo je za _____ minuta.</p> <p>c) Kolikom se brzinom gibalo?</p> <p>Odgovor: Gibalo se brzinom od _____ km/h.</p>	<p>Točan odgovor:</p> <p>a) 60 km b) 40 min c) 30 km/h</p> <p>Točan odgovor: 3 boda</p>	40%	Da	Znati čitati podatke iz grafa i izračunati veličinu koja se traži	Primjena
<p>8. Do sredine 18. stoljeća znanstvenici nisu razlikovali temperaturu, toplinu i unutrašnju energiju, danas znamo: (Zaokruži točne odgovore!)</p> <p>a) Kopno se brže hlađi od mora jer ima veći specifični toplinski kapacitet.</p> <p>b) Unutrašnja energija prelazi s tijela više temperature na tijelo niže temperature.</p> <p>c) Napuhujemo li pri stalnoj temperaturi balon, u njemu raste tlak i povećava mu se obujam.</p> <p>d) Vodene pare na 100°C opeći će nas više od iste količine vode na istoj temperaturi.</p>	<p>Točan odgovor: c), d)</p> <p>Točan odgovor: 2 boda</p>	30%	Da	<p>Opisati promjenu obujma različitih tvari s promjenom temperature.</p> <p>Objasniti značaj specifičnog toplinskog kapaciteta na primjerima iz života.</p>	Primjena
<p>9. Ako 40 cm^3 krede ima gustoću 2.25 g/cm^3, tada gustoća kvadra mase 800 g izrađenoga od krede iznosi:</p> <p>a) 2.250 g/cm^3, b) 5 g/cm^3, c) 2.25 g/cm^3, d) 2.25 g/dm^3</p>	<p>Točan odgovor: c)</p> <p>Točan odgovor: 1 bod</p>	25%	Da	Protumačiti gustoću tvari	Konceptualno

<p>10. Vazu mase m spustimo s određene visine na polovinu te visine. Što je s njezinom gravitacijskom potencijalnom energijom?</p> <p>a) Smanjila se dva puta. b) Nije se promjenila. c) Povećala se dva puta. d) Ne može se dati odgovor na osnovi tih podataka.</p>	<p>Točan odgovor: a) Točan odgovor: 1 bod</p>	<p>50%</p>	<p>Da</p>	<p>Primijeniti znanja o promjeni energije na konkretnim primjerima iz života</p>	<p>Konceptualno</p>
<p>11. Ralica za čišćenje snijega ima gusjenice umjesto kotača zato:</p> <p>a) da se poveća snaga ralice b) da se smanji trenje između kotača i podloge c) da manje propada u snijeg d) da se brže giba.</p>	<p>Točan odgovor: c) Točan odgovor: 1 bod</p>	<p>50%</p>	<p>Da</p>	<p>Primjena znanja o tlaku koji ovisi o ploštinu dodirnih površina</p>	<p>Konceptualno</p>

II.

Na zadatu temu kreirajte interdisciplinarni zadatak, postupak i bodovanje.

TEMA	PRIJEDLOG PITANJA	PRIJEDLOG BODOVANJA
1. Usporedba gustoća triju tekućina vagom		
2. Anomalija vode		

Upute za ocjenjivanje ispita iz Fizike

Molimo ocjenjivače da se drže uputa za ocjenjivanje.

- U slučaju mogućih nedoumica pri ocjenjivanju, ocjenjivač se savjetuje s glavnim ocjenjivačem svoje grupe.
- Ocjenjivač popunjava *Obrazac za ocjenjivače*.
- Zadatak se ocjenjuje samo pozitivnim bodovima, nema dodjeljivanja negativnih bodova.
- Ako je napisan točan postupak i točno rješenje, eventualni daljnji rad na tom zadatku više se ne razmatra.
- Ako odgovor nije upisan na dano mjesto na papiru, a nalazi se u prethodnom postupku, daju se bodovi kao da je upisan na odgovarajuće mjesto.
- Ako je zapisano više rješenja i nije jasno kojega učenik smatra ispravnim, ne boduje se nijedno kao ispravno.
- Precrtana i obrisana, ali pomalo vidljiva rješenja ne boduju se.
- Na kraju svakoga zadatka pojedinačni bodovi i ukupan broj bodova zapisuje se (crnom bojom) uz rješenje zadatka.

18.3.5. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Kemije

Ispit za ocjenjivače iz Kemije

Zagreb, 17. travnja 2008.

Ime i prezime: _____

Osnovna škola: _____

Pred Vama je ispit s petnaest zadataka.

I.

U svakom od prvih deset zadataka ponuđena su po četiri odgovora.

Vaš je zadatak da predložite rješenja i način bodovanja.

ZADATCI	PRIJEDLOG NAČINA BODOVANJA
1. Zagrijavanje tekućine nije dozvoljeno u: a) epruveti b) menzuri c) tikvici d) čaši.	
2. Učenik je komadić željezne vune stavio u epruvetu i prelio ju otopinom modre galice. Što <u>nije</u> moguće primijetiti: a) nastajanje crveno-smeđeg taloga b) da je otopina postala svjetlo zelena c) porast temperature d) intenzivno nastajanje mjeđurića.	

<p>3. Topljivost kalcijeva karbonata povećava se:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) upuhivanjem CO_2 b) dodavanjem H_2O c) jačim miješanjem smjese d) hlađenjem smjese. 	
<p>4. Pomiješali ste bezbojne otopine solne kiseline (kupovne) i natrijeve lužine jednake koncentracije. Što možete primjetiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) otopina postaje crvena b) otopine postaje ljubičasta c) porast temperature d) sniženje temperature. 	
<p>5. Što će se dogoditi ako <u>duže</u> vrijeme pušemo zrak iz pluća u vodenu otopinu kalcijeva hidroksida?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Otopina ostaje bezbojna. b) Otopina pocrveni. c) Otopina se zamuti i takva ostaje bez obzira koliko pušemo u nju. d) Otopina se zamuti i zatim izbistri. 	
<p>6. Što će se dogoditi zagrijavamo li smjesu leda i vode?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Temperatura će porasti. b) Temperatura će ostati ista. c) Temperatura će se sniziti. d) Led će se otopliti u vodi. 	
<p>7. Voda ne nastaje u sljedećoj reakciji:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) reakcija metala i kiseline b) reakciji metala i oksida metala c) reakciji lužine i kiseline d) reakciji vodika i kisika. 	
<p>8. Dvije bijele tvari smrvljene su zajedno u tarioniku. Nema nikakve vidljive promjene. Iste tvari otopljene su u vodi svaka u jednoj epruveti, a potom su bezbojne otopine pomiješane. Što pokazuje da je došlo do kemijske reakcije?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Otopina požuti. b) Nastaju mjehurići. c) Nastaje bijeli talog. d) Otopina ostaje bezbojna. 	

<p>9. Omjer mase ugljika i kisika u spoju iznosi 3:4. Koja je empirijska formula tog oksida?</p> <p>a) C_3O_4 b) CO_2 c) C_3O_2 d) CO</p>	
<p>10. Koji od metala neće reakcijom s HCl kao produkt dati vodik?</p> <p>a) cink b) željezo c) bakar d) aluminij</p>	

II.

Drugi dio ispita sadrži pet zadataka (zadatci kratkih odgovora s potpitanjima).

Predložite postupak rješavanja zadataka, točne odgovore i način bodovanja.

ZADATCI	PRIJEDLOG POSTUPKA	PRIJEDLOG NAČINA BODOVANJA
1. Ako stavimo komadić mramora u klorovodičnu kiselinu, dolazi do pojave mjehurića. Plin koji nastaje jedan je od reaktanata u kemijskoj reakciji fotosinteze.		
2. Ukupna promjena energije gorenja glukoze i metabolizma glukoze jednaka je. Ta se dva procesa ipak razlikuju, a to postaje očito ako usporedimo promjenu jedne te iste fizičke veličine u oba procesa.		

3. Na temelju jednadžbe kemijske reakcije staničnog disanja

odrediti koliko je grama glukoze potrebno za nastajanje 18 g H_2O ?

4. U spoju X_2Y valencija $\text{X} = 1$. Z i Y daju spoj ZY_2 .

5. U tri epruvete nalaze se tri različite čvrste bijele tvari. Te tvari su: bakrov (II) sulfat, kalcijev karbonat, natrijev klorid. Nepoznat je njihov redoslijed u epruvetama. U svaku epruvetu dodana je voda.

III.

Treći dio ispita sadrži teme zadataka koji su interdisciplinarni.

Na zadanu temu kreirajte zadatak, postupak i bodovanje.

TEMA	PRIJEDLOG PITANJA	PRIJEDLOG BODOVANJA
1. Usporedba gustoća triju tekućina vagom		
2. Fotosinteza		
3. Morska riba stavljena je u posudu sa slatkom vodom		

18.3.6. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Povijesti

Ispit za ocjenjivače iz Povijesti

Zagreb, 17. travnja 2008.

IME I PREZIME: _____

OSNOVNA ŠKOLA: _____

I. grupa zadataka

U sljedećim zadatcima samo je jedan od ponuđenih odgovora točan.

Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koje su posljedice križarskih ratova?
 - a) potiskivanje islama iz Svetе zemlje
 - b) kulturno nazadovanje Europe
 - c) razvoj europske trgovine i obrta
 - d) savezništvo katolika i pravoslavaca

(zaokružena su dva odgovora)

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

2. Za kojega je hrvatskoga vladara Hrvatska bila teritorijalno najveća?
 - a) Stjepana Držislava
 - b) Dmitra Zvonimira
 - c) Petra Krešimira IV.
 - d) Svetoslava Suronje

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

II. grupa zadataka

U sljedećim zadatcima broj iz desnoga stupca upiši na odgovarajuću crtu pokraj lijevoga stupca. U desnome je stupcu jedan broj viška.

3. Povežite osobe s njihovom djelatnošću.

Marlene Dietrich	<u>5</u>	1. mirotvorka
Slava Raškaj	<u>3</u>	2. novinarka
Majka Tereza	<u>4</u>	3. slikarica
Marija Jurić Zagorka	<u>1</u>	4. političarka
		5. glumica

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

4. Povežite nobelovce s područjem njihova djelovanja.

Lavoslav Ružička	<u>1</u>	1. kemija
Henri Jean Dunant	<u>2</u>	2. medicina
Winston Churchill	<u>5</u>	3. fizika
Albert Einstein	<u>3</u>	4. mir
		5. književnost

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

III. grupa zadataka

U sljedećim zadatcima dopuni rečenice riječima koje nedostaju.

5. Najstariji spomen hrvatskoga imena pisan hrvatskim jezikom nalazi se u darovnici kneza Trpimira iz 852. godine.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

6. Osvajanje pariške utvrde Bastille 14. srpnja 1789. g. označilo je početak Francuske revolucije.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

7. Godine 1815. sklopljen je savez između vladara Habsburške Monarhije, Pruske i Rusije poznat pod imenom Sveta alijansa. Glavni je cilj toga saveza bio obrana političkog poretku u Europi ustanovljenog za Bečkog kongresa.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

IV. grupa zadataka

U sljedećim zadatcima samo je jedan kronološki redoslijed točan.

Upiši ga brojevima od 1 do 4 na prazne crte (1 – najranije, 4 – najkasnije).

8. Poredajte vladarice prema vremenu njihovog vladanja.

- 4 Viktorija
- 1 Kleopatra
- 3 Marija Terezija
- 2 Elizabeta I.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

9. Poredajte događaje u Hrvatskoj za vrijeme 1848. g.

- 4 objavljen rat mađarskoj vlasti
- 3 prekinute veze s Ugarskom
- 1 Zahtijevanja naroda
- 2 ukidanje kmetstva u Hrvatskoj

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

Rješenja zadataka – Povijest

1. točan odgovor: c)

maksimalan broj bodova: 1

bodovi: 0

obrazloženje bodovanja: Budući da su zaokružena dva odgovora, zadatak nije točan.

(1 bod za točan, 0 bodova za netočan odgovor)

2. točan odgovor: c)

maksimalan broj bodova: 1

bodovi: 1

obrazloženje bodovanja: 1 bod za točan, 0 bodova za netočan odgovor

3. točan odgovor: 5, 3, 1, 2

maksimalan broj bodova: 2

bodovi: 1

obrazloženje bodovanja: Točno su spojena samo dva odgovora. (2 boda za potpuno točan odgovor, 1 bod za pola točnog odgovora, 0.5 boda za četvrtinu točnog odgovora, 0 bodova za netočan odgovor)

4. točan odgovor: 1, 4, 5, 3

maksimalan broj bodova: 2

bodovi: 1,5

obrazloženje bodovanja: Tri su odgovora točno spojena, jedan nije točno spojen. (2 boda za potpuno točan odgovor, 1 bod za pola točnog odgovora, 0.5 boda za četvrtinu točnog odgovora, 0 bodova za netočan odgovor)

5. točan odgovor: latinskim, Trpimira

maksimalan broj bodova: 1

bodovi: 0

obrazloženje bodovanja: Budući da odgovori ovise jedan o drugome, zadatak je bodovan s nula bodova. (1 bod za točan odgovor, 0 bodova za netočan odgovor)

6. točan odgovor: Bastilla, Francuske

maksimalan broj bodova: 1

bodovi: 1

obrazloženje bodovanja: Budući da odgovori ovise jedan o drugome, zadatak je bodovan jednim bodom. (1 bod za točan odgovor, 0 bodova za netočan odgovor)

7. točan odgovor: Sveta alijansa, Bečkog

maksimalan broj bodova: 2

bodovi: 2

obrazloženje bodovanja: Dvije nadopune ne ovise jedna o drugoj. (2 boda za točan odgovor, 1 bod za pola točnoga odgovora, 0 bodova za netočne odgovore)

8. točan odgovor: 4, 1, 3, 2

maksimalan broj bodova: 1

bodovi: 1

obrazloženje bodovanja: Zadatci ovise jedan o drugome. (1 bod za točan, 0 bodova za netočan odgovor)

točan odgovor: 4, 2, 1, 3

maksimalan broj bodova: 1

bodovi: 0

9. obrazloženje bodovanja: Zadatci ovise jedan o drugome. (1 bod za točan, 0 bodova za netočan odgovor)

18.3.7. Instrukcijski seminar za ocjenjivače iz Geografije

Ispit za ocjenjivače iz Geografije

Zagreb, 17. travnja 2008.

IME I PREZIME: _____

OSNOVNA ŠKOLA: _____

U sljedećim zadatcima samo je jedan točan odgovor. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

1. Država u kojoj se govore tri službena jezika je:

- a) Kanada
- b) Lihtenštajn
- c) Ruanda
- d) Španjolska.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

2. U kojoj je od navedenih integracija Hrvatska punopravna članica od 2008. godine?

- a) EFTA
- b) Evropska unija
- c) NATO
- d) Partnerstvo za mir

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

U sljedećim zadatcima na crtlu upiši odgovarajući pojam ili broj.

3. Površinom najveće prirodno jezero u Hrvatskoj je Vransko jezero kod Biograda, a najveće umjetno jezero je Perućko jezero.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

4. Najprometnija riječna luka u Europi je Duisburg, a nalazi se na rijeci Rajni.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

5. Godine 2007. u Egiptu je prirodna promjena iznosila 1 200 000 stanovnika. Ukupan broj stanovnika bio je 80 000 000, a stopa rodnosti 20 promila. Izračunaj stopu smrtnosti u Egiptu za navednu godinu.

Prostor za računanje:

$$20 : 1000 = 0,02 \quad 0,02 \times 80\ 000\ 000 = 1\ 600\ 000$$

$$1\ 600\ 000 - 1\ 200\ 000 = 400\ 000 \quad (400\ 000 : 80\ 000\ 000) \times 1000 = 5$$

Stopa smrtnosti u Egiptu 2007. godine iznosila je 5 promila.

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

U sljedećim zadatcima poveži desni stupac s lijevim, upisujući broj iz desnoga stupca na odgovarajuću crtu u lijevome stupcu. Jedan je broj višak.

6. Poveži pojmove s državama.

desalinizacija	<u>2</u>	1) Norveška
fjeldovi	<u>1</u>	2) Italija
polderi	<u>5</u>	3) Poljska
vulkani	<u>4</u>	4) Malta
		5) Nizozemska

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

7. Poveži tipove klime s biljnim zajednicama.

polarna klima	<u>3</u>	1) makija
stepska klima	<u>5</u>	2) tajga
snježno-šumska klima	<u>2</u>	3) tundra
sredozemna klima	<u>1</u>	4) savana
		5) stepa

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

U sljedećim zadatcima samo je jedan kronološki redoslijed točan.

Upiši ga brojevima od 1 do 4 na crte (1 – najranije, 4 – najkasnije).

8. Poredaj prema starosti reljefne cjeline Amerike.

- 2 Appalachian
- 1 Kanadski štit
- 4 Središnja nizina
- 3 Stjenjak

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

9. Poredaj navedene države prema vremenu izlaska sunca 17. travnja 2008. godine.

- 2 Australija
- 4 Brazil
- 3 Gana
- 1 Indija

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

ostvareni broj bodova:

obrazloženje bodovanja:

Zadatci integracije nastavnih sadržaja Geografije i Povijesti

Konstruirajte (formulirajte) dva zadatka iz integracije nastavnih sadržaja Geografije i Povijesti za navedene obrazovne ishode.

Obrazovni ishodi:

- objasniti dugu urbanu tradiciju Hrvatske i utjecaj na funkcije gradova
- objasniti značenje Sredozemlja kroz povijest i utjecaj na današnji gospodarski razvoj i kulturu.

1. zadatak:

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

obrazloženje bodovanja:

2. zadatak:

točan odgovor:

maksimalan broj bodova u zadatku:

obrazloženje bodovanja:

Kriteriji za vrjednovanje selekcijskoga ispita - Goegrafija

1.

- (1) točan odgovor: C
(1) maksimalan broj bodova u zadatku: 1
(1) ostvareni broj bodova: 1
(1) obrazloženje bodovanja: točan odgovor – 1 bod,
netočan odgovor – 0 bodova

2.

- (1) točan odgovor: d
(1) maksimalan broj bodova u zadatku: 1
(1) ostvareni broj bodova: 0
(1) obrazloženje bodovanja: točan odgovor – 1 bod,
netočan odgovor – 0 bodova

3.

- (1) točan odgovor: Vransko jezero kod Biograda, Dubravsko jezero
(1) maksimalan broj bodova u zadatku: 2
(1) ostvareni broj bodova: 1
(1) obrazloženje bodovanja: Svaka se čestica točnoga odgovora boduje,
zadatak je djelomično točno riješen, odgovori nisu međusobno vezani.

4.

- (1) točan odgovor: Duisburg, Rajni
(1) maksimalan broj bodova u zadatku: 1
(1) ostvareni broj bodova: 1
(1) obrazloženje bodovanja: Svaka se čestica točnoga odgovora boduje s
pola boda, zadatak je točno riješen, odgovori su međusobno vezani.

5.

- (1) točan odgovor: 5
(1) maksimalan broj bodova u zadatku: 1
(1) ostvareni broj bodova: 1
(1) obrazloženje bodovanja: Točno riješen zadatak boduje se s jednim
bodom, netočno riješen zadatak boduje se s nula bodova.

6.

- (1) točan odgovor: 4, 1, 5, 2
- (1) maksimalan broj bodova u zadatku: 2
- (1) ostvareni broj bodova: 1
- (1) obrazloženje bodovanja: Svaka se čestica točnoga odgovora budi s pola boda, zadatak je djelomično točno riješen.

7.

- (1) točan odgovor: 3, 5, 2, 1
- (1) maksimalan broj bodova u zadatku: 2
- (1) ostvareni broj bodova: 2
- (1) obrazloženje bodovanja: Svaka se čestica točnoga odgovora budi s pola boda, zadatak je točno riješen.

8.

- (1) točan odgovor: 2, 1, 4, 3
- (1) maksimalan broj bodova u zadatku: 2
- (1) ostvareni broj bodova: 2
- (1) obrazloženje bodovanja: Svaka se čestica točnoga odgovora budi s pola boda, zadatak je točno riješen.

9.

- (1) točan odgovor: 1, 4, 3, 2
- (1) maksimalan broj bodova u zadatku: 2
- (1) ostvareni broj bodova: 1
- (1) obrazloženje bodovanja: Svaka se čestica točnoga odgovora budi s pola boda, zadatak je djelomično točno riješen.

Kriteriji za vrjednovanje selekcijskoga ispita – integracija nastavnih sadržaja Geografije i Povijesti

1.

jasna formulacija zadatka koji istovremeno mjeri znanje Geografije i Povijesti – 1 bod
točan odgovor (jednoznačan) – 1 bod
maksimalan broj bodova u zadatku – 1 bod
obrazloženje bodovanja – 1 bod

2.

jasna formulacija zadatka koji istovremeno mjeri znanje Geografije i Povijesti – 1 bod
točan odgovor (jednoznačan) – 1 bod
maksimalan broj bodova u zadatku – 1 bod
obrazloženje bodovanja – 1 bod

Ako kandidati imaju isti broj bodova, rangiraju se prema brzini rješavanja ispita.

18.3.8. Imenovanje ocjenjivača za predmetnu nastavu

Članove ocjenjivačkih skupina za predmetnu nastavu imenovao je **28. travnja 2008.** g. posebnom odlukom ravnatelj Centra (KLASA: 080-01/08-01/53; URBR: 437/1-08-1), a na prijedlog članova SRS-a. Slijedi tekst Odluke.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (Narodne novine br. 151/2004.) ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: *Centra*) donosi

ODLUKU

o imenovanju ocjenjivača ispita u predmetnoj nastavi za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Biologija, Fizika, Kemija, Geografija, Povijest te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski i Njemački jezik) u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj šk. god. 2007./2008.

I.

Na temelju članka 4. Javnoga poziva objavljenoga 18. ožujka 2008. g. na mrežnim stranicama *Centra*, imenuju se ocjenjivači ispita u predmetnoj nastavi za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Biologija, Fizika, Kemija, Geografija, Povijest te strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski i Njemački jezik). Popis odabralih ocjenjivača nalazi se u privitku ove odluke i čini njezin sastavni dio.

HRVATSKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Ana Brčić Bauer, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
2. Andelka Puškarić, OŠ Gradina
3. Anica Ivković, OŠ Višnjevac, Osijek
4. Anita Katić, OŠ Zdenka Turkovića, Kutjevo
5. Anita Poslon, OŠ Granešina, Zagreb
6. Ankica Markač, OŠ Malešnica, Zagreb
7. Ariana Etlinger, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
8. Biserka Petrović, OŠ „Vežica“, Rijeka
9. Biserka Vajlandić, OŠ „Dobriša Cesarić“, Osijek
10. Blagica Pečnjak, OŠ Ljudevita Gaja, Nova Gradiška
11. Blaženka Dominić, OŠ Petra Preradovića, Zagreb
12. Bojana Milovski, OŠ Antuna Mihanovića, Zagreb
13. Božinka Dokuzović, OŠ Marina Držića, Zagreb
14. Branka Buljan, OŠ „Stjepan Radić“, Imotski
15. Branka Janković, OŠ Matije Gupca, Zagreb
16. Danuška Ružić, I. OŠ Dugave, Zagreb
17. Darija Sever, OŠ Dugo Selo, Dugo Selo
18. Desanka Erčić, OŠ Šime Budinića, Zadar

19. Dijana Vranješ, OŠ Špansko-Oranice, Zagreb
20. Doris Bajdak, OŠ Antuna Augustinčića, Zaprešić
21. Đurđa Majcen, OŠ „Braća Radić“, Koprivnica
22. Đurđica Jelačić, OŠ Dobriše Cesarića, Zagreb
23. Emica Berger, OŠ Ladimirevci, Ladimirevci
24. Ester Acinger, OŠ „Vežica“, Rijeka
25. Fani Tomašić, OŠ Strožanac, Podstrana
26. Finka Hrkač, OŠ „Ljudevit Gaj“, Lužani
27. Ines Čeko, OŠ Veliko Trgovišće, Veliko Trgovišće
28. Irena Kavajin, OŠ Bartola Kašića, Zagreb
29. Isabela Jeromela-Brlek, OŠ Ivana Cankara, Zagreb
30. Ivana Hrenar, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
31. Ivana Radić, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci
32. Ivanka Strmečki, OŠ Jurja Dobrile, Rovinj
33. Ivka Bašić, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
34. Jagoda Jeleć, OŠ Stjepana Ivičevića, Makarska
35. Jasmina Sverić, OŠ Dugo Selo, Dugo Selo
36. Jasminka Tihi-Stepanić, OŠ Eugena Kvaternika, Velika Gorica
37. Jasminka Vrban, OŠ „Tin Ujević“, Osijek
38. Jasna Livada, OŠ „Đuro Pilar“, Slavonski Brod
39. Jelena Jurić, OŠ Stjepana Radića, Božjakovina
40. Karla Radić Petković, OŠ Rapska, Zagreb
41. Katarina Margerta, OŠ Ivana Brnjika Slovaka, Jelisavac
42. Ladislava Vidović, OŠ Malešnica, Zagreb
43. Lareta Žubrinić, OŠ Vladimira Nazora, Nova Bukovica
44. Linda Bilan, OŠ „Valentin Klarin“, Preko
45. Ljupka Đurić, OŠ Stari Jankovci, Stari Jankovci
46. Maja Stanković, OŠ Vladimira Nazora, Rovinj
47. Marcela Kučeković, OŠ Ante Kovačića, Zagreb
48. Mare Barilar, OŠ „Dr. Stjepan Ilijašević“, Oriovac
49. Marija Đerek, OŠ Eugena Kumičića, Velika Gorica
50. Marija Matić, OŠ „Ivan Goran Kovačić“, Slavonski Brod
51. Marija Mikanović, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Staro Petrovo Selo
52. Marija Radočaj, OŠ Ljudevita Gaja, Zaprešić
53. Marija Roško, OŠ Mate Lovraka
54. Marijana Balšić, OŠ Dugo Selo
55. Marina Krpan, OŠ Žuti brije, Zagreb
56. Marina Zlatarić, OŠ Bartola Kašića, Zagreb
57. Marinko Micak, OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica
58. Marinko Plazibat, OŠ „Retfala“, Osijek
59. Mirjana Halusek, II. OŠ Varaždin
60. Markica Perić, OŠ „Stanovi“, Zadar
61. Mary Brkljača, OŠ Dobri, Split
62. Melita Horvatek Forjan, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
63. Miljenka Jelaš, OŠ Kman-Kocunar, Split

64. Mirela Briševac, OŠ Sračinec
65. Mirjana Bartolić, OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Orahovica
66. Mirjana Ištef, I. OŠ Bjelovar
67. Mirjana Vusić, OŠ Ante Starčevića, Lepogalava
68. Nada Marguš, OŠ Vladimira Nazora, Čepin
69. Nada Pažin, OŠ „Ivan Filipović“, Velika Kopanica
70. Nataša Cesarec-Zovko, OŠ Vugrovec-Kašina
71. Nataša Čičko, OŠ Oroslavje
72. Nataša Jakob, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
73. Nataša Jurić Stanković, OŠ Petra Krešimira IV., Šibenik
74. Nataša Sedlar, OŠ Ludbreg
75. Nevenka Mandić, OŠ Poreč
76. Nives Marić, OŠ Pakoštane
77. Orjena Stefani-Marečić, OŠ „Vežica“, Rijeka
78. Petar Babić, OŠ „Vladimir Nazor“, Križevci
79. Rada Cikuša, OŠ Davorina Trstenjaka, Hrvatska Kostajnica
80. Radojka Matić, OŠ Mate Lovraka, Županja
81. Renato Šintić, OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Prigorje Brdovečko
82. Rudolf Ćurković, OŠ „Skalice“, Split
83. Ružica Gregurić, I. OŠ Varaždin
84. Sandra Čmelak, II. OŠ Vrbovec
85. Sandra Vitković, OŠ „Grof Janko Drašković“, Zagreb
86. Sanja Biškup, OŠ Vidovec
87. Sanja Bosak, OŠ Malešnica, Zagreb
88. Senija Badić, OŠ Jabukovac, Zagreb
89. Senija Komić, OŠ Ilača-Banovci, Ilača
90. Slađan Mustač, OŠ „Braća Radić“, Koprivnica
91. Slavica Pešut, OŠ „Ivan Meštrović“, Vrpolje
92. Slavica Rožić, OŠ „Petar Berislavić“, Trogir
93. Snježana Granatir, OŠ Goričan
94. Snježana Kos, II. OŠ Bjelovar
95. Snježana Sumić, OŠ Poreč
96. Verica Špehar-Vratarić, OŠ „Matija Antun Reljković“, Cerna
97. Vesna Božić, OŠ Ivana Zajca, Rijeka
98. Vesna Čondić, OŠ Ante Kovačića, Zagreb
99. Vesna Grginović-Karajić, OŠ „Eugen Kumičić“, Rijeka
100. Vesna Novak, OŠ Otok, Zagreb
101. Vesna Vujić, OŠ Trpinja
102. Vjera Mrvelj, OŠ Antuna Gustava Matoša, Zagreb
103. Vlasta Žižak-Tocauer, OŠ Frana Galovića, Zagreb
104. Vlatka Bišćan, OŠ Bogumila Tonija, Samobor
105. Vlatka Turina, OŠ Prečko, Zagreb
106. Zrinka Katalinić, OŠ Retkovec, Zagreb
107. Zvonka Kulić, OŠ Miroslava Mrkše, Zagreb

ENGLESKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Alemka Mihalić Zubak, OŠ Marija Bistrica
2. Alenka Miljević, OŠ „Braća Radić”, Vrba
3. Amela Ojdanić, OŠ „Turnić“, Rijeka
4. Ana Bakota, OŠ „Braća Radić“, Vrba
5. Ana Rajčević, OŠ Sikirevci
6. Andreja Kostelac, OŠ Zvonimira Franka, Kutina
7. Anita Damjanović, OŠ Sesvetski Kraljevec
8. Anita Javornik Baltić, OŠ Glina
9. Blanka Cikač, OŠ Zrinskih, Nuštar
10. Branka Dujmović, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
11. Dalija Rendić, OŠ Vladimira Nazora, Daruvar
12. Daniela Kresić, OŠ Luka, Sesvete
13. Danijela Hermans, OŠ Pakoštane
14. Darija Tomašić, OŠ Sesvete
15. Dragana Grozdanić, OŠ Antuna Augustinčića, Zagreb
16. Dunja Novak, OŠ Donji Kraljevec; OŠ Prelog
17. Elizabeta Rugle, OŠ „Antun Mihanović“, Slavonski Brod
18. Gordana Novak, OŠ „Vladimir Nazor“, Križevci
19. Helena Popović, OŠ Josipa Kozarca, Slatina
20. Irena Novak, OŠ Zvonimira Franka, Kutina
21. Iva Sertić, OŠ „Mato Lovrak“, Nova Gradiška
22. Ivana Beuk, OŠ Čazma, Čazma
23. Ivana Orešić, OŠ Vjenceslava Novaka, Zagreb
24. Jasenka Poljak, OŠ Prelog
25. Jasmina Mačak, OŠ Davorina Trstenjaka, Hrvatska Kostajnica
26. Jasna Vidmar, OŠ „Dr. Stjepan Ilijašević“, Oriovac
27. Jelena Korov, OŠ „Matija Gubec“, Magadenovac
28. Karolina Šteković-Junković, IV. OŠ Bjelovar
29. Kata Grgljanić, OŠ Ivana Mažuranića, Vinkovci
30. Katarina Androlić, OŠ Vukovina
31. Katja Šore, OŠ „Supetar“
32. Ksenija Mardešić, OŠ „Bol“, Split
33. Lidija Levicky-Trošelj, OŠ Eugena Kvaternika, Velika Gorica
34. Lidija Šaravanja, OŠ Hinka Juhna, Podgorač
35. Ljiljana Franješ, OŠ Čazma
36. Marija Naglić, OŠ „Dolac“, Rijeka
37. Marijana Matorić, OŠ „Antun Gustav Matoš“, Osijek
38. Marina Hadžiomerović, OŠ Medvedgrad, Zagreb
39. Mary Maslać, OŠ Savski Gaj, Zagreb
40. Mirela Culek, OŠ Bratoljuba Klaića, Bizovac
41. Monika Pavlović, OŠ „Stjepan Radić“, Imotski
42. Nada Kovre, OŠ „Mato Lovrak“, Nova Gradiška
43. Nada Tušak, OŠ Galdovo

44. Nina Čalić, OŠ „Turnić“, Rijeka
45. Renata Matošić, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
46. Sandra Ljubljanović, OŠ Andrije Kačića, Miošića, Donja Voća
47. Sanja Bulimbašić, OŠ „Mladost“, Lekenik
48. Sanja Filipović, OŠ Miroslava Krleže, Čepin
49. Sanja Ivoš, OŠ Šime Budinića, Zadar
50. Snježana Matić, OŠ Vladimira Nazora, Škabrnja
51. Snježana Pavić, OŠ Popovača
52. Stela Pavetić, OŠ Veliki Bukovec
53. Valerija Bolfek, OŠ Ludina, Velika Ludina
54. Vesna Matković, OŠ Savski Gaj, Zagreb
55. Vlatka Pajnić, OŠ Milke Trnine, Križ
56. Zrinka Ivančić, OŠ kraljice Jelene, Solin

NJEMAČKI JEZIK – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Ana Hamer, OŠ Oroslavje
2. Božena Miser, OŠ Hinka Juhna, Podgorač
3. Damir Žuljević, OŠ „Matija Antun Reljković“, Cerna
4. Geraldina Cesar, OŠ Petrijanec
5. Ivana Pavlović, OŠ don Lovre Katića, Solin
6. Jadranka Radman, OŠ „Mladost“, Osijek
7. Jasmina Hajpek, OŠ Antuna Kanižlića, Požega
8. Jasna Kuzmanović, OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Koška
9. Nada Brusar, OŠ Retkovec, Zagreb
10. Nataša Sušanj, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara, Virje
11. Sofija Vukalović, OŠ Sveti Petar Orešovec, Orešovec
12. Sunčica Vuljak, OŠ Koprivnički Bregi
13. Suzana Sklepić Šarić, I. OŠ Čakovec
14. Tonka Zalar, OŠ Gustava Krkleca, Zagreb
15. Vlatka Sertić Vrtarić, OŠ Brestje, Sesvete

BIOLOGIJA – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Anita Mustač, OŠ Šime Budinića, Zadar
2. Đurđica Culjak, OŠ Vugrovec-Kašina
3. Gordana Žepec, OŠ Bukovac, Zagreb
4. Karmen Zgrebec, I. OŠ Varaždin
5. Nada Hukić, OŠ Vidikovac, Pula
6. Natalija Zoričić, OŠ dr. Mate Demarina, Medulin
7. Nevenka Vujević, OŠ „Ivan Kozarac“, Nijemci

8. Petra Španović, OŠ Prečko, Zagreb
9. Vlasta Sorić, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
10. Zdravko Furlan, OŠ Otok, Zagreb
11. Zlatko Blatarić, OŠ Draganići

FIZIKA – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Dijana Matica, OŠ Nikole Tesle, Zagreb
2. Gordana Grah, OŠ Sveti Križ Začretje
3. Kristijan Jabuka Smiljanić, OŠ Mala Subotica
4. Ljubica Perić, OŠ „Vazmoslav Gržalja“, Buzet
5. Mladen Klaić, OŠ Brestje, Sesvete
6. Sanja Martinko, OŠ Tituša Brezovačkog, Zagreb
7. Sonja Pavlić, OŠ Dobriše Cesarića, Zagreb
8. Svjetlana Svoren-Uzelac, OŠ Darda
9. Tanja Paris, OŠ Vijenac, Osijek
10. Zvjezdana Heđi, OŠ „Davorin Trstenjak“, Čađavica

KEMIJA – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Antica Kelava, OŠ „August Šenoa“, Osijek
2. Blaženka Krgović, OŠ Ante Starčevića, Viljevo
3. Branka Vuković, OŠ Franje Krežme, Osijek
4. Jasna Atanasov, OŠ Ivana Gundulića, Zagreb
5. Ksenija Vuksan, OŠ Sveti Križ Začretje
6. Melita Brodar, OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Ivanec
7. Miroslav Pernar, OŠ Garešnica
8. Sanda Šimičić, OŠ Split 3, Split; OŠ „Primorski Dolac“
9. Sandra Mrđa, OŠ Tina Ujevića, Zagreb; OŠ Gornje Vrapče, Zagreb
10. Snježana Protulipac, OŠ Švarča, Karlovac

POVIJEST – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Andreja Krnić, OŠ „Petar Zoranić“, Nin
2. Andrijana Tomić, OŠ Oroslavje
3. Branimir Gajski, OŠ Ljudevita Gaja, Nova Gradiška
4. Emil Petroci, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
5. Igor Kozarić, OŠ „Ivan Duknović“, Marina
6. Ivan Franjić, OŠ Julija Kempfa, Požega

7. Manuela Kujundžić, OŠ „Popovača“
8. Natalija Budetić, OŠ „Popovača“
9. Renate Op Den Camp, OŠ „Otok“, Zagreb
10. Sandra Debogović, OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Prigorje Brdovečko
11. Sebastijan Troskot, OŠ „Bijaći“, Kaštel Novi
12. Slavka Marić, OŠ 22. lipnja, Sisak
13. Sonja Poljak, OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Ivanec
14. Stanko Vladić, OŠ „Braća Seljan“, Karlovac
15. Toni Rajković, OŠ Šestine, Zagreb
16. Višnja Matotek, I. OŠ Čakovec

GEOGRAFIJA – ODABRANI OCJENJIVAČI

1. Alenka Bujan, OŠ Draganići
2. Danijel Jukopila, OŠ Cvjetno naselje, Zagreb
3. Danijela Perenc Jaušovec, I. OŠ Čakovec
4. Denis Singer, OŠ Vladimira Nazora, Daruvar
5. Elizabeta Trepotec Marić, OŠ Ivan Lacković Croata, Kalinovac
6. Jadranka Dujmović Sobotka, OŠ Malešnica, Zagreb
7. Jasna Višnić, OŠ Dubova, Karlovac
8. Klaudija Kovač, OŠ Lipik
9. Kristina Fruk, OŠ Ante Kovačića, Zlatar
10. Mira Safin Knežević, OŠ Josipa Kozarca, Slatina
11. Patris Šuper, OŠ Barilović
12. Sanja Posavec, II. OŠ Varaždin
13. Silvija Martišek, I. OŠ Čakovec
14. Snježana Horvatić, OŠ Bogumila Tonija, Samobor
15. Tina Bezmalinović, OŠ „Dobri“, Split

19. ZAVRŠNO ISPITIVANJE U PREDMETNOJ NASTAVI

U travnju 2008. godine Projektni tim Centra organizirao je u prostorijama Zagrebačke nadbiskupije (Nadbiskupski pastoralni institut) i instrukcijske seminare za ravnatelje osnovnih škola, a njima su nazočili i članovi Projektnoga tima Instituta. Instrukcijski seminari održani su prema sljedećem rasporedu:

- srijeda, **16. travnja 2008. g.** – instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Grada Zagreba, Sisačko-moslavačke i Virovitičko-podravske županije u vremenu od 10.00 do 12.00 sati te za ravnatelje osnovnih škola Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije u vremenu od 14.00 do 16.00 sati
- četvrtak, **17. travnja 2008. g.** – instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Karlovačke i Varaždinske županije u vremenu od 10.00 do 12.00 sati te za ravnatelje osnovnih škola Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije u vremenu od 14.00 do 16.00 sati
- petak, **18. travnja 2008. g.** – instrukcijski seminar za ravnatelje osnovnih škola Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Međimurske i Požeško-slavonske županije u vremenu od 10.00 do 12.00 sati te za ravnatelje osnovnih škola Istarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Zadarske županije u vremenu od 14.00 do 16.00 sati.

Uz detaljne upute o provedbi ispitivanja, ravnatelji su dobili i ispitne kataloge i vodiče za učenike te popise učenika s raspodjelom po ispitnim prostorijama.

Dana **30. travnja 2008.** ravnatelj Centra donio je Odluku o imenovanju nadglednika za završno ispitivanje u predmetnoj nastavi (KLASA: 080-01/08-01/55; URBR: 437/1-08-1). Cilj odlazaka nadglednika Centra u osnovne škole prije i nakon ispitivanja usmjeren je na jačanje svijesti škola o zainteresiranosti nositelja ovoga projekta za kvalitetnu provedbu ispitivanja. Ipak, glavni cilj nadgledanja škola bio je uvjeriti se u mogućnost provedbe ispita u pojedinim školama zbog tehnički zahtjevnih uvjeta provedbe. Slijedi tekst Odluke.

Na temelju članka 4. *Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u dalnjem tekstu: Centar) (Narodne novine broj 151/04) i članka 34. Statuta Centra (Narodne novine broj 01/06), ravnatelj donosi:

O D L U K U

O IMENOVANJU NADGLEDNIKA ZA ZAVRŠNO ISPITIVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSMIH RAZREDA U ŠKOLSKOJ GODINI 2007./2008.

I.

Na temelju članka 4. Zakona o Centru ravnatelj Centra imenuje sljedeće nadglednike:

1. Nenad Marković, prof., načelnik
2. doc. dr. sc. Josp Burušić, *Institut društvenih znanosti Ivo Pilar*
3. mr. sc. Toni Babarović, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
4. Ružica Jemeršić, dipl. učit., viša stručna savjetnica
5. Marija Šakić, prof., Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
6. Tonija Vladislavić, prof., stručna suradnica
7. Vesna Vuković, administrativni referent.

II.

Nadglednici iz čl.1. ove odluke su zaposlenici i vanjski suradnici Centra.

III.

Cilj odlazaka nadglednika Centra u osnovne škole prije i nakon ispitivanja vezan je uz jačanje svijesti škola o zainteresiranosti nositelja ovoga projekta za kvalitetnu provedbu ispitivanja.

IV.

Zadaće su nadglednika:

- pregled ispitne prostorije/a prije i nakon ispitivanja
- procjena pripremljenosti članova ispitnoga povjerenstva za postupak ispitivanja
- procjena ponašanja učenika i njihov stav prema ispitivanju
- pregled stanja i ispitnoga materijala (odnosi se na otvaranje kutije/a prije ili nakon provedenoga ispitivanja)
- prikupljanje obavijesti od ravnatelja i članova ispitnih povjerenstava o mogućim problemima u pripremi i provođenju ispitivanja (bez mogućnosti utjecaja na rješavanje tih problema u školi)
- upisivanje prikupljenih obavijesti u predviđeni obrazac.

V.

Nadglednici su dužni upisivati prikupljene obavijesti na temelju zadaća iz čl. 4. ove odluke u za to predviđeni obrazac.

Nadglednici će navedene zadaće obaviti **od 5. do 8. svibnja 2008.** godine samostalno prema uputama koje će dobiti od djelatnika Centra i predstavnika *Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar.*

19.1. Provedba završnoga ispitivanja u predmetnoj nastavi

Završno ispitivanje vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 8. razreda provedeno je **6. i 8. svibnja 2008.** standardiziranim postupkom i u približno jednakim uvjetima u svim osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Ispiti su se pisali anonimno, pod odgovarajućom zaporkom s pomoću koje je pojedinoga učenika mogao identificirati jedino voditelj ispitnoga povjerenstva prema popisu učenika sa zaporkama koji je stigao iz Centra. **U oba dana ispitivanja ispitima je pristupilo 44400 učenika u 842 osnovne škole u Republici Hrvatskoj.**

Centar je **29. travnja 2008.** poslao ispitni materijal u sve osnovne škole. Ispitni je materijal stigao u škole **30. travnja 2008.** (osim otočnih škola u koje je materijal stigao **2. svibnja**) i ravnatelj ga je **osobno preuzeo** od djelatnika Hrvatske pošte.

U skladu s nacrtom projektnoga zadatka i metodologijom istraživanja, cjelokupna populacija učenika 8. razreda podijeljena je na dva dijela.

Prvoga dana ispitivanja prva polovina populacije pisala je ispite iz Biologije, Kemije i Fizike te integracije tih triju nastavnih predmeta, a druga polovina populacije pisala je ispite iz Povijesti i Geografije te integracije tih dvaju nastavnih predmeta. Učenici su uzorkovani tako da se u svakoj osnovnoj školi pišu sve vrste ispita.

Ispitima iz prirodoslovne grupe predmeta mjerila su se temeljna znanja i vještine učenika stečene praktičnim radom i donošenjem zaključaka na temelju rezultata pokusa. Ispitima iz društvene grupe predmeta provjeravalo se učenikovo uočavanje i razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u određenom

geografskom prostoru i povijesnom razdoblju te poznavanje temeljnih geografskih i povijesnih pojmova na kraju osnovnoškolskoga obrazovanja.

Drugoga dana ispitivanja ista polovina populacije koja je prvoga dana ispitivanja pisala ispit iz prirodoslovne grupe predmeta, pisala je ispit iz Hrvatskoga jezika, a druga polovina populacije, koja je ranije pisala ispit iz društvene grupe predmeta, sada je pisala ispit iz stranoga jezika u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački i Francuski jezik). Učenici su uzorkovani tako da se u svakoj osnovnoj školi pišu sve vrste ispita.

Ispitom iz Hrvatskoga jezika provjeravala su se osnovna znanja učenika o hrvatskom književnom jeziku te sposbnosti i vještine u svim jezičnim djelatnostima (slušanju, govorenju, čitanju i pisanju). Ispitima iz stranoga jezika u redovnoj nastavi provjeravalo se slušanje s razumijevanjem, govorna interakcija i produkcija, razumijevanje čitanja i pisanje riječi, rečenica i kraćih tekstova uključujući poznavanje pravopisnih pravila stranoga jezika.

Učenici su ispite pisali u matičnim školama, pri čemu nisu bili raspoređeni u razredne odjele u kojima i inače pohađaju nastavu, već je u svakoj ispitnoj prostoriji bilo raspoređeno po 18 učenika. Ispitivanje je provodilo ispitno povjerenstvo na čelu s voditeljem ispitivanja i još jednim pomoćnikom koji su imenovani posebnom odlukom ravnatelja osnovne škole.

Prvoga dana ispitivanja u provođenju je sudjelovalo 3757 članova školskih ispitnih povjerenstava, a drugoga dana ispitivanja 3763 člana školskih ispitnih povjerenstava.

Većina učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama bila je raspoređena u zasebne ispitne prostorije jer su pisali sadržajno prilagođene ispite pa su imali izmijenjene upute u odnosu na učenike koji su pisali redovne ispite. To je ovisilo o vrsti i stupnju teškoće te pomagalu kojim su se služili tijekom ispitivanja (npr. stroj za pisanje na Braillovu pismu ili pomoć osobnoga pomagača). Ukupno 1909 učenika 8. razreda s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama pisalo je ispit s nekom od vrsta prilagodbe.

U zasebne ispitne prostorije bili su raspoređeni i učenici pripadnici nacionalnih manjina, koji su ispite iz Biologije, Kemije, Fizike te stranoga jezika u redovnoj nastavi pisali na jeziku i pismu nacionalne manjine kojoj pripadaju, dok su ispite iz Hrvatskoga jezika te Povijesti i Geografije pisali na hrvatskom jeziku i pismu. **Ispite na jeziku i pismu nacionalne manjine pisalo je ukupno 485 učenika u 33 osnovne škole, kako je prikazano u tablici koja slijedi.**

NAZIV ŠKOLE	MJESTO ŠKOLE	NACIONALNA MANJINA	BROJ UČENIKA
OŠ DONJI LAPAC	Donji Lapac	srpska	9
OSNOVNA ŠKOLA "DR. FRANJO TUĐMAN"	Beli Manastir	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA TENJA	Tenja	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA JAGODNJAK	Jagodnjak	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA "ERNESTINOVO"	Ernestinovo	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA DALJ, DALJ	Dalj	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA BIJELO BRDO	Bijelo Brdo	srpska	14
OSNOVNA ŠKOLA NIKOLE TESLE	Mirkovci	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA DRAGUTINA TADIJANOVIĆA	Vukovar	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA NIKOLE ANDRIĆA	Vukovar	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA SINIŠE GLAVAŠEVICA	Vukovar	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA BOROVO	Borovo	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLAILAČA - BANOVCI	Ilača	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA STARI JANKOVCI	Stari Jankovci	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA MARKUŠICA	Markušica	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA TRPINJA	Trpinja	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA BOBOTA	Bobota	srpska	16
OSNOVNA ŠKOLA NEGOSLAVCI	Negoslavci	srpska	16
PROSVJETNO-KULTURNI CENTAR MAĐARA	Osijek	mađarska	14
OSNOVNA ŠKOLA ZMAJEVAC	Zmajevac	mađarska	14
OSNOVNA ŠKOLA LUG – LASKÓI ÁLTALÁNOS ISKOLA	Lug	mađarska	14
OSNOVNA ŠKOLA KOROG	Korođ	mađarska	16
OSNOVNA ŠKOLA BELVEDERE – SCUOLA ELEMENTARE BELVEDERE	Rijeka	talijanska	8
OSNOVNA ŠKOLA – SCUOLA ELEMENTARE "DOLAC"	Rijeka	talijanska	8
OSNOVNA ŠKOLA – SCUOLA ELEMENTARE "GELSI"	Rijeka	talijanska	8
OSNOVNA ŠKOLA – SCUOLA ELEMENTARE "SAN NICOLO"	Rijeka	talijanska	8
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA BUJE	Buje	talijanska	18
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA "BERNARDO PARENTIN"	Poreč	talijanska	18

OSNOVNA ŠKOLA – SCUOLA ELEMENTARE “GIUSEPPINA MARTINUZZI”	Pula	talijanska	18
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA “BERNARDO BENUSSI”	Rovinj	talijanska	18
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA NOVIGRAD	Novigrad	talijanska	18
TALIJANSKA OSNOVNA ŠKOLA “GALILEO GALILEI”	Umag	talijanska	18
OSNOVNA ŠKOLA VODNJAN – SCUOLA ELEMENTARE DIGNANO	Vodnjan	talijanska	18

Tablica 7. Popis škola s brojem učenika 8. razreda koji su polagali ispite na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Dana **7. svibnja 2008. godine 158 učenika priпадnika talijanske nacionalne manjine u 11 osnovnih škola u Republici Hrvatskoj** (v. Tablicu 7.) na vlastiti je zahtjev polagalo ispit iz Talijanskoga (materinskoga) jezika kojim su se provjeravale temeljne vještine u komunikaciji na talijanskom (materinskom) jeziku.

Istoga dana još **269 učenika pripadnika srpske nacionalne manjine u 16 osnovnih škola u Republici Hrvatskoj** (v. Tablicu 7.) na vlastiti zahtjev polagalo je i ispit iz Srpskoga (materinskoga) jezika kojim su se privjeravale temeljne vještine u komunikaciji na srpskom (materinskom) jeziku.

20. OCJENJIVANJE ISPITA PREDMETNE NASTAVE

Ocenjivanje ispita vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 8. razreda organizirano je u Krapinskim Toplicama, gdje su u razdoblju **od 11. do 14. svibnja 2008.** učitelji ocjenjivali ispite iz Hrvatskoga, Engleskoga, Njemačkoga i Francuskoga jezika.

Učitelji prirodoslovne i društvene grupe predmeta ocjenjivali su ispite iz Biologije, Kemije, Fizike, Povijesti i Geografije također u Krapinskim Toplicama u razdoblju **od 18. do 23. svibnja 2008.** dok su se ispiti iz Talijanskoga (materinskoga) jezika ocjenjivali u Rijeci **23. i 24. svibnja 2008.** Ispiti iz Srpskoga (materinskoga jezika) ocjenjivali su se u Zagrebu **26. i 27. srpnja 2008.**

Ocenjivanje ispita nadgledali su članovi predmetnih stručnih radnih skupina, a podjelu ispita ocjenjivačima vršili su članovi Projektnoga tima Centra.

Svi su ispiti ocijenjeni u planiranom roku i pripremljeni za obradbu optičkim čitačem u *Državnom zavodu za statistiku*.

21. MIŠLJENJE RAVNATELJA OSNOVNIH ŠKOLA O PRIPREMI I PROVEDBI PROJEKTA

U projektu vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda važnu su ulogu imali ravnatelji kao ispitni koordinatori, a njihov je zadatak bio koordinirati cjelokupnu organizaciju i provedbu ispitivanja. Između ostalog, svoja su zapažanja tijekom ispitivanja bilježili u posebne obrasce u koje su unosili podatke o provedbi ispitivanja u školi te vlastitu procjenu kvalitete rada Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja u pripremi i provedbi projekta vanjskoga vrjednovanja.

U sljedećim tablicama i grafovima donosimo analizu i prikaz rezultata ove procjene.

Ravnatelji – RAZREDNA NASTAVA

V1 Kvaliteta instrukcijskih seminara za ravnatelje

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	10	1,3	1,3
1	5	,6	1,9
2	14	1,8	3,7
3	78	9,8	13,5
4	258	32,5	46,0
5	429	54,0	100,0
Total	794	100,0	

V2 Jasnoća uputa za ravnatelje

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	7	,9	,9
1	1	,1	1,0
2	2	,3	1,3
3	21	2,6	3,9
4	164	20,7	24,6
5	599	75,4	100,0
Total	794	100,0	

V3 Jasnoća uputa za voditelje ispitivanja

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	5	,6	,6
1	2	,3	,9
2	1	,1	1,0
3	34	4,3	5,3
4	211	26,6	31,9
5	541	68,1	100,0
Total	794	100,0	

V4 Cjelokupna provedba eksperimentalnog vrednovanja u Vašoj školi

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	9	1,1	1,1
3	6	,8	1,9
4	86	10,8	12,7
5	693	87,3	100,0
Total	794	100,0	

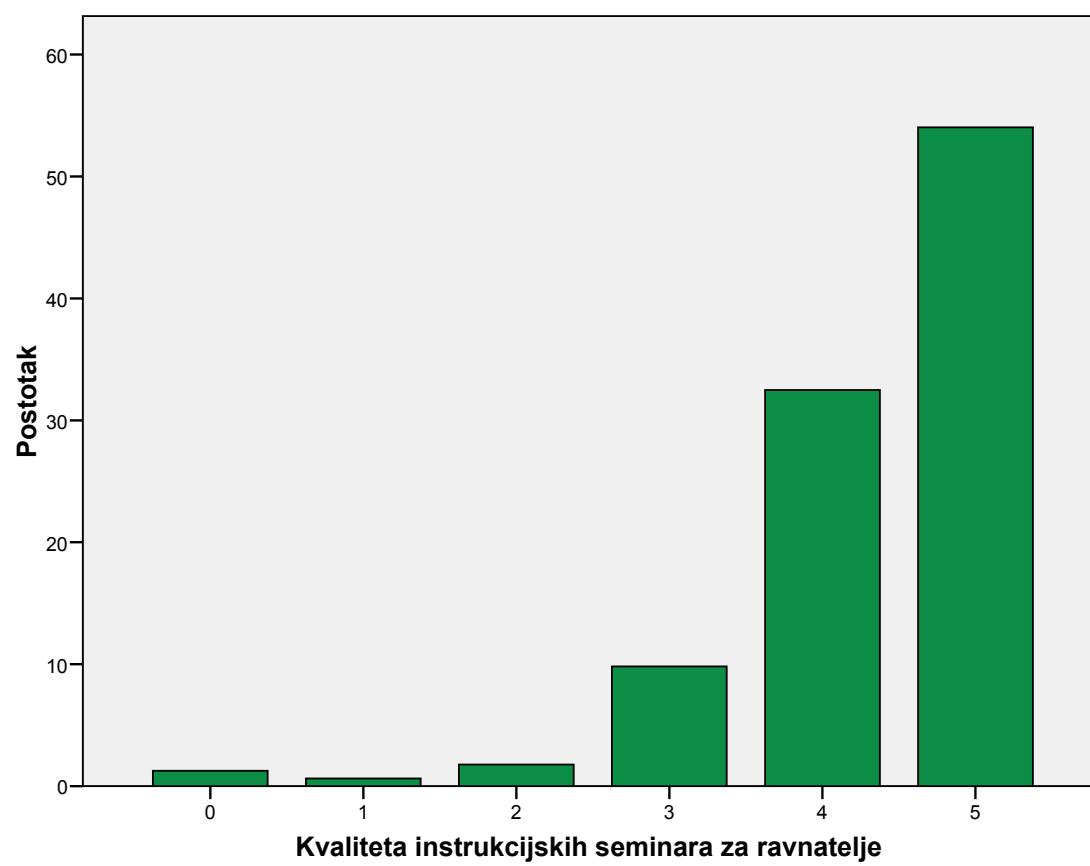
V5 Vaša dosadašnja suradnja s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	11	1,4	1,4
3	20	2,5	3,9
4	123	15,5	19,4
5	640	80,6	100,0
Total	794	100,0	

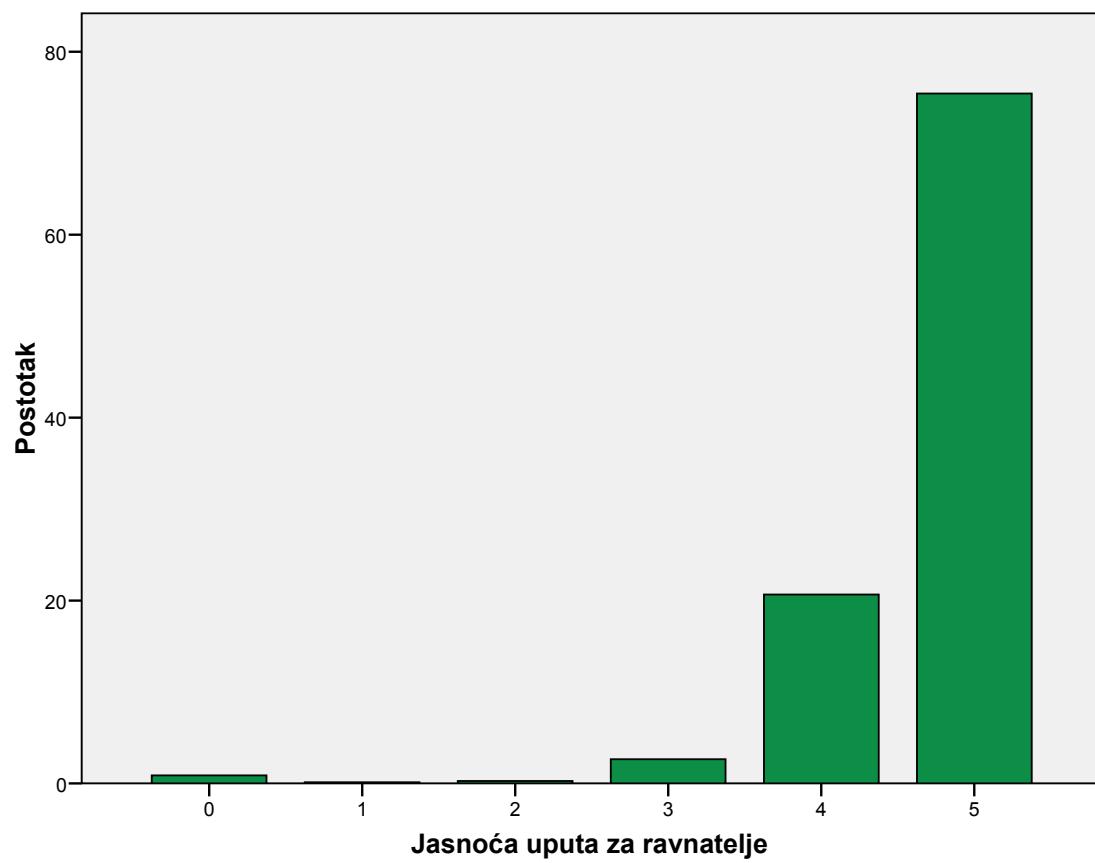
V6 Ponašanje osobe zadužene od NCVVO-a za nadgledanje ispitivanja

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	717	90,3	90,3
4	9	1,1	91,4
5	68	8,6	100,0
Total	794	100,0	

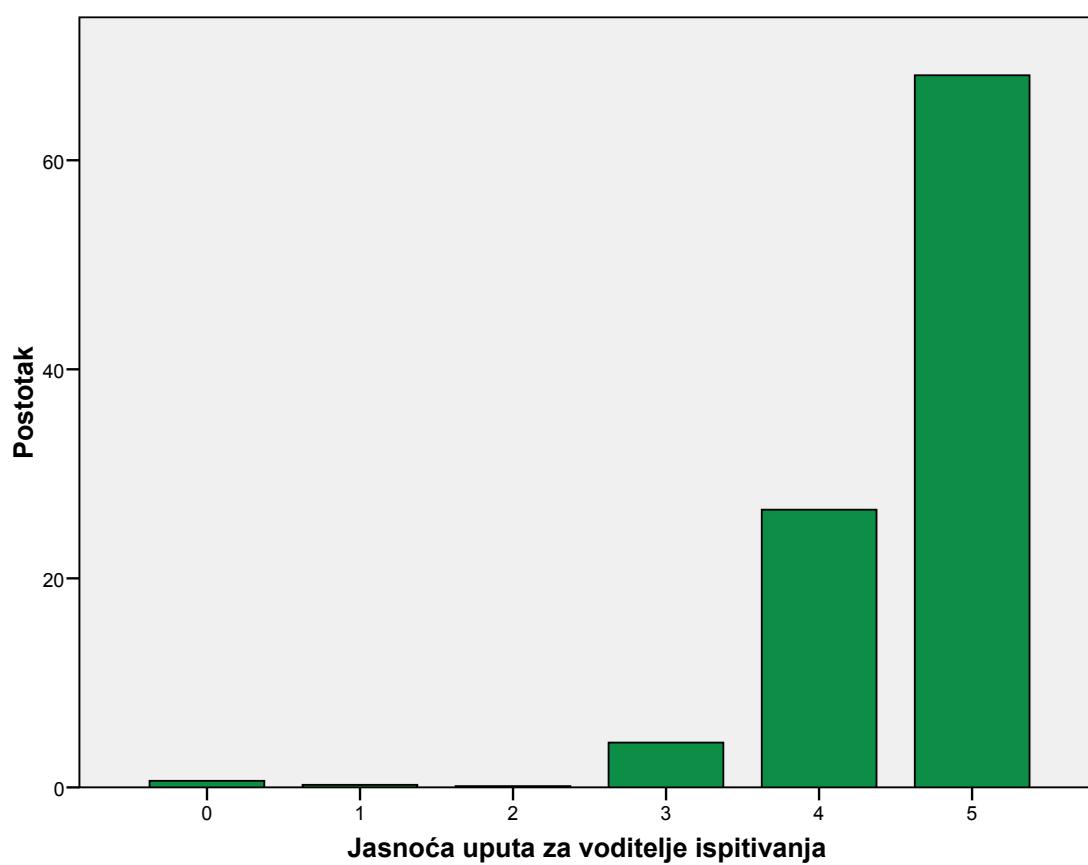
Grafovi

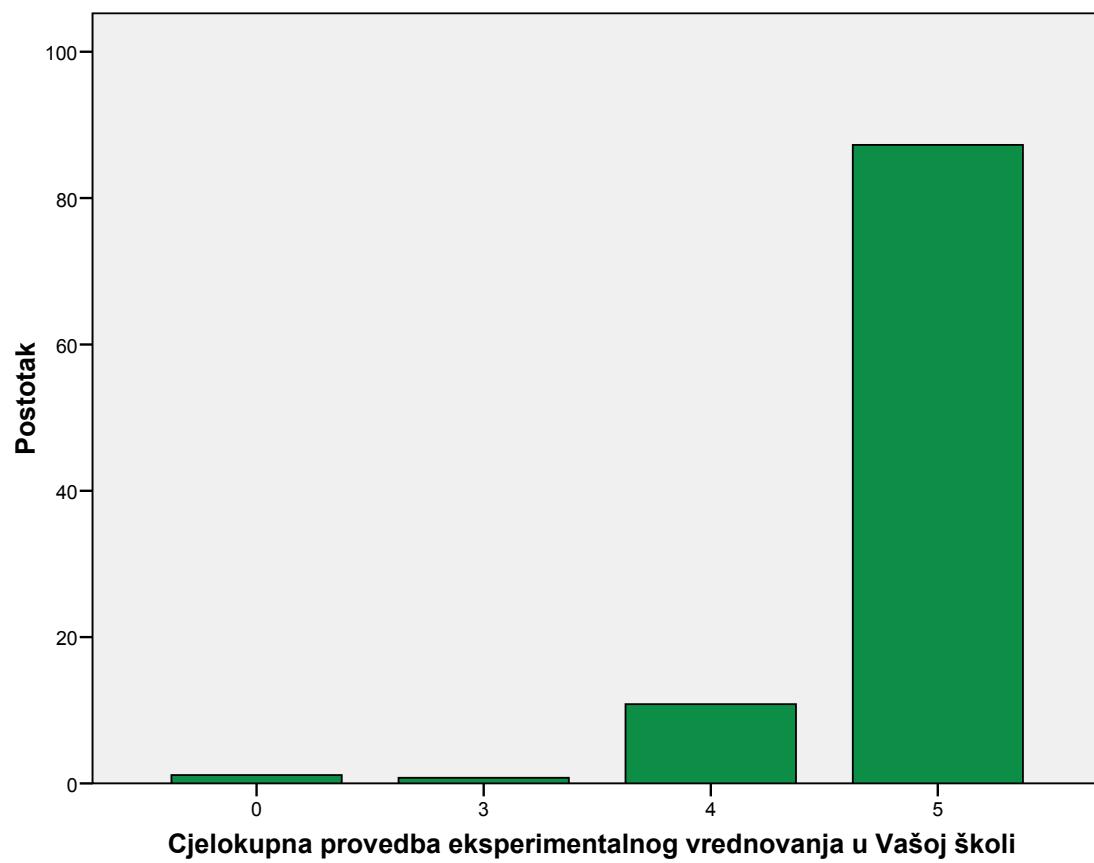
Više od polovine ravnatelja (54%) odličnom je ocijenilo je kvalitetu instrukcijskih seminara. Kvalitetu je vrlo dobrom ocijenilo 32,5% ravnatelja, dok je 13,5 % ravnatelja ocijenilo kvalitetu seminara dobrom ili nižom ocjenom.

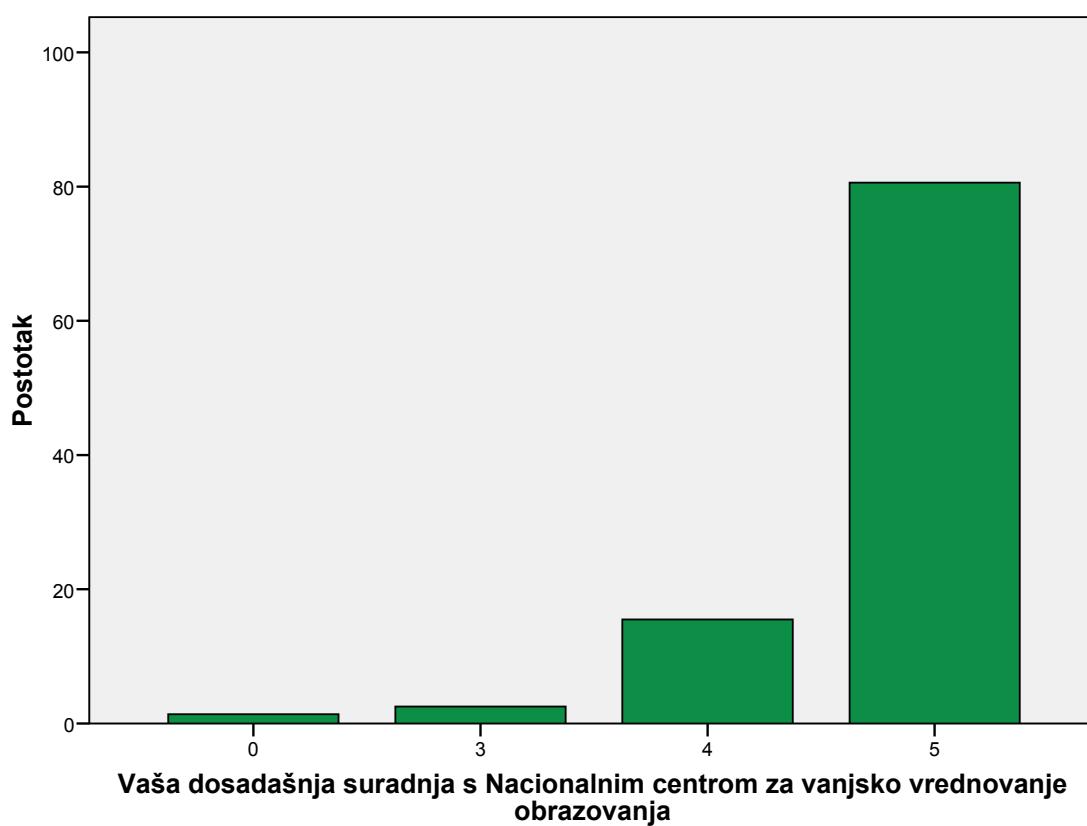
Jasnoću uputa za ravnatelje odličnom je ocijenilo 75,4% ravnatelja. Jasnoću uputa vrlo dobrom ocijenilo je 20,7% ravnatelja, dok je samo 3,9% ravnatelja jasnoću uputa ocijenilo dobrom ili nižom ocjenom.

Jasnoću uputa za voditelje ispitivanja odličnom je ocijenilo 68,1% ravnatelja. Uputa je procijenjena vrlo dobrom u 26,6% škola, dok je samo 4,3% ravnatelja jasnoću uputa za voditelje ispitivanja ocijenilo dobrom ili nižom ocjenom.

Cjelokupna provedba eksperimentalnog vrednovanja u školi ocijenjena je odličnom (87,3%). Provedbu je ocijenilo vrlo dobrom 10,8% ravnatelja, dok je dobrom provedbu ocijenilo 0,8% ravnatelja.

Dosadašnja suradnja ravnatelja s NCVVO-om procijenjena je kao odlična (80,6% ravnatelja). Suradnja je procijenjena vrlo dobrom u 15,5 % škola i dobrom u 2,5% škola.

Ravnatelji – PREDMETNA NASTAVA

Tablice frekvencije

V1 Kvaliteta instrukcijskih seminara za ravnatelje

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	9	1,1	1,1
1	6	,7	1,8
2	27	3,3	5,1
3	92	11,1	16,2
4	291	35,1	51,3
5	404	48,7	100,0
Total	829	100,0	

V2 Jasnoća uputa za ravnatelje

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	2	,2	,2
1	1	,1	,4
2	2	,2	,6
3	14	1,7	2,3
4	116	14,0	16,3
5	694	83,7	100,0
Total	829	100,0	

V3 Jasnoća uputa za voditelje ispitivanja

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	3	,4	,4
2	2	,2	,6
3	16	1,9	2,5
4	86	10,4	12,9
5	722	87,1	100,0
Total	829	100,0	

V4 Cjelokupna provedba eksperimentalnog vrjednovanja u Vašoj školi

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	6	,7	,7
1	1	,1	,8
2	1	,1	1,0
3	8	1,0	1,9
4	79	9,5	11,5
5	734	88,5	100,0
Total	829	100,0	

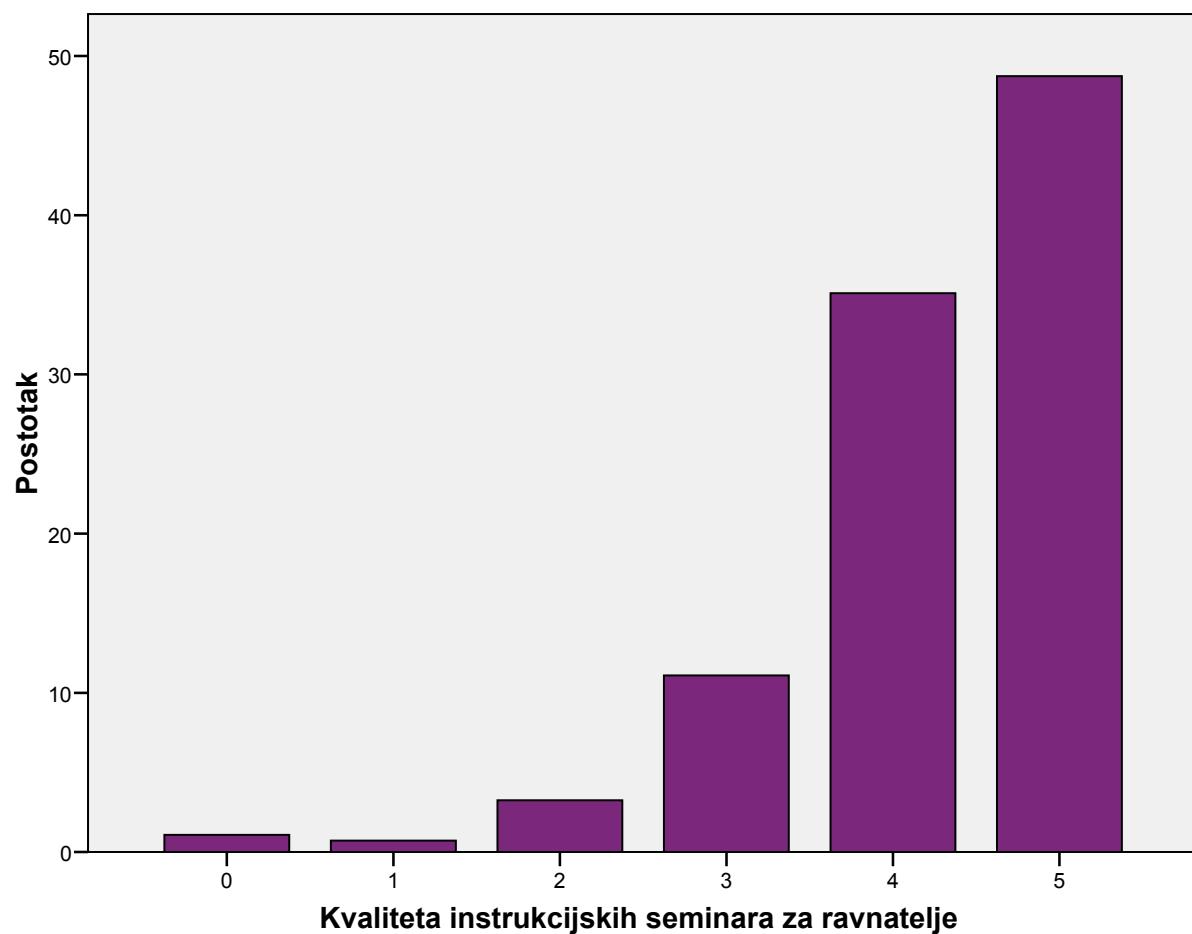
V5 Vaša dosadašnja suradnja s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	8	1,0	1,0
1	1	,1	1,1
2	7	,8	1,9
3	35	4,2	6,2
4	139	16,8	22,9
5	639	77,1	100,0
Total	829	100,0	

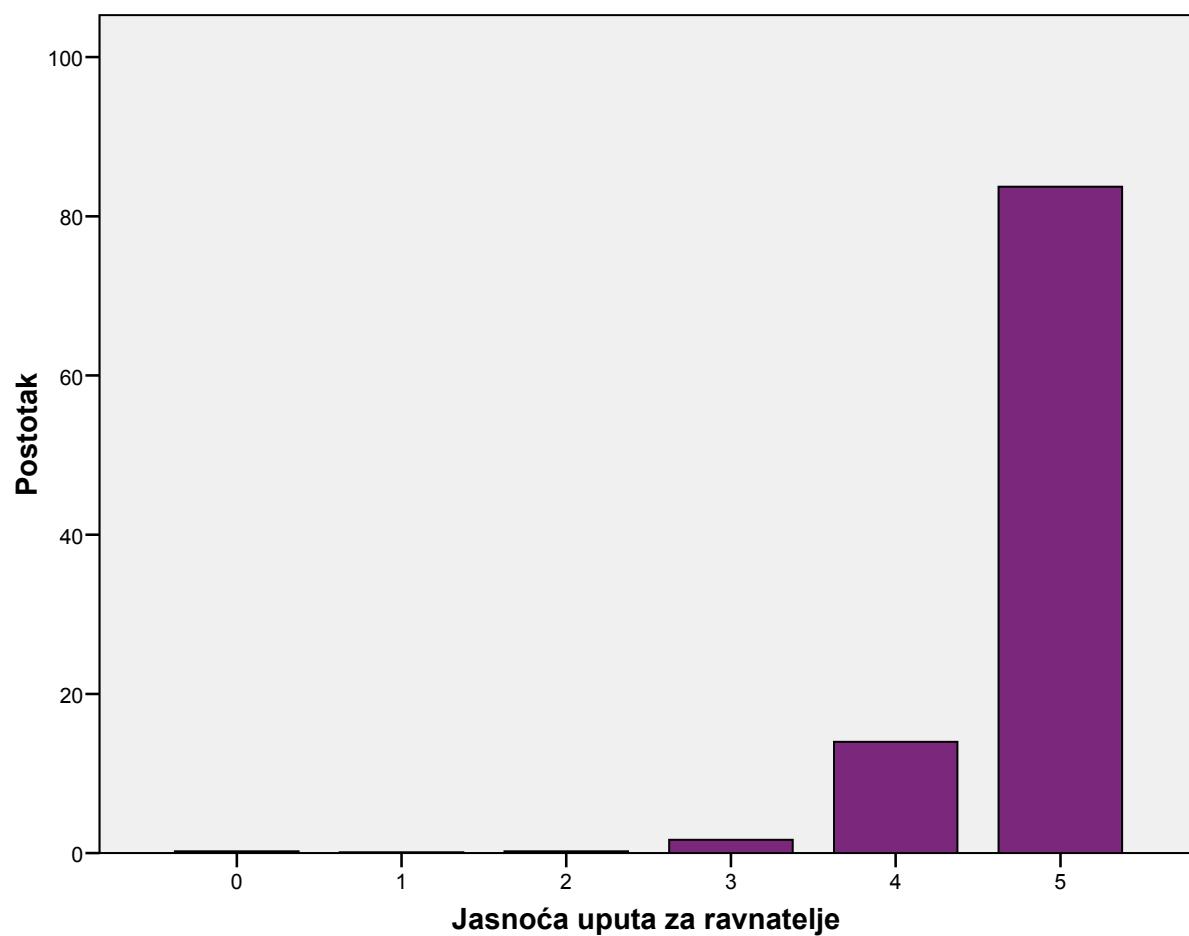
V6 Ponašanje osobe zadužene od NCVVO-a za nadgledanje ispitivanja

Odgovori	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
0	705	85,0	85,0
3	1	,1	85,2
4	5	,6	85,8
5	118	14,2	100,0
Total	829	100,0	

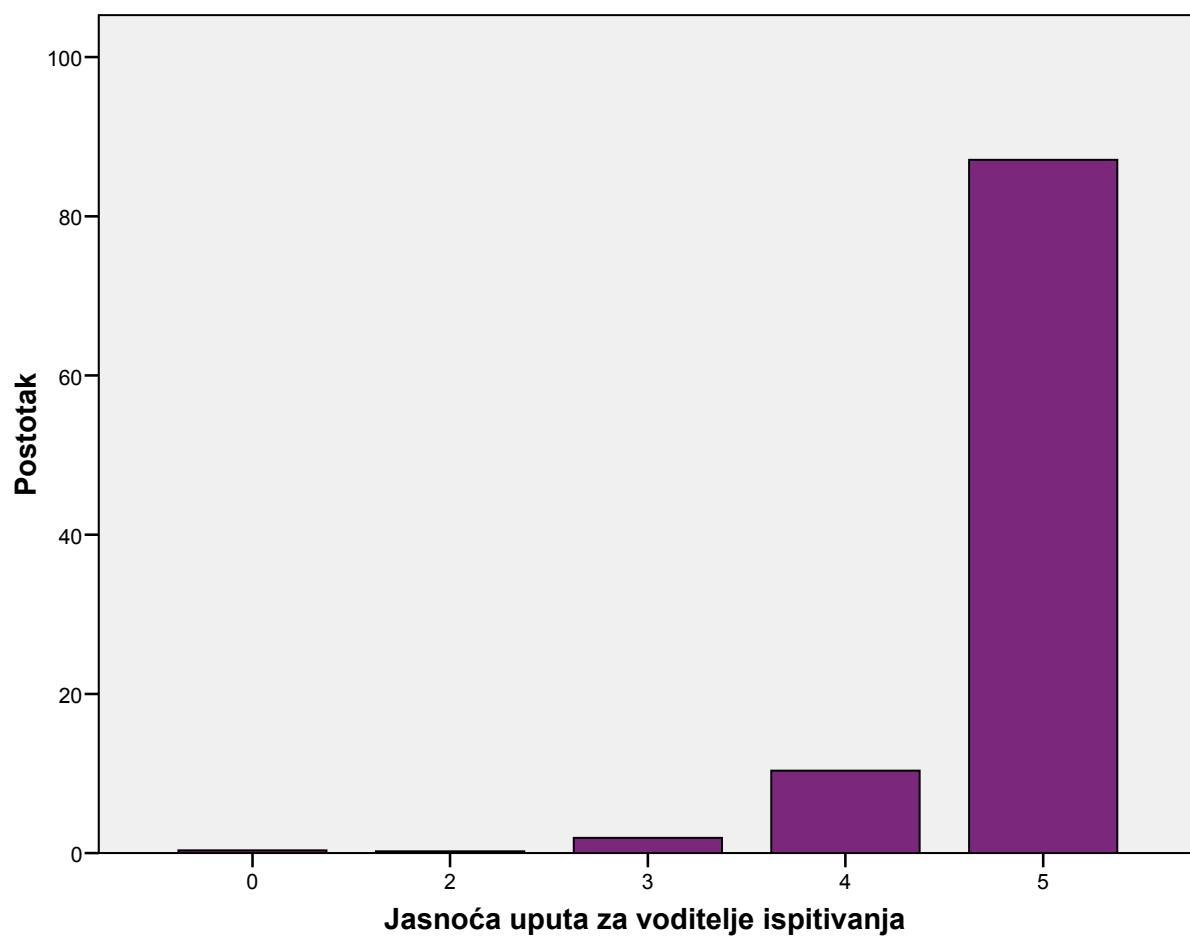
Grafovi

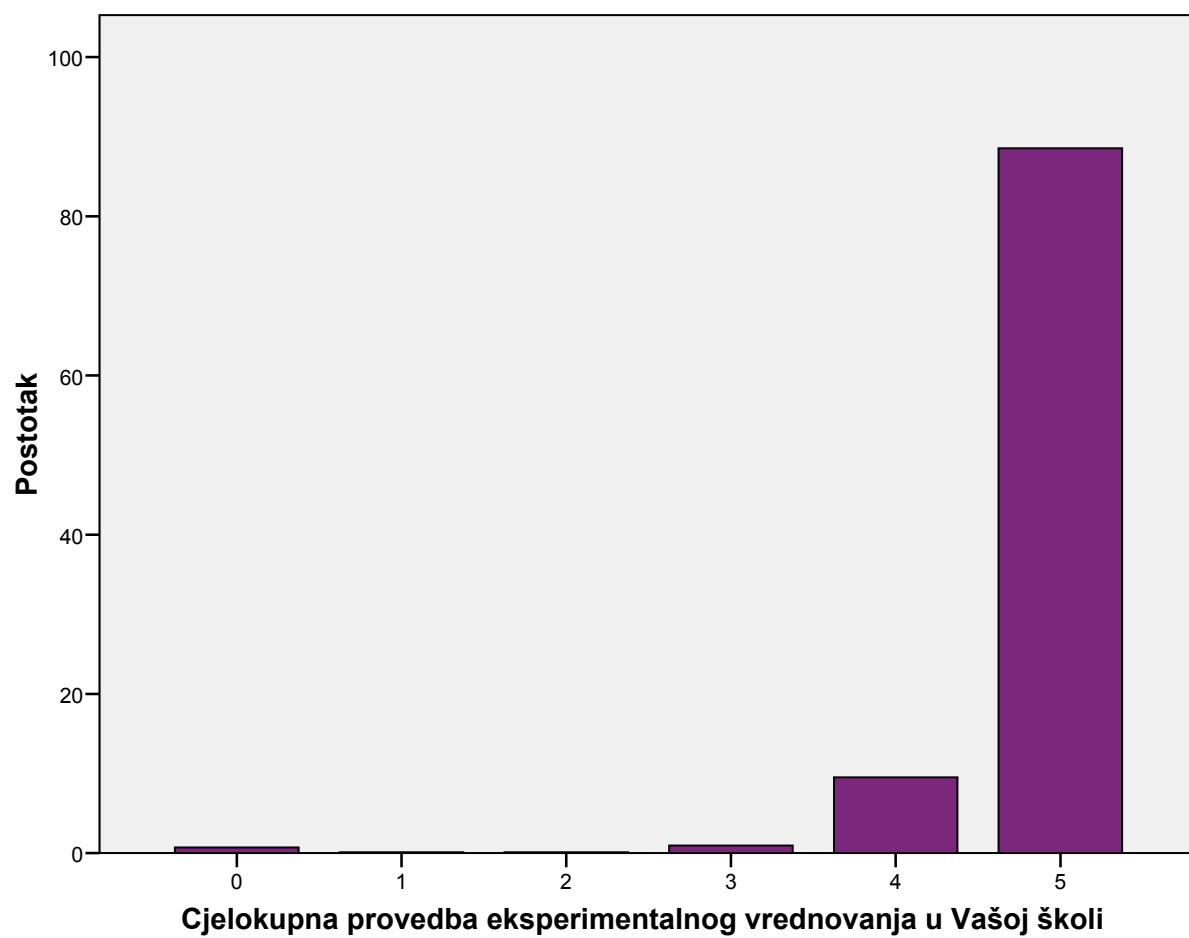
Većina ravnatelja (ukupno 83,8%) odličnom (48,7%) i vrlo dobrom (35,1%) ocijenila je kvalitetu instrukcijskih seminara, dok je 16,2 % ravnatelja ocijenilo kvalitetu seminara dobrom ili nižom ocjenom.

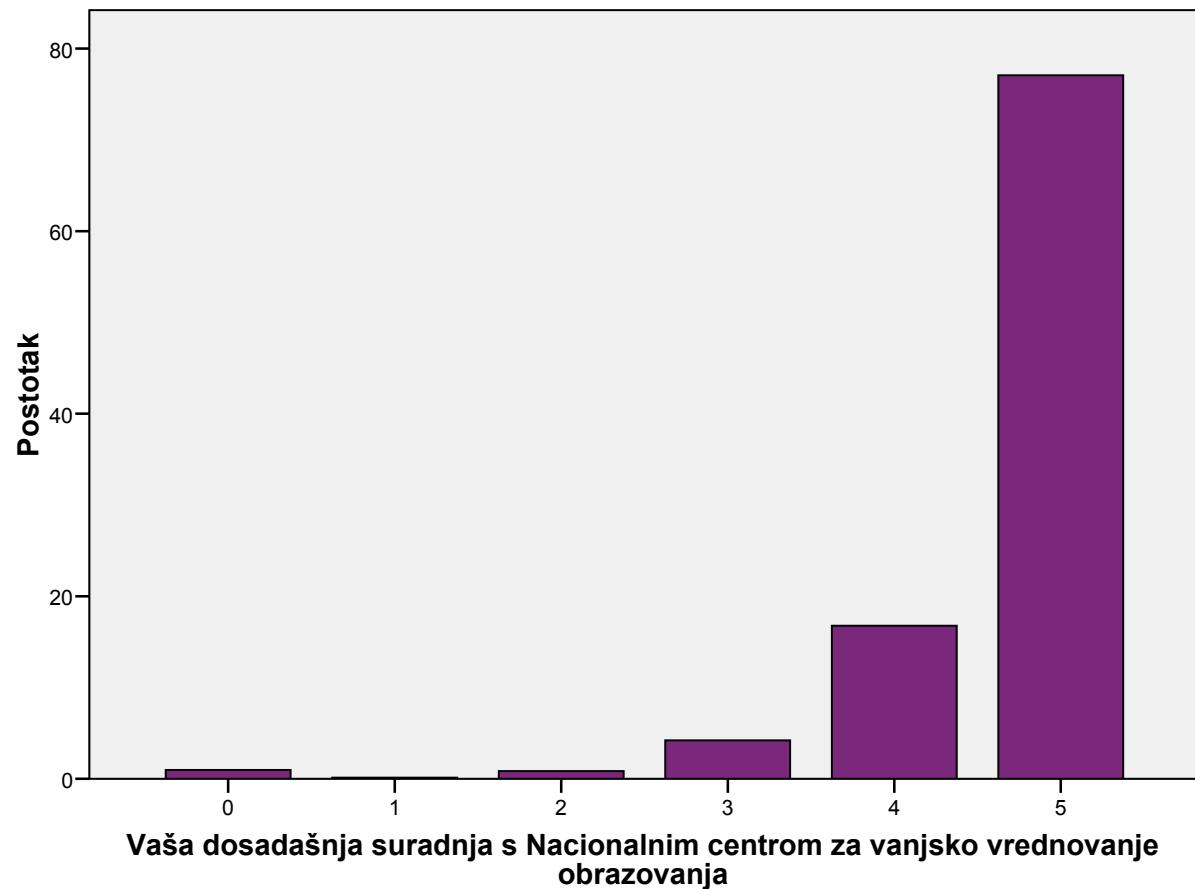
Jasnoću uputa za ravnatelje odličnom je procijenilo 83,7% ravnatelja. Jasnoću uputa vrlo dobrom procijenilo je 14% ravnatelja, dok je samo 2,3% ravnatelja jasnoću uputa ocijenilo dobrom ili nižom ocjenom.

Jasnoću uputa za voditelje ispitivanja odličnom je ocijenilo 87,1% ravnatelja, vrlo dobrom 14%, dok je samo 4,3% ravnatelja jasnoću uputa za voditelje ispitivanja ocijenilo dobrom ili nižom ocjenom.

Cjelokupna provedba vrednovanja u školi ocijenjena je odličnom (88,5%). Vrlo dobrom provedbu je ocijenilo 9,5% ravnatelja, dok je dobrom provedbu ocijenilo 1% ravnatelja.

Dosadašnja suradnja ravnatelja s NCVVO-om procijenjena je kao odlična (77,1% ravnatelja). Vrlo dobrom suradnja je procijenjena u 16,8 % škola, dok je dobrom ili nižom ocjenom procijenjena u 6,2% škola.

22. ANALIZA I OBJAVA REZULTATA

Cjelokupnu analizu rezultata ispita vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole izradit će Projektni tim Instituta **do 15. rujna 2008. godine.**

Nakon podnošenja izvješća ravnatelju Centra, rezultati će se prezentirati predstavnicima MZOŠ-a i medija.

Detaljnija prezentacija rezultata ravnateljima osnovnih škola planirana je za listopad 2008., a učiteljima osnovnih škola za razdoblje od studenoga 2008. do travnja 2009. godine.